



Budućnost je u vašim
rukama da vaš glas čuje

Višejezična digitalna platforma konferencije obudućnosti Europe

Final Report svibanj 2022



Conference
on the **Future**
of **Europe**



Eŭropo
Demokratio
Esperanto

Dokument koji je pripremio Pierre Dieumegard
za [Europu-Demokracija-Esperanto](#)

Svrha je ovog „privremenog” dokumenta omogućiti većem broju ljudi u Europskoj uniji da se upoznaju s dokumentima koje je izradila Europska unija (i financirala se njihovim porezima).

Ovo završno izvješće konferencije o budućnosti Europe bilo je samo na engleskom jeziku. Izvorni dokument pripremio je Libre Office softver i automatski preveden na <https://webgate.ec.europa.eu/etranslation>

To je primjer potrebe za višejezičnošću u Europskoj uniji: bez prijevoda, ljudi su isključeni iz rasprave.

Poželjno je da uprava EU-a preuzme prijevod važnih dokumenata. Važni dokumenti” nisu samo zakoni i propisi, već i važne informacije potrebne za donošenje utemeljenih odluka zajedno.

Kako bismo zajedno razgovarali o našoj zajedničkoj budućnosti i omogućili pouzdane prijevode, međunarodni jezik esperanto bio bi vrlo koristan zbog svoje jednostavnosti, pravilnosti i točnosti.

Izjava o odricanju od odgovornosti: ovo izvješće isključiva je odgovornost autora i ne odražava stajališta institucija EU-a ili Konferencije o budućnosti Europe.

Analiza koju je proveo Kantar Public.

Sažetak

Uvod.....	5	Istraživanje zdravlja.....	32
Izvršni sažetak.....	7	Prevenција, a ne intervencija.....	33
Klimatske promjene i okoliš.....	8	Zdravo starenje i suzbijanje starenja.....	33
Zdravlje.....	9	Pristup medicini.....	34
Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta.....	9	Odgovori na COVID-19.....	34
EU u svijetu.....	10	Liječenje raka.....	35
Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost.....	10	Zdravstveni radnici.....	35
Digitalna transformacija.....	11	Seksualna reproduktivno zdravlje.....	35
Migracije.....	12	Novе ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022).....	36
Obrazovanje, kultura, mladi i sport.....	12	4. Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta.....	39
1. Pregled doprinosa na platformi.....	14	Događanja.....	39
Pregled aktivnosti.....	14	Uključivija, socijalno pravednija Europa.....	40
Pregled događanja.....	17	Gospodarski oporavak.....	40
Tko je sudjelovao u raspravi?.....	18	Inovacije – poticanje rasta.....	41
Aktualne teme u smislu doprinosa.....	19	Social zaštita i socijalna sigurnost.....	42
Nedavni događaji.....	20	Oporezivanje za pravedno gospodarstvo.....	43
Aktualne teme od 21. veljače do 9. svibnja 2022.	21	Jačanje jedinstvenog europskog tržišta.....	43
2. Klimatske promjene i okoliš.....	22	Poticanje radnih mjesta.....	44
Događanja.....	22	Suočavanje s trenutačnim gospodarskim modelom.....	45
Borba protiv klimatskih promjena i „zeleni plan”.....	23	Novе ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022).....	45
Energija.....	23	5. EU u svijetu.....	49
Prijevoz.....	24	Događanja.....	49
Potrošnja.....	24	Opći ciljevi vanjske politike EU-a.....	50
Biološka raznolikost i dobrobit životinja.....	25	Obrana i oružane snage.....	50
Poljoprivreda.....	25	Donošenje odluka.....	51
Zagađenje.....	26	Politikasusjedstva i odnosi s drugima.....	51
Subvencioniranje, oporezivanje.....	26	Enlargement.....	52
Promjena stavova i ponašanja.....	26	Pravilao zaštiti podataka.....	52
Stanovanje i građevinarstvo.....	27	Novе ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022).....	53
Novе ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022).....	27	6. Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost.....	56
3. Zdravlje.....	30	Događanja.....	56
Događanja.....	30	Prava i slobode.....	57
Pristup zdravstvenoj skrbi za sve.....	30	Inkluzivno društvo.....	58
Integracija zdravstvenih sustava EU-a.....	31	Zaštita vladavine prava.....	59
Zdrav način života.....	32	Sigurnost.....	59
		Vrijednosti EU-a.....	60

Lobiranje i korupcija.....	61	Mobilnost unutar EU-a.....	90
Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022).....	61	Obrazovanje otporno na buduće promjene.....	90
7. Digitalna transformacija.....	64	Nesigurnost rada i nezaposlenost među mladima.....	91
Događanja.....	65	Europska baština.....	92
Obrazovanje i osposobljavanje: digitalne vještine.....	65	Pristup obrazovanju i kulturi.....	92
Digitalni suverenitet i etika.....	65	Kreativni i akademski stručnjaci.....	92
Opća digitalizacija društva.....	66	Uključivost u sportu.....	93
Europski digitalni alati – digitalizacija javnog sektora.....	67	Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022).....	93
Digitalni podaci.....	67	PRILOG I.: Popis trenutačno najviše podržanih i komentiranih ideja po temi.....	97
Kibernetska sigurnost.....	67	Najviše komentara i podržanih ideja po temi (19. travnja 2021. – 9.5.2022.).....	97
Digitalna prava i uključenost.....	68	Prilog II.: Metodologija.....	108
Onečišćenje, održivost i trajnost.....	68		
Digitalizacija gospodarstva.....	69		
Digitalno zdravstvo.....	69		
Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022).....	69		
8. Europska demokracija.....	73		
Događanja.....	73		
Izbori za Europski parlament.....	74		
Federalizacija Europske unije.....	74		
Sudjelovanje i savjetovanje s građanima.....	75		
Institucionalne reforme.....	76		
Zajednički europski identitet i javni prostor.....	77		
Zaštita i jačanje demokracije.....	77		
Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022).....	78		
9. Migracije.....	81		
Otvor za otvore.....	81		
Zajednička migracijska politika EU-a.....	82		
Humanistički stav prema migraciji.....	82		
Integracija.....	83		
Migracije izvan EU-a kao prijetnja.....	83		
Nadzor državne granice.....	84		
Rješavanje temeljnih uzroka migracija.....	84		
Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022).....	85		
10. Obrazovanje, kultura, mladi i sport.....	88		
Događanja.....	89		
Poticanje zajedničkog identiteta EU-a.....	89		

Uvod

S Konferencijom o budućnosti Europe Europski parlament, Vijeće i Europska komisija stvorili su priliku europskim građanima iz svih 27 država članica da se uključe u raspravu o izazovima i prioritetima koje treba riješiti kako bi se zajedno stvorila Europa spremna za budućnost. U okviru postupka konferencije 19. travnja 2021. (futureu.europa.eu) pokrenuta je višejezična digitalna platforma (dalje u tekstu: „platforma”) koja je ostala živa tijekom rada konferencije.

Platforma je bila ključna sastavnica konferencije; svaki građanin EU-a imao je priliku sudjelovati na bilo kojem od 24 službena jezika EU-a. Građani bi mogli iznijeti svoje ideje, podržati ideje drugih ljudi i komentirati ih. Platforma je također bila mjesto gdje su svi mogli razmjenjivati informacije o događajima konferencije i izvještavati o njihovim ishodima.

Svi doprinosi na platformi zatim su prikupljeni i analizirani kako bi poslužili kao doprinos radu [europskih panela građana i građanki i građanki i građanki, plenarnog zasjedanja Konferencije](#). Dosad su objavljena [tri privremena izvješća](#), [tri izvješća država članica i cjelovito izvješće](#), koja obuhvaćaju doprinose na platformi do 20. veljače 2022.

Ovo izvješće obuhvaća sve doprinose na platformi od 19. travnja 2021. do 9. svibnja 2022., kada je Konferencija završila s radom.

Pri čitanju ovog izvješća važno je imati na umu da doprinosi na platformi predstavljaju stajališta dotičnih sudionika i ne bi se trebali smatrati da predstavljaju stajališta europskih građana u cjelini.

Analitički rezultati prikazani su u izvješću u skladu s temama definiranim na platformi:

Klimatske promjene i okoliš

— Zdravlje

Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta

— EU u svijetu

Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost

Digitalna transformacija

— Europska demokracija

— Migracije

— Obrazovanje, kultura, mladi i sport

Ideje navedene na platformi pod nazivom „Ostale ideje” uvrštene su u jednu od devet prethodno

navedenih tema ili nekoliko tema u slučaju međusektorskih pitanja.

Za svaku temu daje se pregled tematskog grupiranja ideja i događaja s izvješćima o događajima, uz pomoć sustava analize teksta koji identificira višestruke pojave slične ideje, na bilo kojem jeziku. Ove identificirane teme i podteme prikazane su redosljedom stupnja pojavnosti prema procjeni analitičara uz pomoć sustava analize teksta. Tekstni okvir na početku svake teme sadržava neke primjere događaja održanih na tu temu, s naglaskom na nove događaje dodane od posljednjeg izvješća. Tematski pregled novih doprinosa učitanih na platformu nakon 20. veljače 2022. dodan je u okvir na kraju svakog tematskog poglavlja.

Karta uma za svaku temu pruža vizualni prikaz analize sadržaja po temama i podtemama.

Napomena o metodologiji

Glavni je naglasak ovog izvješća na **kvalitativnoj analizi** doprinosa na platformi. To se provodi na temelju ideja, izvješća o događanjima i komentara koje su dostavili sudionici kako bi se pružio širok pregled sadržaja platforme. U praksi je istraživački tim u okviru svake teme proveo ručnu analizu teksta i grupiranje predloženih ideja i zatvorenih događaja s izvješćima o događajima, uz pomoć računalno potpomognutog alata za grupiranje. Nakon toga pripremljen je sažetak zajedničkih tema i mogućih podtema. Klasterska analiza tema i podtema provodi se u okviru unaprijed definiranih tema. To znači da se ideje koje obuhvaćaju teme ili ideje koje podnose sudionici u više tema ili pod naslovom „Ostale ideje” mogu više puta pojaviti u ovom izvješću u okviru relevantnih tema. Taj je pristup odabran kako bi se pružila cjelovita perspektiva svake teme konferencije.

U ovoj analizi navode se i problemi koje je postavio mali broj sudionika ako pružaju novu perspektivu u usporedbi s onom drugih sudionika. Cilj je pružiti opći pregled širine i raznolikosti ideja koje su trenutačno predložene na platformi, umjesto da se usredotoči na kvantitativne elemente. Međutim, u tekstu su navedene teme, podteme ili ideje koje se često ponavljaju ili imaju velik broj potvrda ili komentara kako bi se odrazilo trenutačno stanje rasprava na platformi, uključujući visoku razinu interesa za neka pitanja ili raspravu o njima. Ti se elementi upotrebljavaju i za usmjeravanje redosljeda prikaza tema u ovom izvješću.

Kvantitativni elementi (broj ideja, komentara, odobrenja i događanja) upotrebljavaju se i u pregledu doprinosa i na popisu trenutačno najviše

podržanih ideja i ideja za svaku temu
predstavljenih u **Prilogu I**.

Napominjemo i da se u analizi iz ovog izvješća
pojam „**doprinosi**” odnosi na kombinaciju ideja,
komentara i izvješća o događanjima.

Dodatne pojedinosti o metodološkom pristupu
navedene su u **Prilogu II**.



Izvršni sažetak

U ovom se izvješću sažimaju aktivnosti na višezjezičnoj digitalnoj platformi za konferenciju o budućnosti Europe od njezina pokretanja do 9. svibnja 2022. U tom razdoblju na platformi je zabilježeno 48 530 doprinosa, s 18 955 ideja, 22 570 komentara i 7.005 događanja kojima je obuhvaćeno svih 10 tema. Od 21. veljače do 9. svibnja 2022. platformi je dodano 4 796 novih doprinosa. Većina tih novih doprinosa objedinjuje postojeće teme i podteme u različitim temama i ne utječe na redoslijed tema prema njihovoj ukupnoj pojavi. Početak ruskog rata za agresiju na Ukrajinu 24. veljače 2022. utjecao je na neke nove podteme u raznim temama, kao što su pozivi na veće sudjelovanje EU-a u sukobu u okviru teme EU-a u svijetu, kao i prijedlozi za postizanje europskog energetskeg suvereniteta pod temom snažnijeg gospodarstva, socijalne pravde i radnih mjesta.



Klimatske promjene i okoliš

Sudionici su zabrinuti zbog klimatskih promjena i njihovih učinaka, kao i brojnih drugih ekoloških izazova. Najčešće teme odnose se na emisije i energiju iz obnovljivih izvora. Sudionici i sudionice općenito žele ubranu zelenu tranziciju uz hitne i konkretne mjere EU-a i vlada, s nizom prijedloga, kao što su poticanje zelenije proizvodnje i prometa energije, promjena obrazaca potrošnje, održivija poljoprivreda, promicanje biološke raznolikosti i zaustavljanje onečišćenja. U doprinosima je naglašena potreba za obrazovanjem i komunikacijom na razini EU-a, uz inicijative za rješavanje tih pitanja. Neki sudionici i sudionice postavili su pitanje socijalne pravde u kontekstu klimatske politike. Ideje se mogu tematski grupirati kako slijedi:

Sveobuhvatni poziv kojim se vlade i EU pozivaju na hitno djelovanje, uz snažniju europsku politiku zaštite okoliša za borbu protiv klimatskih promjena. Sudionici i sudionice iznijeli su nekoliko prijedloga za rješavanje problema emisija te su raspravljali o najboljim praksama i načinima za ubravanje zelene tranzicije i provedbe zelenog plana na lokalnoj i regionalnoj razini;

— U okviru teme energije, doprinositelji, snažno se zalažu za povećanje uporabe energije iz obnovljivih izvora i povećanje energetske raznolikosti istraživanjem i inovacijama iz alternativnih izvora energije za kućanstva te mala i srednja poduzeća (MSP-ovi). Međutim, neki su sudionici skrenuli pozornost na pitanje prihvaćanja od strane stanovništva, a pitanje nuklearne energije potaknulo je raspravu koja izaziva podjele;

— Sudionici žele mjere za poticanje razvoja i upotrebe alternativnih, ekološki prihvatljivih prijevoznih sredstava, uz razne prijedloge za poticanje korištenja javnog prijevoza te poziva na povećanje istraživanja i ulaganja u alternativna prijevozna rješenja;

U okviru teme potrošnje sudionici žele snažnije mjere za rješavanje problema otpada, rasipanja hrane te za promicanje recikliranja i kružnog gospodarstva, usmjerene na proizvođače i potrošače. Osim toga, pozivaju se na mjere za promicanje održivije potrošnje u sektorima od turizma, mode do elektroničkih uređaja.

Dionici su jednako zabrinuti zbog pritiska na okoliš povezanih s digitalnom transformacijom, kao što je razvoj kriptovaluta;

— Promicanje biološke raznolikosti i dobrobiti životinja, uz pozive na ponovno pošumljavanje, zaustavljanje krčenja šuma, zaštitu ugroženih vrsta i povećanje istraživačkih objekata povezanih s biološkom raznolikošću;

Pod temom poljoprivrede snažna je podtema poziv na ukidanje upotrebe pesticida i općenito na usvajanje ekološki prihvatljivijih poljoprivrednih praksi.

Ostale mjere u vezi s okolišem uključuju promicanje lokalne poljoprivrede, biološke raznolikosti, vegetarijanske ili veganske prehrane i poštene cijene za poljoprivrednike;

— Sredstva i mjere za borbu protiv onečišćenja jer se smatra izvorom pritiska na okoliš. Predložena su rješenja za borbu protiv onečišćenja vode, onečišćujuće upotrebe plastike s pozivima na zabranu jednoplastike, kao i svjetlosnog onečišćenja;

— Zaustavljanje ekološki nepovoljnih subvencija kao što su fosilna goriva ili štetne subvencije za ribarstvo, kao i razni prijedlozi mjera oporezivanja kako bi se potaknula promjena ponašanja i promicala održiva potrošnja, primjerice porezom na održivost;

— Sudionici žele uložiti veće napore u promjenu ponašanja i stavova putem pojačanog podizanja svijesti, obrazovanja i komunikacije;

— U vezi s nedavnim porastom cijena energije i sve problematičnijom ovisnošću EU-a o ruskoj opskrbi plinom i naftom, nizom doprinosa poziva se na ubrzan prelazak na obnovljive izvore energije, promicanje svjesnije potrošnje energije i zagovaranje energetske suverenosti EU-a;

— Posebna tema posvećena je stanovanju i izgradnji, s idejama o održivom stanovanju, ekološki prihvatljivim građevinskim materijalima i novom europskom Bauhausu; Sudionici i sudionice raspravljali su o interakciji između digitalizacije i klimatskih promjena u okviru teme „digitalna transformacija”.



Zdravlje

Tema zdravlja obuhvaća širok raspon tema. Najčešće postavljena tema, na koju snažno utječu iskustva s COVID-om 19 i njezinim posljedicama, odnosi se na

jednak pristup kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi diljem EU-a, s idejama za bližu suradnju među državama članicama, veću usklađenost i integraciju, primjerice standardima kvalitete skrbi na razini EU-a. Suradnici žele povećanje istraživanja i ulaganja u području medicine i predložili su različite ideje za poboljšanje javnog zdravlja općenito. Glavne teme su sljedeće:

— Mjere kojima se osigurava pristup cjenovno pristupačnoj i visokokvalitetnoj zdravstvenoj skrbi s pristupom svima, posebno mentalnoj zdravstvenoj skrbi. Prijedlozi uključuju, među ostalim, europski sustav zdravstvenog osiguranja kako bi se osigurala cjenovna pristupačnost;

— Veća suradnja i integracija, ojačan zdravstveni sustav EU-a ili čak povećana nadležnost EU-a u pitanjima javnog zdravlja;

Integrirane strategije za zajedničke zdravstvene izazove EU-a, kao što su rak, mentalno zdravlje, prevencija samoubojstava, rijetke bolesti itd.; — Resursi i mjere za promicanje zdravstvene pismenosti, zdravog načina života i prehrane, među ostalim u području mentalnog zdravlja, te razne mjere za odvratanje od konzumacije nezdravih proizvoda, kao što je duhan. Sudionici žele da EU više ulaže u niz preventivnih zdravstvenih mjera; Potreba za koordiniranim inovacijama i ulaganjima EU-a u zdravstvena istraživanja, posebno u vezi sa starenjem demografskog profila EU-a;

— Pod temom pristupa medicini, ideje o kojima se raspravlja uključuju palijativnu skrb i skrb na kraju života, integraciju prirodnih lijekova ili holistički pristup medicini;

— Mogućnosti i prijetnje zdravlju povezane s povećanom digitalizacijom u posljednjih nekoliko desetljeća, među prilikama o kojima se raspravljalo o integraciji europskih sustava e-zdravstva, a među prijetnjama i opasnostima od digitalne ovisnosti;

— Procjenu učinka bolesti COVID-19, uključujući evaluaciju odgovora kao što su digitalna potvrda o koronavirusu, potrebu za ponovnim vrednovanjem zdravstvenih radnika i pouke koje treba izvući za pripremu za buduće pandemije i borbu protiv njih;

Manje istaknute teme odnose se na mjere povezane sa spolnim i reproduktivnim zdravljem, kao što su borba protiv siromaštva u razdoblju, spolni odgoj i pravo na pobačaj, kao i skrb o raku, o kojima se

posebno raspravljalo u vezi s prevencijom, ranom dijagnozom i objedinjavanjem resursa na razini EU-a.



Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta

Tema o kojoj se često raspravlja u okviru ove teme jest važnost toga da Europa postane uključivija i socijalno pravednija, posebno s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19. Doprinosi u okviru ove teme uključuju i razne prijedloge za poticanje gospodarskog rasta u EU-u, kao što su istraživanje i inovacije, daljnje jačanje jedinstvenog tržišta te razne mjere za potporu malim i srednjim poduzećima i strateškim industrijama. Osim toga, sudionici i sudionice smatraju da je dobrobit različitih skupina ljudi, posebno onih u najnepovoljnijem položaju, ključna za uspješno funkcioniranje i daljnji rast EU-a. Najistaknutije teme o kojima se raspravlja pod ovom temom su:

— Prijedlozi za izgradnju uključivije, socijalno pravednije Europe, u skladu s europskim stupom socijalnih prava, kao što su mjere socijalne zaštite, uklanjanje razlike u plaćama između spolova, mjere za smanjenje siromaštva, rodna ravnopravnost, osiguravanje prava osoba s invaliditetom, prava LGBTIQ osoba i njihova zastupljenost. Razne konkretne ideje o kojima se raspravljalo uključuju jedinstveni pristup EU-a socijalnoj sigurnosti, uvođenje rodni kvota na razini uprave i indeks mjerenja socijalne jednakosti;

— Gospodarski oporavak, uključujući zabrinutost zbog porasta javnog duga u EU-u, rasprave o ulozi Europske središnje banke, poziva na reviziju Pakta o stabilnosti i rastu te na proširenje Mehanizma za oporavak i otpornost, kao i na razne prijedloge za potporu lokalnoj proizvodnji i lokalnoj potrošnji radi poticanja unutarnjeg tržišta i gospodarstva EU-a. S obzirom na nedavnu energetska krizu uzrokovanu strateškim odgovorima na ruski rat za agresiju na Ukrajinu, pojačani su pozivi na stratešku energetska autonomiju;

— Poticanje rasta radnih mjesta ulaganjem u inovacije, obrazovanje, digitalizaciju, istraživanje i razvoj, ali i uspostavom zelenog gospodarstva. Poseban je naglasak stavljen na pružanje potpore malim i srednjim poduzećima jer se ona smatraju pokretačima inovacija. Osim toga, u nekoliko doprinosa raspravljalo se o potencijalu ruralnih područja u području gospodarskih inovacija, uz

pozive na mjere za suzbijanje depopulacije ruralnih područja ili opću potporu poljoprivrednom sektoru, posebno potičući mlade poljoprivrednike;

Sudionici smatraju da su mjere socijalne sigurnosti važne za postizanje socijalne pravde. Bezuvjetni osnovni dohodak je najčešće podignuta ideja. Druge ideje uključuju koordinirane mirovinske politike i mirovine diljem država članica EU-a te mjere za suzbijanje siromaštva u EU-u, uz poziv da se općenito uzme u obzir demografska transformacija EU-a. Poziva na digitaliziranu zajedničku iskaznicu socijalnog osiguranja EU-a, koja je također podignuta drugdje, a prenosiva socijalna prava za mobilne Europljane također su prisutna u doprinosima u okviru ove teme;

— Razni oblici oporezivanja za pravedno i uključivo gospodarstvo, kao što su porezne mjere za osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja među poduzećima, porezi za zaštitu okoliša i minimalni porez na razini EU-a za borbu protiv poreznih oaza;

— Doprinositelji su također iznijeli ideju o zajedničkoj poreznoj politici s europskom fiskalnom reformom za ujedinjenu europsku budućnost, uključujući više vlastitih sredstava EU-a ili proračun neovisan o državama članicama, te iznose prijedloge za daljnje jačanje jedinstvenog tržišta; — Prijedlozi za poboljšanje radnih uvjeta, kao što su fleksibilan rad i pravo na isključivanje, te posebne mjere za daljnje olakšavanje mobilnosti radne snage unutar EU-a. Posebno se raspravljalo o nezaposlenosti mladih, uz nekoliko prijedloga za potporu mladima koji ulaze na tržište rada; — Neke ideje dovode u pitanje trenutačni gospodarski model s ciljem prelaska na uključiv i pravedan europski model koji nadilazi BDP.



EU u svijetu

U okviru ove teme raspravljalo se o različitim temama povezanim s vanjskom politikom. Općenito, najčešće se ponavljaju teme koje pozivaju na veću prisutnost EU-a na globalnoj političkoj sceni u skladu s temeljnim vrijednostima EU-a. Sudionici platforme pokrenuli su pitanje strateške autonomije i često smatraju da bi EU trebao biti odvažniji u primjeni meke i tvrde sile, iako su neki sudionici izrazili sumnje u tom pogledu. Glavne teme uključuju:

— Doprinosi u kojima se raspravlja o općim ciljevima vanjske politike EU-a, uz pozive na zajedničku

vanjsku politiku EU-a kojom se štite ljudska prava i demokratske vrijednosti diljem svijeta;

Razvoj različitih sredstava i mehanizama kako bi se poboljšao ugled EU-a i zajamčilo njegovo shvaćanje ozbiljno na globalnoj političkoj sceni, uz opsežnu raspravu o zajedničkoj obrambenoj politici kako bi se mogla intervenirati, ali i kako bi imala odvratajuću ulogu i predstavljala geopolitičku moć u odnosu na druge globalne sile;

— Stvaranje vojske EU-a i povezanih centraliziranih obrambenih ili vojnih institucija;

— Preispitivanje pravila o jednoglasnosti u donošenju odluka u vanjskoj politici i davanje većih ovlasti Europskom parlamentu;

— Mjere za povećanje vidljivosti EU-a, kao i ideje o diplomatskom predstavništvu EU-a, na primjer s jedinstvenim mjestom u Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda;

— Primjena meke sile kao zagovornika multilateralizma jačanjem trgovinskih politika;

Daljnje proširenje, posebno na zemlje zapadnog Balkana. S obzirom na ruski rat za agresiju na Ukrajinu, raspravljalo se i o članstvu Ukrajine u EU-u;

Poticanje strateške autonomije EU-a i stavljanje većeg naglaska na prvobitno zajedničko gospodarsko tržište EU-a;

Zauzimanje odlučnijeg stava prema Kini, posebno donošenjem strategije Europske unije za strana ulaganja;

Velik broj najnovijih doprinosa odnosio se na ulogu EU-a u ruskom ratu za agresiju na Ukrajinu, pri čemu se EU najčešće poziva da podupre Ukrajinu ili preuzme vodeću ulogu u okončanju sukoba.



Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost

Sudionici i sudionice imaju napredne ideje o jednakosti i različitim pravima i slobodama te su raspravljali o konceptu europskih vrijednosti kao vodećem načelu za donošenje politika EU-a. Budući da se jednakost smatra temeljnom vrijednošću EU-a, postoji snažna potpora pojačanim naporima za stvaranje uključivog društva, pri čemu doprinositelji posebno pozivaju na veću rodnu ravnopravnost, priznavanje prava LGBTIQ osoba i uključivanje

etničkih manjina i osoba s invaliditetom. Još jedna ideja koja se ponavlja pod ovom temom odnosi se na potrebu za očuvanjem i obranom vladavine prava. Glavne teme i ideje su sljedeće:

— Rasprave su uključivale osiguravanje ljudskih prava općenito i načina da ih se učini provedivima, kao i niz prava i sloboda. Građanska i politička prava snažno su zastupljena u ovoj temi na platformi, pri čemu su među doprinosima najistaknutije pravo na privatnost i slobodu izražavanja, kao i njihova ograničenja (dezinformacije, govor mržnje). Istaknuta su i gospodarska i socijalna prava, kao što je to slučaj s temom „Jače gospodarstvo”;

— Raspravljalo se o borbi protiv diskriminacije te sredstava i mjera za postizanje ravnopravnijeg i uključivijeg društva, posebno za osobe s invaliditetom, starije osobe, nacionalne i etničke manjine. Velik broj ideja odnosi se na postizanje rodne ravnopravnosti, kao što je jamčenje jednake plaće i poboljšanje zaštite prava i sloboda LGBTIQ osoba;

— Niz konkretnih prijedloga odnosi se na načine poboljšanja zaštite vladavine prava u EU-u, kao što je mehanizam preispitivanja ili uvođenje kaznenih strategija za one zemlje koje krše vladavinu prava, primjerice smanjenjem bespovratnih sredstava ili oduzimanjem glasačkih prava u Vijeću. Međutim, neki doprinositelji kritiziraju ono što smatraju uplitanjem EU-a u unutarnje poslove država članica;

— Skupina doprinosa usredotočila se na ono što čine vrijednosti EU-a, kao što su ljudska prava, sloboda, jednakost, demokracija, vladavina prava, pluralizam, solidarnost, rodna ravnopravnost, koje bi, prema mišljenju sudionika, trebale usmjeravati politike EU-a i njegovu interakciju na globalnoj razini, ili čak biti ugrađene u ustav EU-a;

— Rasprave su također obuhvatile ulogu kršćanskih vrijednosti, pri čemu su neki sudionici istaknuli da se konzervativniji glasovi i pristupi unutar EU-a ne bi trebali odbaciti;

— Kao što je slučaj s EU-om u svijetu, u okviru teme sigurnosti brojni sudionici raspravljali su o ideji vojske EU-a i potrebi za bližom suradnjom europskih zemalja u pitanjima unutarnje sigurnosti. Nedavni geopolitički događaji samo su pojačali taj poziv na povećanu vojnu organizaciju EU-a i zaštitu granica;

— Poziva se na pojačanu regulativu kako bi lobiranje postalo transparentnije i kako bi se suzbila korupcija.



Digitalna transformacija

Općenito su sudionici naglasili važnost olakšavanja digitalne transformacije i ulaganja u nju u širokom rasponu područja, uključujući upravljanje, gospodarstvo i zdravlje. Međutim, istaknuli su i nekoliko izazova povezanih s digitalnom transformacijom, kao što su etička razmatranja, sve veći digitalni jaz, nedostaci Opće uredbe o zaštiti podataka i kiberprijetnje. Glavne teme općenito se odnose na potrebu za ulaganjem u digitalno obrazovanje i poticanjem digitalnih vještina, kao i ulaganjem u digitalne inovacije i prijelazom na digitalno suverenu Europu. Glavne teme su sljedeće:

— Osiguravanje da građani EU-a posjeduju potrebne digitalne vještine za uspjeh u sve digitalnijem svijetu i digitalizacija obrazovnog sustava;

— Sredstva i mjere za potporu digitalnim inovacijama, kao što su umjetna inteligencija i jačanje digitalne suverenosti. To obuhvaća širok raspon podtema: poticanje upotrebe softvera otvorenog koda, održive proizvodnje, društvenih medija i platformi koje su u skladu sa standardima EU-a u pogledu privatnosti te u širem smislu izgradnje europskog digitalnog ekosustava koji je konkurentan i otvoren svijetu, ali koji je također siguran i poštuje privatnost;

— Nekoliko alata za digitalno građanstvo i digitalno ujedinjenje EU-a, s prijedlozima za digitalne portale, europsku identifikaciju putem digitalne elektroničke identifikacije ili metodu autentifikacije na europskoj razini za pristup osobnim podacima ili za javne usluge;

— Sudionici su zabrinuti zbog privatnosti i sigurnosti podataka, s idejama o centraliziranoj pohrani osjetljivih osobnih podataka, osiguravanju sigurnih javnih mreža softverom otvorenog koda ili tehnologijom lanca blokova, zakonodavnim mjerama za zaštitu privatnosti podataka i centraliziranim pristupom obrani EU-a od kibernetičkog terorizma;

— Rad na digitalnoj uključenosti mjerama za jamčenje cjenovno pristupačnog i uključivog pristupa digitalnom prostoru i poticanje digitalnih vještina u nizu profila stanovništva, kao i osiguravanje digitalne pristupačnosti geografski, među ostalim u ruralnim područjima;

Trajne mjere digitalne tranzicije, pri čemu digitalizacija dovodi do smanjenja onečišćenja i

poziva, među ostalim, na trajnu digitalnu opremu koja se može popraviti;

Digitalizacija gospodarstva s mjerama koje se odnose na kriptovalute i poziv na uvođenje digitalnog eura;

— Ulaganje u digitalno obrazovanje i digitalno zdravlje kako bi se promicala zdrava i svjesna upotreba tehnologije.



Iako doprinosi u okviru ove teme dosljedno pozivaju na zajednički pristup EU-a migraciji, oni otkrivaju više nego u okviru bilo koje druge teme znatno različita mišljenja. S jedne strane, jedna skupina interakcija poziva na veću solidarnost i bolje postupke integracije, dok s druge strane drugi doprinosi žele više djelovanja za kontrolu i smanjenje migracija. Zauzimajući prijelaznu poziciju, druga skupina sudionika željela bi poticati međunarodnu mobilnost, ali samo između gospodarski razvijenih demokracija. Teme koje se najčešće ponavljaju uključuju zajedničku migracijsku politiku EU-a, poštovanje ljudskih prava u području migracija, potporu integraciji migranata na različite načine, ali i ideje koje zahtijevaju strože granične kontrole i upravljanje migracijama. Ideje se mogu sažeti kako slijedi: Poziva na zajedničku migracijsku politiku, kao što je politika EU-a o migraciji radne snage, selektivna migracijska politika EU-a ili sustav utemeljen na bodovima; — Poziva na migracijsku politiku kojom se poštuju ljudska prava, s boljom infrastrukturom za prihvata i sigurnijim migracijskim rutama; i humanijim postupcima azila i vraćanja; Posebne mjere i sredstva za smanjenje migracija ili različitih oblika kontrolirane migracije, uz strože granične kontrole i strožu repatrijaciju;

— Sredstva i mjere za olakšavanje i potporu integraciji migranata i osoba sa stalnim boravištem u EU-u. Predložene mjere uključuju programe učenja jezika i volontiranja za migrante te informativne kampanje za senzibiliziranje građana EU-a u borbi protiv rasizma;

Protivljenje bilo kojem obliku migraciji, njihovo povezivanje s terorizmom, prijetnjom kulturnom identitetu EU-a ili migracijom koja se koristi kao političko oružje;

— Bolje organizirani i koordinirani naponi kad je riječ o nadzoru državne granice: veća potpora Frontexu i veća solidarnost među državama članicama;

— Potreba za rješavanjem temeljnih uzroka migracija u zemljama podrijetla, primjerice poboljšanim razvojnim politikama i jednakim trgovinskim odnosima. Rasprave su se bavile i načinima borbe protiv klimatskih migracija.



S obzirom na njegovu multitematičku prirodu, sadržaj pod ovom temom obuhvaća razne teme. Iako su mladi aktualna u mnogim idejama na cijeloj platformi, najveći naglasak u ovoj temi je na obrazovanju i kulturi. Kao i drugdje na platformi, poziv na poticanje zajedničkog identiteta EU-a opetovano je temeljno raspoloženje za teme utvrđene u okviru te teme s doprinosima koji se, među ostalim, odnose na razmjene, izloženost različitim kulturama i mobilnost. Mnoge teme u okviru ove teme međusektorske su i stoga se pojavljuju drugdje na platformi:

— Sredstva i mjere za poticanje razvoja europskog identiteta i europskog građanstva; s ključnom ulogom medija i europskog novinarstva, kao i europskih produkcija koje šire europske vrijednosti i kulturu;

Povećanje obrazovanja stranih jezika ili obvezni tečajevi u školama o institucijama EU-a i europskoj povijesti također se smatraju sredstvom za poticanje priznavanja i zajedničkog identiteta EU-a. Postoje brojni prijedlozi za ujedinjujući zajednički jezik na platformi u okviru različitih tema; prijedlozi se kreću od esperanto do engleskog kao zajedničkog jezika. Poziv da se prepozna esperanto posebno se javlja u različitim temama, među ostalim u okviru drugih ideja;

— Razni prijedlozi za poticanje mobilnosti unutar EU-a, posebno u pogledu obrazovanja, uz proširenje, među ostalim, stipendija u okviru programa Erasmus;

— Nekoliko ideja ukazuje na potrebu za obrazovanjem otpornim na buduće promjene s pozivima na digitalizaciju, promicanje mekih vještina uz vještine u području STEM-a ili međukulturne vještine općenito;

Osim toga, u idejama iznesenima u okviru ove teme raspravlja se o posebnim mjerama koje se odnose na nezaposlenost mladih i mladih, nesigurnost radnih mjesta, potrebe za obrazovanjem i

osposobljavanjem ili posebnu potporu za zapošljavanje mladih;

— Osiguravanje jednakog pristupa obrazovanju, posebno tercijarnom obrazovanju, posebno pružanju potpore ruralnom stanovništvu, bivšim zatvorenicima, etničkim manjinama i osobama s invaliditetom kako bi im se omogućio pristup tercijarnom studiju;

— Potreba za podupiranjem i zaštitom kulturne i kreativne industrije s pravnim okvirom;

— Sredstva i mjere za potporu akademskim stručnjacima i istraživačima;

Manji dio ideja raspravljao je o sportu u EU-u i načinima poboljšanja uključenosti u sportu.



1. Pregled doprinosa na platformi

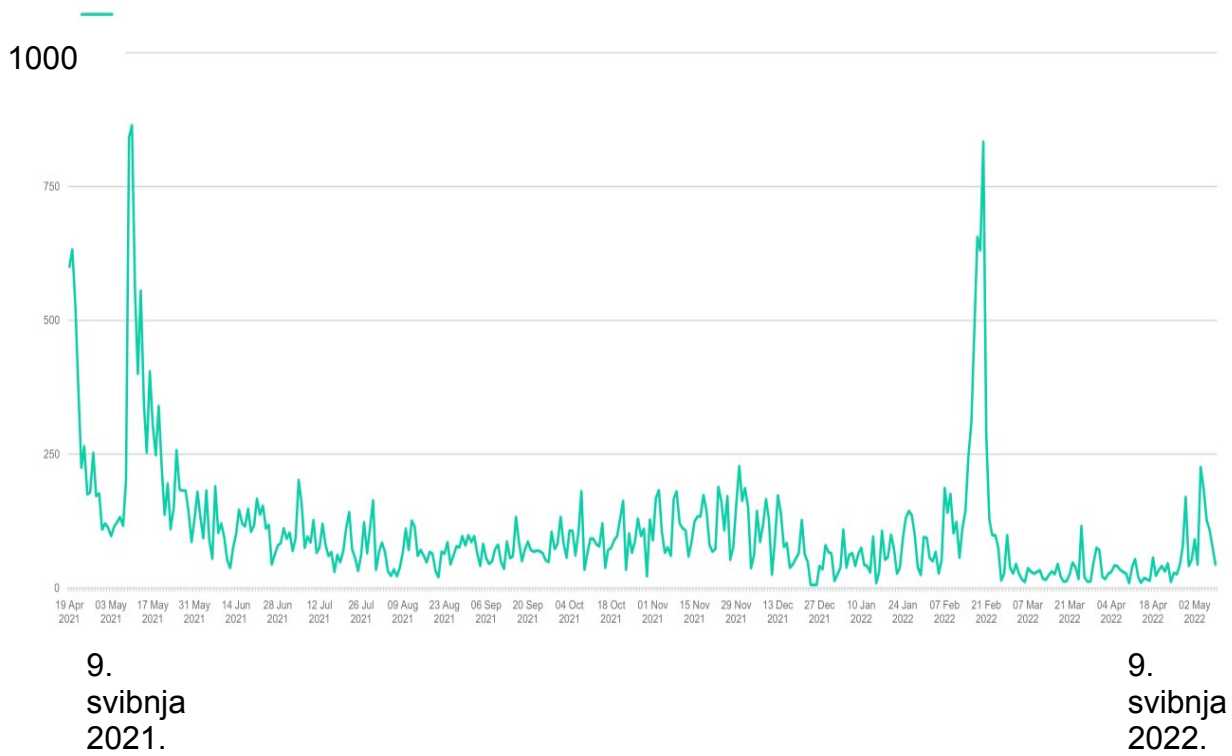
Pregled aktivnosti

Od pokretanja višezjezične digitalne platforme 19. travnja do 9. svibnja 2022. na platformi je prikupljeno ukupno 48 530 doprinosa koji predstavljaju ideje, komentare i događanja. Aktivnost se može podijeliti na sljedeći način:

- Ideje: 18,955
- Komentari: 22,570
- Događanja: 7,005

Gledajući liniju trendova (vidjeti sliku 1.), mogu se uočiti tri vrhunca u podnescima ideja i primjedbi. Prvi vrhunac podudara se s pokretanjem platforme, a drugi vrhunac dogodio se 9. svibnja u vezi s inauguracijom Konferencije o budućnosti Europe, dok je treći vrhunac zabilježen prošlog tjedna prije roka od 20. veljače za uzimanje u obzir doprinosa u posljednjem objavljenom izvješću.

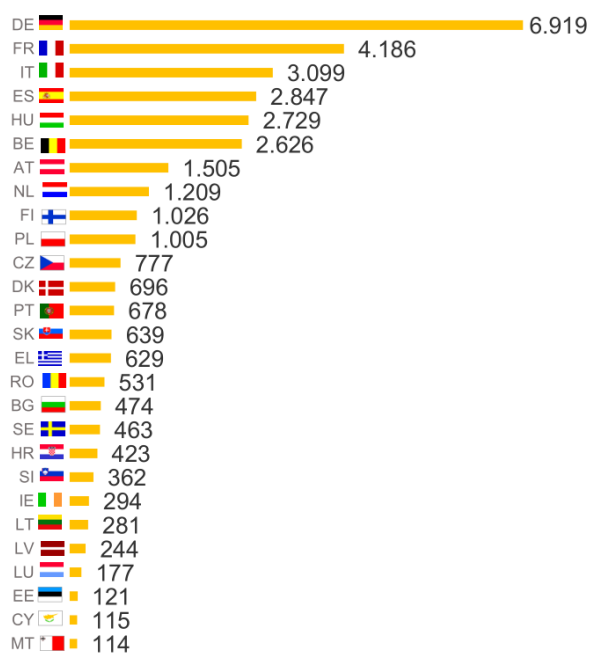
Svakodnevno podnošenje ideja i komentara



Slika 1. – Vremenski prikaz dnevnih podnošenja ideja i primjedbi (19/04/2021 – 09/05/2022)

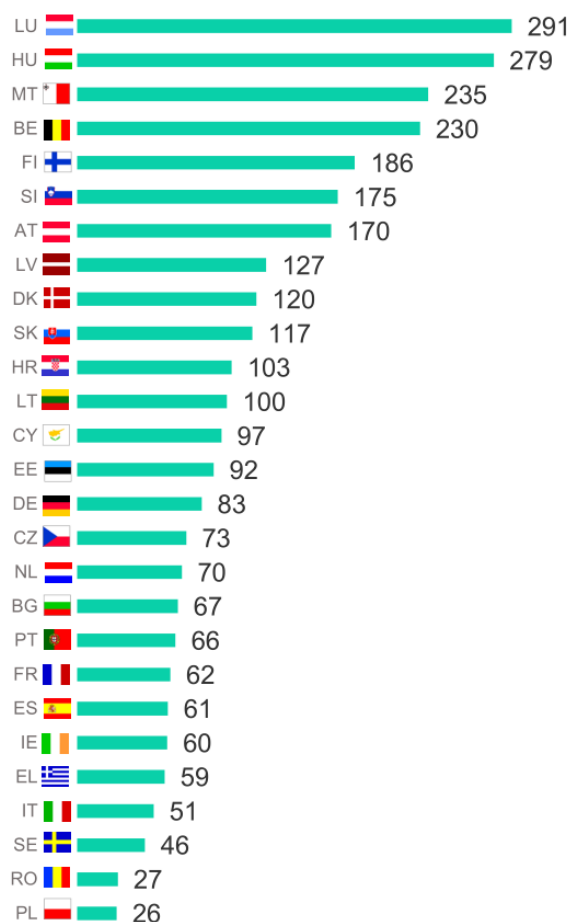
Prije sudjelovanja na platformi od sudionika je zatraženo da dostave informacije o svojoj zemlji boravišta, obrazovnom podrijetlu, dobi, spolu i radnom statusu. Podaci su anonimno obrađeni. Budući da su te informacije dobrovoljno podijeljene, postoje ograničenja u pogledu uvida koji se mogu pružiti na toj osnovi i prikazati u nastavku. Na primjer, 29,5 % doprinosa bili su sudionici koji nisu prijavili svoju zemlju boravišta.

Sve su države članice EU-a ostvarile aktivnosti, kao što je vidljivo iz grafikona 2., na kojem je prikazan ukupan broj doprinosa po zemlji. Osim toga, zabilježeno je 1,4 % doprinosa trećih zemalja izvan EU-a.



Slika 2. – Količina doprinosa po zemlji (19.4.2021. – 09.05.22.)

Kako bi se dobila detaljnija slika o opsegu doprinosa razmjerno broju stanovnika, na slici u nastavku prikazan je pregled broja doprinosa svake zemlje na milijun stanovnika.



Slika 3. – Količina doprinosa po zemlji, proporcionalno promišljanje po 1 milijuna stanovnika (19/04/2021 – 09/05/2022)



Pregled događanja

Tijekom konferencije organiziran je znatan broj događanja. Pružale su priliku većem broju ljudi da se uključe u tu demokratsku vježbu odozdo prema gore. Od pokretanja digitalne platforme do 9. svibnja 2022. na platformi je registrirano ukupno 7.005 događanja. U skladu s Poveljom konferencije (dostupna [ovdje](#)) građani su morali biti u središtu događanja koja su morala biti uključiva i dostupna te poticati raznolikost rasprava. Uspostavljeni su alati za pomoć organizatorima događanja (dostupni su [ovdje](#)). Kako bi događanja učinkovito pridonijela konferenciji, na digitalnu platformu trebalo je učitati izvješća o događanjima u kojima se detaljno opisuju zaključci i konkretne ideje koje iz njih proizlaze (vidjeti [smjernice](#)). Ta izvješća o događanjima, zajedno s opisom događanja i povezanim idejama uzeti su u obzir u ukupnoj analizi doprinosa na platformi.

Događanja povezana s Konferencijom organizirana su u različitim formatima u pogledu vrste događanja, njihova opsega, profila publike ili organizatora te tematskog područja primjene. Cilj je ovog odjeljka pružiti uvid u raznolikost vrsta događanja, dok se njihov doprinos u pogledu sadržaja razmatra u okviru relevantnih tema platforme.

Događaji su se odvijali online, osobno ili hibridni. Često su se organizirale kao rasprave ili radionice, kao što je niz dijaloga o budućnosti organiziranih u Španjolskoj s, među ostalim, radionicom za građane o osnovnom dohotku (vidjeti [događanje](#)) ili radionicom građana o održivim gradskim praksama koja je održana u malom flamanskom gradu (vidjeti [događanje](#)). Organizirani su i svjetski kafići, kao i u nizu rasprava s latvijskim mladima, istražujući njihovu viziju Europe i njihovu ulogu u Europi budućnosti (vidi [događanje](#)). Neka su događanja organizirana u klasičnijim formatima, primjerice u glavnoj prezentaciji, nakon čega su uslijedila pitanja i odgovori, dok su druga događanja organizirana u više deliberativnijih formata. Neka događanja registrirana na platformi dio su dugotrajnih projekata za raspravu, kao što su projekt Decide Europe, simulacija zakonodavnih vijećanja na razini EU-a za učenike srednjih škola u Češkoj i Slovačkoj (vidjeti [događanje](#)). Postojali su i inovativni formati kao što su radionica na kojoj su sudionici mogli dati preporuke dok se kreću kroz igru uloga (vidjeti [događanje](#)), hakaton organiziran u Latviji, na kojem su se sudionici natjecali u timovima za stvaranje inovativnih i održivih rješenja (vidjeti [događanje](#)) ili događaj „hodanje i razgovor o klimatskim promjenama” u Španjolskoj (vidjeti [događanje](#)).

Kad je riječ o sudjelovanju, neka su događanja organizirana s ciljem uključivanja doprinosa određenih kategorija sudionika, kao što su žene (vidjeti primjer događanja), mladi (vidjeti primjer događanja) ili osobe s invaliditetom (vidjeti događanje).

Niz događanja organiziran je na razini zajednice, na primjer participativno događanje sa stanovnicima određenog grada ili regije kao što je okrug Jönköping (vidjeti događanje) ili s stanovnicima prekogranične regije koji raspravljaju o zajedničkom izazovu, kao što je prilagodba klimatskim promjenama koje utječu na španjolsko-portugalsku granicu (vidjeti događanje).

Kad je riječ o temama, neki su se događaji bavili konferencijskim procesom ili budućnošću Europe u širem smislu, kao što je događaj u Njemačkoj kojim se pruža opći uvod u Konferenciju (događaj) ili rasprava u Marmandeu (Francuska) o ključnim pitanjima o kojima je riječ tijekom francuskog predsjedanja Vijećem Europske unije, od hrane i poljoprivrede do europske obrane i temeljnih prava (vidjeti [događanje](#)). Druge su se usredotočile na posebne teme, na primjer gradove koji potiču demokraciju (vidjeti događanje) ili događanje o upotrebi umjetne inteligencije koje je organiziralo Sveučilište u Pečuhu u Mađarskoj (vidjeti [događanje](#)).

Događanja su organizirali različiti organizatori: uz građane EU-a, akademska zajednica, organizacije civilnog društva, nacionalna, regionalna i lokalna tijela te institucije EU-a pridonijeli su Konferenciji o budućnosti Europe organiziranjem događanja. Neke su države članice organizirale nacionalne panele građana i građanki, a druge su provele ili podržale razne druge vrste savjetovanja. Događanja su organizirala i predstavništva Europske komisije u državama članicama, uredi za vezu Europskog parlamenta, Odbor regija i Europski gospodarski i socijalni odbor.

Tko je sudjelovao u raspravi?

Pri procjeni profila doprinositelja koji su dostavili informacije o svojoj zemlji boravišta (70,5 %), uključujući one iz trećih zemalja, mogu se navesti sljedeća opažanja.

Gotovo polovica sudionika identificirala se kao muškarci (47,3 %), a 15,9 % kao žene. Međutim, više od četvrtine (35,6 %) nije pružilo informacije o svojem spolu, a 1,2 % je utvrđeno kao nebinarna, pa su te brojke samo ograničene.

Zastupljenost dobni skupina bila je prilično raznolika, pri čemu su dobna skupina od 55 do 69 godina najaktivnija dobna skupina u pogledu doprinosa (17,7 %), nakon čega slijede osobe u dobi od 25 do 39 godina (16,3 %) i dobna skupina od 40 do 54 godine s 14,9 %.

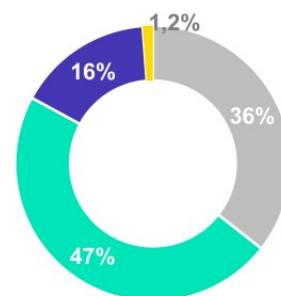
Kad je riječ o zanimanju, profesionalni radnici (14,9 %) i umirovljenici (10,9 %) aktivni su na platformi. Rukovoditelji (10,3 %) i studenti (8,1 %) također su bili prilično aktivni. Samozaposleni (7,6 %), fizički radnici (4,5 %) i nezaposlene osobe (2,6 %) relativno su manje aktivni na platformi. 40,8 % sudionika nije prijavilo svoje zanimanje.

Kad je riječ o obrazovanju, osobe s višim stupnjem obrazovanja bile su najaktivnije (41,6 %). Najmanje su dostupni sociodemografski podaci o obrazovanju (41,6 %)

Potrebno je napomenuti da ovdje predstavljeni sociodemografski podaci pružaju samo ograničeno stajalište jer bi organizacije također mogle stvoriti profil na platformi za doprinos, bilo u obliku ideja ili događaja. Osim toga, sudionici događanja nisu nužno registrirani na platformi i možda nisu obuhvaćeni statističkim podacima.

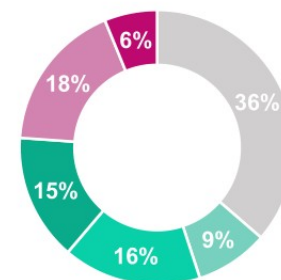
Spol sudionika

- nema odgovora
- čovjek
- žena
- ne binarni



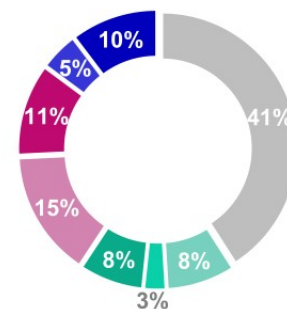
Dob sudionika

- nema odgovora
- 15 – 24
- 25 – 39
- 40 – 54
- 55 – 69
- 70+



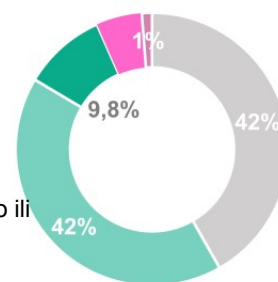
Zanimanje sudionika

- nema odgovora
- student
- nezaposleni
- samozaposleni
- profesionalni radnik u mirovini
- ručni radnik
- voditeljica



Edukacija sudionika

- nema odgovora
- 20 plus – terciarno obrazovanje
- još uvijek učim
- do 20 godina – osnovno ili više srednjoškolsko obrazovanje
- bez redovitog obrazovanja



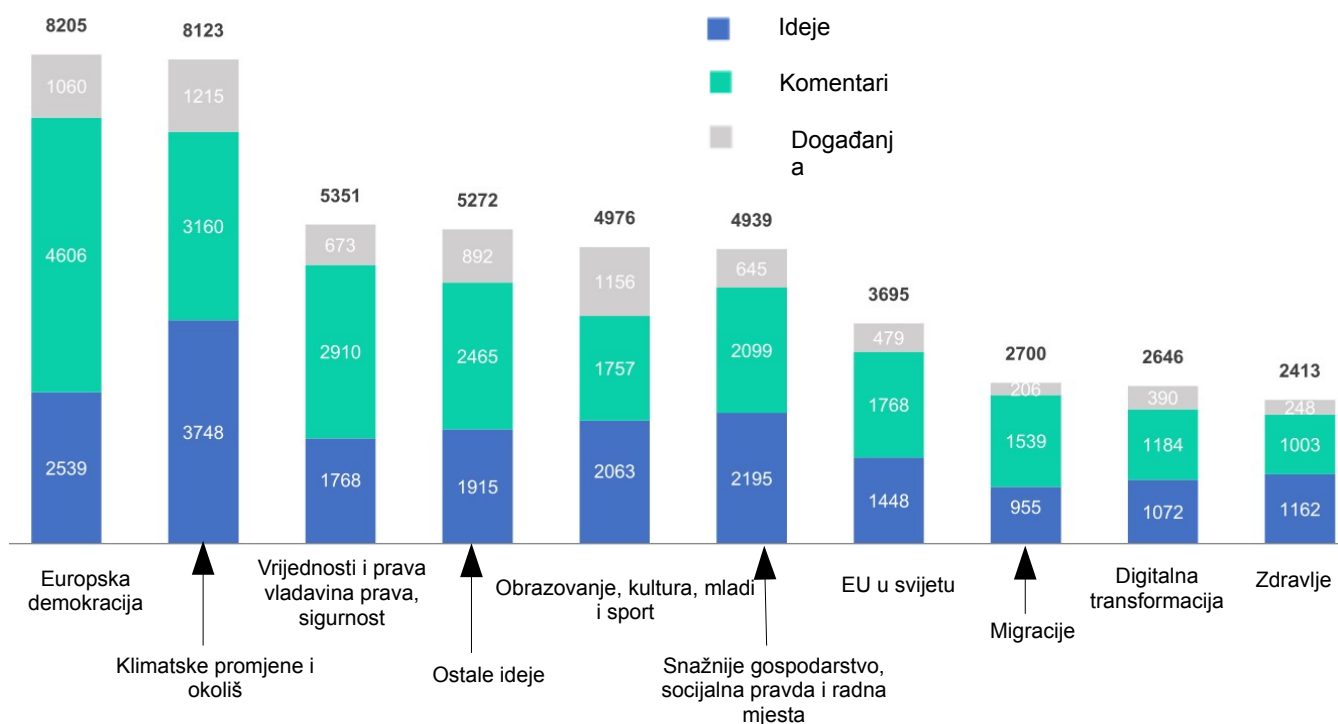
Slika 4. – Dob, spol, obrazovanje i zanimanje sudionika (19/04/2021 – 09/05/2022)



Aktualne teme u smislu doprinosa

Od pokretanja platforme do 9. svibnja 2022. u temi europske demokracije zabilježena je najviša razina doprinosa (ideje, komentari i događanja) (8.205). Klimatske promjene i okoliš zauzimaju drugo mjesto s 8,123 doprinosa. Doprinosi u okviru Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost na trećem su mjestu, a slijede druge ideje (četvrto) i obrazovanje, kultura, mladi i sport (5.) (vidjeti sliku 5.).

Neke su teme generirale više komentara, ideja ili događanja od drugih, primjerice, europska demokracija ima najveći broj komentara (4 606). Klimatske promjene i okoliš zabilježili su najviše ideja (3 748) i događaja (1 215). S 1156 događanja, tema „Obrazovanje, kultura, mladi i sport” ima drugi najveći broj događanja.



Slika 5. – Doprinosi po temama na platformi (19.4.2021. – 9.5.2022.)



Nedavni događaji

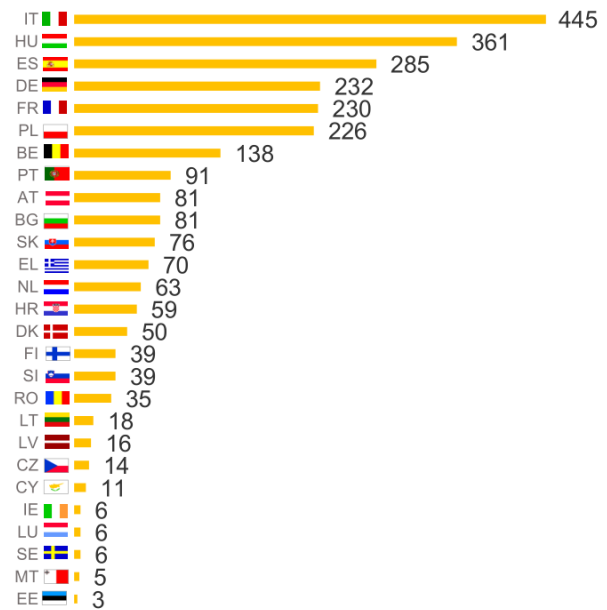
U razdoblju od 21. veljače do 9. svibnja 2022. aktivnost na platformi iznosila je ukupno 4 693 doprinosa, koji su se sastojali od:

- 2.633 ideja
- 1.246 komentara
- 814 događanja

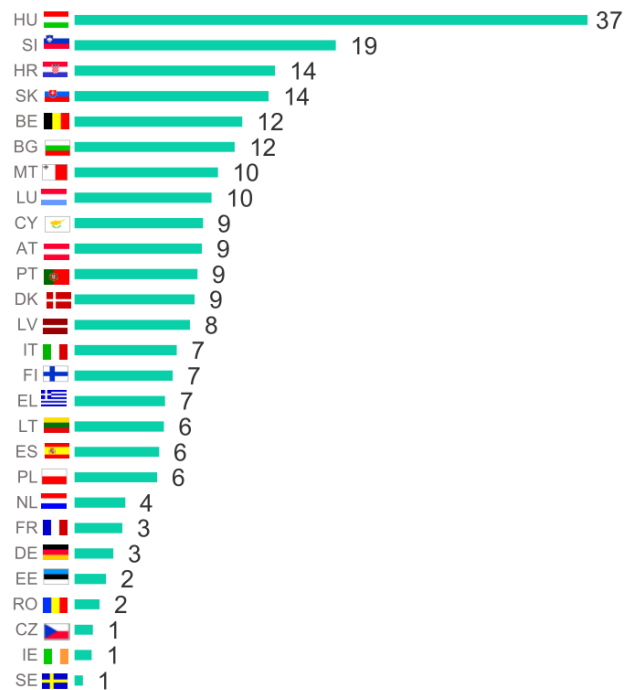
Analiza doprinosa na razini zemlje pokazuje da je Italija u tom razdoblju bila na prvom mjestu u pogledu obujma doprinosa (445), dok je Mađarska (361) ostala na drugom mjestu. Španjolska (285) zauzela je treće mjesto.

Njemačka (4.) i Francuska (5.) nastavile su znatno doprinositi, s 232 doprinosa odnosno 230 doprinosa.

Kad je riječ o razini doprinosa razmjerno broju stanovnika, Mađarska je zabilježila najvišu razinu aktivnosti u proteklom razdoblju, s visokom razinom aktivnosti od 36,9 doprinosa na milijun stanovnika, nakon čega slijedi Slovenija s 18,8 doprinosa na milijun stanovnika. Osim toga, za Hrvatsku, Slovačku i Belgiju zabilježene su visoke razine doprinosa na milijun stanovnika.



Slika 6. – Količina doprinosa po zemlji (21/02/2022 – 09/05/2022)



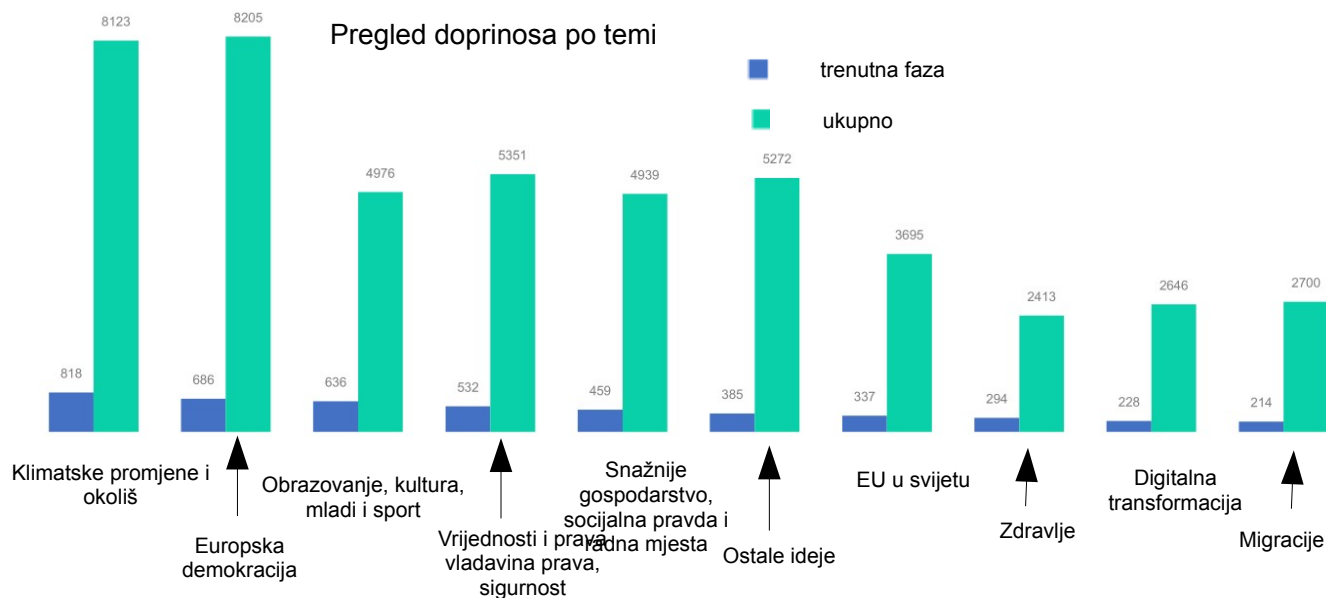
Slika 7. – Količina doprinosa po zemlji na 1 milijun stanovnika (21/02/2022 – 09/05/2022)



Aktualne teme od 21. veljače do 9. svibnja 2022.

Teme europske demokracije, klimatskih promjena i okoliša i dalje su najpopularnije teme s najvećim brojem doprinosa, odnosno 686 odnosno 818. Tema obrazovanja, kulture, mladih i sporta bila je treća najpopularnija u proteklom razdoblju s ukupno 636 doprinosa.

U usporedbi s ukupnim brojem, tema „Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost” na četvrtom je mjestu među posljednjim doprinosima, s 532 doprinosa, dok su druge ideje u ovom pregledu zauzele tek šesto mjesto, sa samo 385 doprinosa.



Slika 8. – Usporedba pregleda doprinosa po temi u proteklom razdoblju i ukupno



2. Klimatske promjene i okoliš

Tema klimatskih promjena i okoliša generirala je ukupno 8.123 komentara, ideja i događanja na platformi (3 748 ideja, 3 160 komentara i 1.215 događanja). U svojim različitim doprinosima sudionici su općenito izrazili zabrinutost zbog globalnog zatopljenja i njegovih posljedica, pozivajući vlade da poduzmu hitne konkretne mjere za borbu protiv klimatskih promjena. Među prijedlozima, smanjenje emisija često je utvrđeno kao glavni pokretač, uz olakšavanje zelene tranzicije, postizanje klimatske neutralnosti i promicanje obnovljive energije, posebno solarnih panela. Održiva prometna rješenja uglavnom su usmjerena na željezničke sustave, a istaknuti su i prijedlozi povezani s potrošnjom za borbu protiv klimatskih promjena, kao što su recikliranje, ambalaža i plastika. S obzirom na nedavna povećanja cijena energije, postoji niz poziva na promicanje svjesnije potrošnje energije, kao i energetske suverenosti EU-a. Građani su pozvali na angažman u svim segmentima društva: ovisno o konkretnom sadržaju svakog prijedloga, odgovornost se dodjeljuje pojedincima, komercijalnom sektoru ili vladama i tvorcima politika.

Različite ideje mogu se grupirati prema sljedećim temama:

- **Borba protiv klimatskih promjena i „zeleni plan”**
- **Energija**
- **Prijevoz**
- **Potrošnja**

- **Bioraznolikost i dobrobit životinja**
- **Poljoprivreda**
- **Zagađenje**
- **Subvencioniranje, oporezivanje**
- **Stvaranje promjena u stavovima i ponašanju**
- **Stanovanje i gradnja**

Događanja

U usporedbi s razdobljem prije 20. veljače 2022. u razdoblju nakon 20. veljače 2022. organiziran je veći broj događanja povezanih s temom klimatskih promjena i okoliša u zemljama srednje i istočne Europe, kao što su Mađarska, Poljska i, u manjoj mjeri, Slovačka i Bugarska. Ta su događanja općenito organizirana u obliku kolektivnih rasprava o izazovima koje donose klimatske promjene (vidjeti primjer [događanja](#)). Mnoga događanja bila su usmjerena na posebne teme u području okoliša o kojima se raspravljalo iz perspektive mladih (vidjeti primjer [događanja](#)). Tijekom tih događanja raspravljalo se o širokom rasponu tema. Održiva poljoprivreda i zaštita pčela (vidi [događanje](#)) bila je tema pčelarske konferencije organizirane u Budimpešti, na kojoj je sudjelovalo više od 100 pčelara. Klimatski neutralni gradovi bili su tema javnog događanja u mađarskom gradu Békéscsabi (vidjeti [događanje](#)). Cilj događanja bilo je prikupljanje ideja i preporuka kako bi Békéscsaba postala klimatski neutralna do 2030. U Poljskoj je organiziran niz sastanaka s mladim aktivistima i predstavnicima lokalnih vlasti i nevladinih organizacija s ciljem ispitivanja razine svijesti mladih o okolišu i interesa za okoliš (vidi [događanje](#)).

Mladi u Španjolskoj razmišljali su o nizu tema povezanih sa zelenim planom i predložili ideje u rasponu od poticanja upotrebe bicikala i klizaljki do promicanja održive potrošnje energije i upotrebe prirodnih resursa u izgradnji kompleksa (vidjeti događanje .).

Niz danskih internetskih radionica usmjerenih na razmjenu ideja o tome kako poduzeća mogu poticati inovacije i zelenu transformaciju. Ključna tema rasprave koja je uslijedila bila je potreba za ubrzanjem projektnih i proizvodnih sposobnosti vodika i vodikovih goriva u EU-u (vidjeti [događanje](#)).

Borba protiv klimatskih promjena i „zeleni plan”

Sudionici često izražavaju zabrinutost zbog klimatskih promjena i njihovih posljedica, potičući vlade i EU da odmah poduzmu mjere i uspostave jaču europsku politiku zaštite okoliša za borbu protiv klimatskih promjena (vidjeti primjer ideje, primjer događanja). Prijedlozi su povezani sa smanjenjem emisija, postizanjem klimatske neutralnosti, borbom protiv onečišćenja i zelenom tranzicijom, koji su također obuhvaćeni različitim temama u nastavku.

Kad je riječ o emisijama, jedno od pitanja o kojima se najčešće raspravlja odnosi se na oporezivanje emisija, točnije, poticanje poduzeća da smanje svoje emisije stakleničkih plinova odabirom jeftinijih obnovljivih izvora energije, što pak dovodi do toga da potrošači donose održivije odluke (vidjeti primjer [ideje koja je mnogo prihvaćena](#)). Drugi je prijedlog smanjiti najveću dopuštenu stopu emisija stakleničkih plinova. Time se trenutačno omogućuje da visokoučinkovite elektrane na ugljen i plin padnu ispod praga; međutim, one i dalje doprinose onečišćenju (vidjeti [ideju](#)). Postoji i potreba za porezom na ugljik na granici i povezanim mjerama (vidjeti primjer [događaja](#)).

Sudionici i sudionice spomenuli su Ugovor o neširenju fosilnih goriva, inicijativu civilnog društva čiji je cilj osigurati smanjenje upotrebe fosilnih goriva. Preporučuju da se EU pridruži Ugovoru usporedno s Pariškim sporazumom (vidjeti [ideju](#)).

Jedan sudionik poziva na veća ulaganja u razvoj tehnologija za hvatanje i skladištenje ugljikova dioksida (tehnologija CCS) (vidjeti [ideju](#)).

Rasprave o zelenom planu i zelenoj tranziciji općenito su organizirane diljem Europe s ciljem rasprave o ključnim prioritetima, najboljim praksama, provedbi na lokalnoj i regionalnoj razini te alternativnim poslovnim modelima (vidjeti primjere događanja i događanja).

Nekoliko doprinosa usmjereno je na socijalne i gospodarske učinke provedbe „zelenog plana” kao strategije EU-a čiji je cilj usmjeriti Europu na put preobrazbe prema klimatski neutralnom, pravednom i prosperitetnom društvu. Na primjer, poziva se na socijalno uključiviji pristup i poziva na uravnoteženu strategiju čiju gospodarsku, socijalnu i okolišnu dimenziju treba procijeniti i provesti zajednički i strateški, pozivajući se na rastuće cijene energije diljem Europe (vidjeti ideju). Visoko prihvaćenom idejom na platformi želi se da EU osigura snažan i uključiv pristup upravljanju u kojem su i radnici i sindikati uključeni u osmišljavanje i provedbu politika prilagodbe na svim razinama. Naglašava se da bi strategija EU-a za borbu protiv klimatskih promjena

trebala uključivati konkretne mjere politike kojima se održavaju radna mjesta i štite zdravlje i sigurnost radnika, kao i aktivne politike tržišta rada te prekvalifikacija i osposobljavanje kako bi se spriječio gubitak radnih mjesta (vidjeti [ideju](#)).

Na općenitijoj razini predlaže se izrada tablice pokazatelja za praćenje učinka mjera i pružanje dokaza o napretku provedbe zelenog plana na regionalnoj razini (vidjeti [ideju](#)).

Energija

Još jedna tema koja privlači više angažmana je energija, koja se često postavlja u vezi s temom klimatskih promjena. Sudionici na platformi predlažu poticanje i male i velike upotrebe energije iz obnovljivih izvora, primjerice putem europske energetske suradnje (vidjeti [događanje](#)). Uz obnovljivu energiju, nuklearna energija je tema rasprave, s idejama koje pozivaju na ograničavanje korištenja nuklearne energije, ili, alternativno, razvoj sigurne nuklearne energije i njezino korištenje u zemljama i mjestima gdje nije moguće koristiti obnovljive izvore energije (vidi primjer [ideje](#)). Nadalje, nedavni planovi Europske komisije da nuklearnu energiju i prirodni plin klasificiraju kao zelena ulaganja izazvali su kritike na platformi konferencije (vidjeti primjer [ideje](#)). S druge strane, većina doprinosa tom pitanju zauzima suprotno stajalište, navodeći da je nuklearna energija najbolji način za postizanje dekarbonizacije (vidjeti primjer [ideje](#)).

Istodobno se poziva na istraživanje alternativnih izvora energije (vidjeti primjer [događaja](#)), kao što su termonuklearna fuzija, geotermalna energija ili vodik koji bi znatno pridonijeli energetske raznolikosti (vidjeti primjer [ideje](#)). Međutim, sudionici naglašavaju da lokalno stanovništvo mora prihvatiti čak i alternativne izvore, kao što je energija vjetra, te da je potrebno osigurati da imaju pozitivan učinak na biološku raznolikost, ljudska bića i krajolike (vidjeti primjer [ideje](#)).

Pod podtemom energetske učinkovitog i ekološki prihvatljivog grijanja primjeri uključuju ideju kojom se zagovara uporaba peći na više goriva (vidjeti ideju) ili mreže centraliziranog grijanja koja iskorištava neiskorištene izvore topline, kao što je duboka geotermalna energija (vidjeti [ideju](#)).

Ljudi općenito pozivaju na veću odgovornost i angažman poduzeća i komercijalnih poduzeća, na primjer smanjenje umjetne rasvjete kada to nije potrebno, na primjer izloge u trgovačkim centrima nakon zatvaranja (vidjeti [ideju](#)).

Kad je riječ o ciljevima energetske učinkovitosti na stambenoj razini, sudionici se zalažu za prijelaz na individualnu potrošnju energije u kondominima (vidjeti [ideju](#)). Još jedna ideja je mikrokogeneracija energije u stanovanju (vidjeti [ideju](#)).

Prijevoz

Još jedna skupina ideja koja se često javlja odnosi se na promet, o kojoj se često raspravlja u vezi s onečišćenjem. Neki od prijedloga navedenih u nastavku odnose se na promjene prometnih sustava kako bi se smanjilo onečišćenje.

Ideje podnesene na platformi za promjenu prometnih sustava prije svega pozivaju na zabranu letova na kratkim udaljenostima u EU-u kako bi se smanjilo onečišćenje (vidjeti primjer [ideje](#)). Sudionici ističu da je pandemija već dovela do smanjenja zrakoplovne industrije.

Općenito, postoji snažna potpora za poboljšanje sustava javnog prijevoza u Europi (vidjeti primjer [ideje](#)) kao ekološki prihvatljivijih alternativa letovima na kratke udaljenosti. Konkretno, široko se raspravlja o zajedničkoj europskoj željezničkoj mreži (vidjeti primjer [ideje](#) i [događaja](#)). Jedan sudionik predlaže tražilicu Euro Trainscanner kako bi putovanje željeznicom postalo privlačnije (vidjeti [ideju](#)), a drugi predlaže uvođenje integrirane karte EU-a i njezino besplatno korištenje u gradovima (vidjeti [ideju](#)). Prijedlozi za proširenje mreža brzih vlakova i stvaranje prekograničnih željezničkih veza nastali su u okviru jednog od nekoliko događanja organiziranih za Europsku godinu željeznice (vidjeti [događanje](#)).

Druge ideje odnose se na zajedničku biciklističku mrežu, pri čemu se predlaže, na primjer, proširenje biciklističkih ruta ili stvaranje biciklističke mreže na europskoj razini (vidjeti primjer [ideje](#)). Osim toga, predloženo je uvođenje obveze općina da uspostave biciklističke staze kao sastavni dio ceste jer je to već slučaj s pločnicima za pješake (vidjeti [ideju](#)).

Druga skupina ideja usmjerena je na inovacije i razvoj električnih vozila, kao što su automobili i bicikli, te na njihovu integraciju u trenutno okruženje, primjerice osiguravanjem mreže stanica za punjenje (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)). Međutim, jedan sudionik tvrdi da električni automobili imaju štetne ekološke i humanitarne troškove te umjesto toga predlaže da se težina i brzina vozila ograniče kako bi se smanjile emisije CO₂ (vidjeti [ideju](#)).

Kad je riječ o dekarbonizaciji prometa i ekološki prihvatljivijem prometu, sudionici naglašavaju i važnost prekograničnih projekata za poticanje pomorskog i željezničkog prometa (vidjeti primjer

[ideje](#)). Poziva se i na razvoj programa za poticanje istraživanja i razvoja i inovacija kako bi se proizvela javna i privatna, individualna i kolektivna prijevozna sredstva koja nisu onečišćujuća i 100 % samodostatna za energiju (vidjeti primjer [ideje](#)).

Potrošnja

„Potrošnja” obuhvaća širok raspon podtema, s idejama usmjerenima na najrazličitije vrste otpada od materijala, pri čemu se utvrđuju održive prakse za rješavanje problema takvog otpada i njegovo smanjenje. Sudionici u velikoj mjeri pozivaju na promjenu trenutnog sustava masovne potrošnje dobara i usluga. Snažno prihvaćena ideja, koja predstavlja opetovano raspoloženje, poziva na promicanje kružnog gospodarstva u tom pogledu (vidjeti [ideju](#)). Pravo na popravak smatra se ključnim elementom u promjeni obrazaca potrošnje i promicanju kružnog gospodarstva. Sudionici pozivaju na dizajn proizvoda prilagođen popravku te uvođenje indeksa popravaka i oznake za popravak na razini EU-a (vidjeti [ideju](#)). Zbog posljedica pandemije ljudi su ponovno razmislili o globalnim lancima opskrbe i zalagali se za skraćivanje tih lanaca (vidjeti [ideju](#)). Neki sudionici idu i dalje predlažući kvote za maksimalnu potrošnju i proizvodnju (vidjeti primjer [ideje](#)).

Kad je riječ o rasipanju hrane, jedan sudionik ističe da 40 % sve hrane proizvedene diljem svijeta nikada ne dođe do naših stolova i da to uzrokuje 10 % svih globalnih emisija stakleničkih plinova te predlaže mjere za zaustavljanje rasipanja hrane, kao što je potpora doniranju hrane (vidjeti [ideju](#)).

Brojni sudionici na platformi ukazuju na znatnu količinu proizvedenog otpada i predlažu nekoliko mjera za izbjegavanje i suzbijanje takvog otpada, kao što je recikliranje (vidjeti primjer [ideje](#)), odabir ambalaže s nultom ili niskom razinom otpada kako bi se smanjio negativan učinak na okoliš (vidjeti primjer [ideje](#)). Visoko prihvaćenom idejom promiče se ideja programa pod vodstvom EU-a za povratnu prehrambenu ambalažu izrađenu od materijala koji se mogu reciklirati (vidjeti [ideju](#)). Jedan sudionik ukazuje na potrebu za više informacija o recikliranju kako bi se ta praksa potaknula od rane dobi (vidjeti [ideju](#)). U drugom se predlaže uvođenje europskog integriranog sustava za vraćanje boca na temelju njemačkog modela (vidjeti [ideju](#)). Zabrana eksternalizacije otpada iz EU-a zabilježena je i pod temom otpada (vidjeti [ideju](#)).

U okviru podteme utjecaja potrošnje na okoliš postavlja se pitanje usklađenosti uvezene robe sa standardima EU-a. Na primjer, jedan sudionik predlaže zabranu uvoza govedine iz Brazila koja

nema istu razinu sljedivosti kao govedina iz EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Još jedna ponavljajuća ideja zagovara napredniji sustav označavanja proizvoda (vidjeti primjer ideje) u kojem bi se detaljno opisao utjecaj proizvodnje na okoliš ili bi se navelo sadržavaju li proizvodi mikroplastiku i time imaju negativan dugoročni učinak na zdravlje potrošača (vidjeti primjer ideje). U visoko prihvaćenoj ideji predlaže se „klimatska ocjena” za proizvode kojom se izračunava utjecaj proizvoda na klimu u smislu proizvodnje, prijevoza, profila poduzeća itd. (vidjeti [ideju](#)).

Posljednji dio temelji se na brzom modnoj i tekstilnoj industriji s ciljem da je učini ekološki prihvatljivijom; sudionici ističu ogromnu količinu resursa koji se koriste u proizvodnji odjeće i činjenicu da je odjeća često neprikladna za recikliranje (vidjeti primjer [ideje](#)).

Na radionicama građane održanoj u Španjolskoj stvoreno je nekoliko ideja koje se odnose na potrošnju vode. Sudionici naglašavaju potrebu za poboljšanjem sustava distribucije i prikupljanja vode kako bi se izbjegao otpad vode (vidjeti [događaj](#)).

Osim toga, sudionici ističu potrebu za promicanjem zelenog i održivog turizma umjesto masovnog turizma jer se smatra da taj turizam ima znatan utjecaj na prirodne i kulturne resurse (vidjeti primjer [događanja](#)).

Posljednja skupina komentara i ideja u okviru ove teme odražava zabrinutost u pogledu otpada koji stvaraju novi elektronički uređaji te poziva na povećanje obveznog jamstva za takve uređaje i potrebu da se osigura mogućnost popravka (vidjeti primjer ideje) te na stvaranje platforme za suradničko umrežavanje kako bi se osigurala ponovna cirkulacija e-otpada (vidjeti ideju). Drugi prijedlog uključuje razvoj pilot-programa za zamjenu električnih uređaja 35 milijuna obitelji iz EU-a stavkama A+++ u skladu s ciljem EU-a za zelenu tranziciju (vidjeti [ideju](#)).

Neki sudionici također žele da se potrošnja energije ograniči, posebno zato što se električna energija uglavnom proizvodi s fosilnim gorivima, nametanjem mjesečne kvote električne energije za potrošnju, pri čemu se višak oporezuje (vidjeti primjer ideje). Nekoliko sudionika izrazilo je zabrinutost zbog razvoja kriptovaluta, gdje oprema dovodi do masovne potrošnje električne energije. Prema njihovom mišljenju, što više kripto rudarenja postaje globalni problem, bit će potrebno više ograničenja i propisa (vidjeti primjer [ideje](#)).

Biološka raznolikost i dobrobit životinja

Očuvanje biološke raznolikosti i zaštita životinja sve su češće teme tijekom konferencije, uz nekoliko doprinosa.

Glavna podtema ideja odnosi se na krčenje šuma. Jedna od više podržanih ideja poziva na ulaganje u ponovno pošumljavanje Europe kako bi se izbjegla dezertifikacija (vidjeti ideju) ili na globalnoj razini kako bi se spasila pluća planeta, odnosno amazonska prašuma i druge svjetske prašume, ne samo kako bi se usporilo globalno onečišćenje ugljika i spasile vrste, već i kako bi se smanjili migracijski pritisci na Europu (vidjeti primjer ideje). Prijedlozi politika uključuju zabranu uvoza proizvoda dobivenih krčenjem šuma (vidjeti [ideju](#)).

Zaštita faune jednako se smatra važnom komponentom za ovu temu. Jedan sudionik predložio je donošenje zajedničke politike za zaštitu ugroženih europskih vrsta (vidjeti [ideju](#)). Brojni sudionici podržali su ideje o zaustavljanju trgovine egzotičnim životinjama kao kućnim ljubimcima (vidjeti [ideju](#)), kao i ideje povezane sa zaštitom akvatičnih životinja, uključujući provedbu zakonodavstva o dobrobiti akvatičnih životinja (vidjeti primjer ideje).

Među ostalim doprinosima koji su povezani s temom biološke raznolikosti ističe se prijedlog za sadnju stabala na svim „zaboravljenim” mjestima, kao što su autoceste, cestovni prijelazi itd., kao način za hvatanje CO₂, poboljšanje evapotranspiracije, poboljšanje biološke raznolikosti i reguliranje protoka vode (vidjeti [ideju](#)). U nekim se događanjima raspravljalo i o pozivu da se prirodi ostavi više prostora (vidjeti [događaj](#)). Dodatni prijedlog uključuje uspostavu Europske pokretne istraživačke postaje o moru kako bi se steklo osnovno znanje o morskoj bioraznolikosti (vidjeti [ideju](#)).

Poljoprivreda

Još jedna tema koja je privukla znatan broj doprinosa, kao i pravedan iznos potpora u pogledu povezanih ideja, jest poljoprivreda. U okviru te teme sudionici često zagovaraju koncept ekološke poljoprivrede i više malih poljoprivrednih gospodarstava (vidjeti primjer [ideje](#)) te poziva na zabranu upotrebe pesticida i intenzivne poljoprivrede (vidjeti primjer ideje). Neki sudionici idu još dalje, što upućuje na to da bi zabranu pesticida trebalo proširiti na privatnu uporabu (vidjeti primjer [ideje](#)). Potpora za mali i ekološki uzgoj, kao i za budućnost poljoprivredne politike EU-a općenito, vidljiva je i

sudjelovanjem na okruglim stolovima organiziranima radi rasprave o tim posebnim temama (vidjeti primjer [događanja](#)).

U nizu ideja navodi se nekoliko primjera kako bi poljoprivreda postala manje zagađujuća i održivija, uz rasprave o aspektima kao što su upotreba plastike u poljoprivrednim filmovima (vidjeti [ideju](#).) i načini smanjenja potrošnje vode u poljoprivredi (vidjeti [ideju](#).).

Druge ideje upućuju na to da bi EU trebao učiniti više kako bi promicao biljnu prehranu na temelju zaštite klime i očuvanja okoliša. Neki sudionici dodaju etička pitanja kao osnovu za takvo djelovanje (vidjeti primjer [ideje](#)). O tome se govori i pod temom zdravlja.

Sudionici također snažno naglašavaju potrebu da se osigura neovisnost i sigurnost opskrbe hranom promicanjem lokalne poljoprivrede. Rasprave su se bavile prehrambenim pojasevima oko gradova, sadnjom voćaka u urbanim područjima, potporom proizvođačima i poljoprivrednicima za stjecanje zemljišta ograničavanjem cijene takvog zemljišta i drugim mjerama (vidjeti [ideju](#).). Osim toga, prijedlozi uključuju utvrđivanje kvota za kupnju lokalnih proizvoda za velike međunarodne supermarkete (vidjeti [ideju](#).).

Pod temom poljoprivrede postavlja se pitanje kako se poljoprivreda treba nositi s klimatskim promjenama i pripremiti se za njih. U tom pogledu multifunkcionalni, višerazni agrošumarski sustavi mogu poboljšati stvaranje humusa, kapaciteta zadržavanja vode i vezanja CO₂, čime se znatno povećavaju stabilnost i produktivnost poljoprivrede (vidjeti [ideju](#).). Nadalje, jedan sudionik zagovara prijelaz s intenzivne poljoprivrede na agroekologiju (vidjeti [ideju](#).).

Naposljetku, raspravlja se o prihodima poljoprivrednika, pri čemu neki doprinositelji pozivaju poljoprivrednike da dobiju zajamčeni dohodak putem pravednih cijena umjesto subvencija (vidjeti primjer [ideje](#).).

Zagađenje

Zagađenje je prepoznato kao izvor pritiska na globalni okoliš. Raspravlja se o nekoliko područja onečišćenja sa sljedećim podtemama: onečišćenje vode, onečišćenje plastikom i svjetlosno onečišćenje.

Kad je riječ o podtemi onečišćenja vode, snažan je naglasak na potrebi da se osigura buduća sigurnost resursa pitke vode i čistih ekosustava. Osim toga, postoje konkretni prijedlozi za borbu protiv onečišćenja oceana i rijeka (vidjeti primjer

[događaja](#)), na primjer ideja o neutraliziranju zakiseljavanja oceana određenim bakterijama (vidjeti [ideju](#).).

Doprinosi kojima se rješava pitanje onečišćenja uzrokovanog plastičnim materijalima čine znatan udio ukupnih doprinosa, što odražava sve veću zabrinutost javnosti zbog prekomjernog plastičnog otpada. Uz poziv na provedbu i proširenje zabrane plastike za jednokratnu upotrebu (vidjeti primjer [događaja](#)), sudionici predlažu ograničavanje vrsta plastike koja se upotrebljava za ambalažu na one koje se mogu zajedno reciklirati bez potrebe za razdvajanjem sastavnih dijelova (vidjeti primjer [ideje](#)). Osim toga, jedna je ideja stvaranje postrojenja za recikliranje plastike uklonjene iz rijeka i oceana (vidjeti [ideju](#).).

Naposljetku, u nekim se idejama na platformi predlaže ograničavanje svjetlosnog onečišćenja (vidjeti primjer [ideje](#)).

Subvencioniranje, oporezivanje

Osim raznih ideja povezanih s oporezivanjem emisija, o kojima se raspravlja pod temom borbe protiv klimatskih promjena, u okviru te teme izneseno je nekoliko prijedloga za zaustavljanje subvencija koje su nepovoljne za okoliš, kao što je visoko prihvaćena ideja o zaustavljanju svih subvencija za fosilna goriva (vidjeti [ideju](#).). Slično tome, druga ideja poziva na zaustavljanje štetnih subvencija za ribolov (vidjeti [ideju](#).). S druge strane, prijedlozi se zalažu za povećanje subvencija za projekte biološke raznolikosti i klimatskih promjena ili se sredstvima EU-a za obnovu izolacije kuća (vidjeti primjer [ideje](#)).

Sudionici predlažu i uvođenje poreza na održivost (vidjeti primjer [ideje](#)) kojim bi se neodrživi proizvodi učinili skupljima, čime bi takvi proizvodi postali manje privlačni i potrošačima i proizvođačima. Osim toga, time bi se EU-u osigurali dodatni prihodi ili „dohodak od klimatskih promjena” za ulaganje u mjere održivosti, kao što su kupnja električnih automobila i postavljanje solarnih panela u privatne kuće (vidjeti [ideju](#).).

Promjena stavova i ponašanja

Drugi je naglasak na obrazovanju i podizanju svijesti među Europljanima svih generacija (vidi [događanje](#) .). Iako se većina ideja odnosi na

obrazovanje mladih (vidjeti primjer [ideje](#)), čak i od vrlo rane dobi, u obrazovnim vrtovima (vidjeti [ideju](#)), poziva se i na uključivanje starijih Europljana u inicijative za klimatske promjene, posebno zbog sve većeg starenja stanovništva u Europi (vidjeti primjer [ideje](#)). Osim toga, neki sudionici naglašavaju potrebu za promicanjem ekološki odgovorne komunikacije europskih institucija. Na primjer, predlažu razvoj komunikacijskih kompleta o „kako biti ekološki odgovoran Europljanin” i jačanje obrazovanja o okolišu kako bi se stvorila četvrti odgovorna za okoliš (vidjeti [ideju](#)).

Iako su svjesni uloge pojedinaca u smanjenju klimatskih promjena, neki sudionici inzistiraju na odgovornostima poduzeća i pozivaju ljude da preuzmu odgovornost onih poduzeća koja tvrde da su ugljično neutralna, ali se i dalje oslanjaju na neodržive poslovne modele (vidjeti [ideju](#)).

Stanovanje i građevinarstvo

Dodatna tema odnosi se na stanovanje i izgradnju s podtemom koja objedinjuje niz ideja i događanja na kojima se raspravlja o novom europskom Bauhausu (vidjeti [događanje](#)), s ciljem kombiniranja inovativnog, estetskog dizajna s konkretnim mjerama za borbu protiv klimatskih promjena te kako bi naši budući životni prostori postali održiviji, cjenovno pristupačniji i pristupačniji. Druga ideja poziva na kampanje za podizanje svijesti o zelenoj i održivoj gradnji uz upotrebu niskougljičnih građevinskih materijala (vidjeti [ideju](#)).

Slično tome, dijalog organiziran u Švedskoj usmjeren je na načine razvoja i promicanja održivog stanovanja u ruralnim područjima kako bi se život u ruralnim područjima učinio privlačnijim (vidjeti [događanje](#)).

Jedan prijedlog uključuje uvođenje europskog fonda za obnovu zemljišta za obnovu napuštenih zemljišta i zgrada u prirodnije stanje u korist biološke raznolikosti i urbanih stanovnika (vidjeti [ideju](#)).

Naposlijetku, istražena je i ideja recirkuliranja rabljenih elemenata i materijala u građevinskoj industriji (vidjeti [ideju](#)).

Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022)

U najnovijim doprinosima naglasak je stavljen na energiju s obzirom na sve problematičniju ovisnost EU-a o ruskoj opskrbi plinom i naftom. Iznoseno je nekoliko prijedloga, od poticanja energetske trezvenosti u EU-u (vidjeti [ideju](#)) energetske neovisnosti ili promicanja održivog prometa. Znatan dio novih doprinosa zagovarao je poboljšanje željezničkih mreža, jeftin i pristupačan javni prijevoz i upotrebu bicikala (vidjeti primjer [ideje](#)). Rasprava je uglavnom bila usmjerena na čiste izvore energije, popularnu temu kao što se vidi i u prethodnim izvješćima (vidjeti primjer [ideje](#)). Vodik se često spominje kao primjer nositelja zelene energije, dok su granice nekih „zelenih” izvora energije poput nuklearne energije i metana često istaknute (vidjeti primjer [ideje](#)).

U vezi s podtemom poticanja održive potrošnje zabilježene su prethodno prijavljene podteme kao što su zabrana uporabe plastike (vidjeti primjer [ideje](#)), recikliranje, smanjenje otpada i porezni sustav kojim se potiče održiva potrošnja. U novim idejama izneseni su konkretni prijedlozi kao što je doprinos u kojem se predlaže uspostava programa razmjene automobila uz potporu EU-a kako bi se građanima omogućila razmjena automobila za modele koji manje onečišćuju, kao što su hibridni automobili (vidjeti [ideju](#)). U drugim doprinosima predloženi su načini uštede energije, posebno u uredima s obzirom na klimatske promjene (vidjeti primjer [ideje](#)).

Oklimatskim promjenama i emisijama općenito ponovno se naširoko raspravljalo, dok su se ideje povezane s obrazovanjem o okolišu češće iznosile u proteklom razdoblju (vidjeti primjer [ideje](#)). U okviru teme borbe protiv klimatskih promjena nedavni su doprinosi dali prijedloge u okviru zajedničkog pristupa klimatskim promjenama za europskog veleposlanika za okoliš ili, u skladu s trenutnim okolišem, osnivanje europskog ministra energetike koji bi predstavljao Europu u tim pitanjima na međunarodnoj razini (vidjeti primjer [ideje](#)).

Na raspravi o europskim mladima održanoj u Milanu početkom travnja 2022. raspravljalo se o nizu pitanja povezanih s održivim istraživanjem svemira, uz poziv na razvoj novih, ekološki prihvatljivijih svemirskih tehnologija za stvaranje održivih satelita (vidjeti [ideju](#)).

Poticanje kružnog gospodarstva
Promislite o opskrbnim lancima
Ispitivanje masovne potrošnje
Smanjiti sve vrste otpada, uključujući otpad od hrane i vode
Uvođenje povećanog obveznog jamstva za nove uređaje
Zabrana eksternalizacije otpada iz EU-a
Uvođenje oznaka proizvoda s detaljnim opisom utjecaja na okoliš
Poticanje spore modne i ekološki prihvatljive tekstilne industrije
Borba protiv otpada vode
Promicanje zelenog i ekološki prihvatljivog turizma
Promicanje energetski učinkovitih elektroničkih uređaja

Potrošnja

Olakšavanje zelene tranzicije konkretnim mjerama politike
Proširenje sustava EU-a za trgovanje emisijama
Porezne emisije
Niža najveća dopuštena stopa emisija stakleničkih plinova
Pridružite se Ugovoru o neširenju fosilnih goriva
Ulaganje u tehnologiju hvatanja i skladištenja ugljika
Uspostaviti jaču europsku politiku zaštite okoliša u borbi protiv klimatskih promjena
Poticanje provedbe na lokalnoj i regionalnoj razini
Proširenje zelenog plana na socijalno uključiv način
Praćenje učinka mjera i provedbe

Borba protiv klimatskih promjena

Promicanje održivih načina za postizanje europske energetske suverenosti
Napuštanje ili ograničavanje neobnovljivih izvora energije
Promicanje i istraživanje alternativnih izvora energije
Istražite energetski učinkovito i ekološki prihvatljivo grijanje
Pozivanje poduzeća na odgovornost za svoju potrošnju energije
Regulirajte rudarenje kriptovaluta

Energija

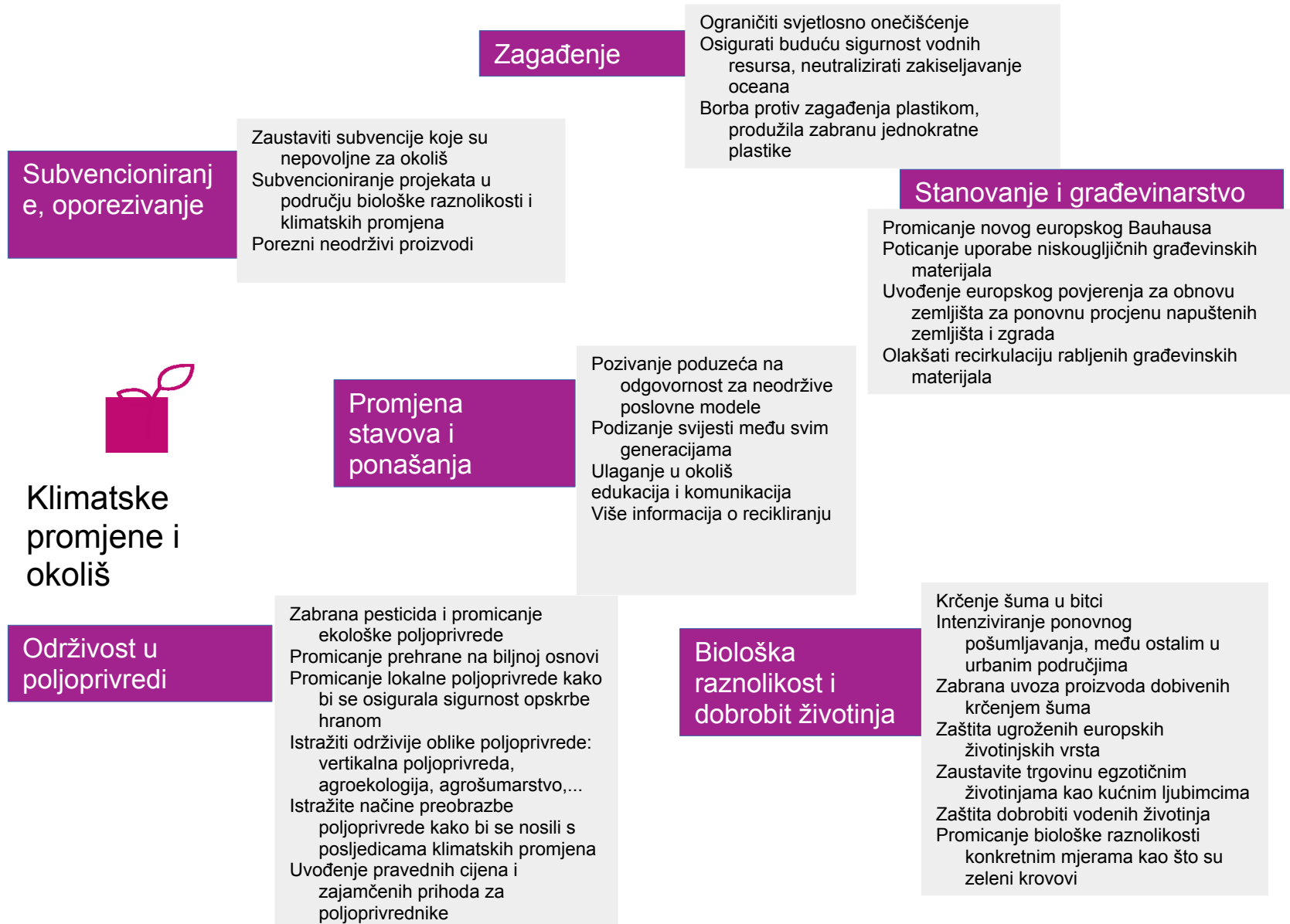
Zabrana letova na kratkim udaljenostima
Poboljšanje i širenje javnog prijevoza i njegove infrastrukture
Proširite brze željezničke mreže
Olakšavanje biciklističke infrastrukture
Razgovarajte o ekološkim prednostima i nedostacima električnih automobila
Ulaganje u istraživanje i razvoj ekološki prihvatljivog prijevoza

Klimatske promjene i okoliš

Prijevoz



Slika 9. – Umna karta „Klimatske promjene i okoliš” – tema 1. dio



Slika 10. – Umna karta „Klimatske promjene i okoliš” – tema 2. dio



3. Zdravlje

U okviru teme Zdravlje sudionici su se bavili širokim rasponom tema. Teme koje se najčešće ponavljaju povećale su potrebu za osiguravanjem jednakog pristupa visokokvalitetnoj zdravstvenoj skrbi i predložile veće usklađivanje i integraciju zdravstvene skrbi na europskoj razini; na to su utjecali i iskustva povezana s bolešću COVID-19 i njezinim posljedicama. Druge ideje kreću se od poziva na veća ulaganja u mentalno zdravlje, zdravstvenih istraživanja za suočavanje s trenutačnim zdravstvenim izazovima, s posebnim naglaskom na starenje stanovništva i rak, do poziva na ulaganje u preventivne mjere, uključujući promicanje zdravog života i rješavanje onih elemenata za koje se zna da su uzroci zdravstvenih problema, kao što su onečišćenje zraka i konzumacija duhana. Ta je tema prikupila 2.413 doprinosa: 1.162 ideje, 1.003 komentara i 248 događaja. Identificirane teme navedene su prema njihovoj razini pojave. Glavne teme obuhvaćene ovom temom su:

- **Pristup zdravstvenoj skrbi za sve**
- **Integracija zdravstvenih sustava EU- a**
- **Zdrav način života**
- **Zdravstvena istraživanja**
- **Prevenција, a ne intervencija**
- **Zdravo starenje i protiv starenja**
- **Pristup medicini**
- **Odgovori na COVID-19**

Zdravlje u digitaliziranom dobu

- **Njega od raka**

- **Zdravstveni radnici**
- **Spolno i reproduktivno zdravlje**

Događanja

Niz nedavnih događaja bavio se pitanjima kao što su mentalno zdravlje i dobrobit (vidjeti primjer događaja). U kontekstu Europskog kongresa vijeća mladih koji se održao u Poljskoj sudionici su raspravljali o tome kako društveni mediji utječu na mentalno zdravlje (vidjeti [događanje](#)). Kad je riječ o pandemiji bolesti COVID-19, razmotreni su učinci pandemije na fizičko i mentalno zdravlje građana (vidjeti [događaj](#)).

Na internetskom događanju organiziranom na Sveučilištu u Ljubljani sudionici su istražili ulogu EU-a u omogućavanju zdravog starenja (vidjeti [događanje](#)), dok je događanje u Italiji bilo posvećeno europskom planu za borbu protiv raka (vidjeti [događanje](#)).

U vezi s integracijom zdravstvene skrbi u državama članicama EU-a, izgledi i izazovi za stvaranje europskog sustava javnog zdravstva bili su [discussed](#) tijekom participativnog seminara u Grčkoj (vidjeti [događanje](#)). Sudionici su formilirali ideje u rasponu od poziva na osnivanje europske zdravstvene jedinice do potrebe za uklanjanjem nejednakosti između sjevera i juga kako bi se krenulo prema takvom zajedničkom europskom sustavu javnog zdravstva. Na internetskom događanju raspravljalo se o zdravstvenim rizicima povezanim s kvalitetom zraka zbog onečišćujućih tvari, kao što su duhanski dim, plin za gorivo, kemikalije i drugi alergeni i radoni (vidjeti [događanje](#)).

Pristup zdravstvenoj skrbi za sve

Jedna od tema koje se najviše ponavljaju u okviru ove teme jest poziv na jednak pristup cjenovno pristupačnoj i visokokvalitetnoj zdravstvenoj skrbi (vidjeti primjer visoko prihvaćene ideje).

Iznesenim idejama podupire se i uvođenje europskog sustava zdravstvenog osiguranja (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedna visoko prihvaćena ideja u ovoj temi jednako tako poziva EU da svim stanovnicima EU-a osigura jednak pristup cjenovno pristupačnim i visokokvalitetnim uslugama zdravstvene i socijalne skrbi koje pružaju otporni, dobro opremljeni i dobro

opremljeni javni sustavi s univerzalnom pokrivenošću (vidjeti [ideju](#)). Brojne se ideje razvijaju zbog potrebe da EU dodijeli sredstva kako bi se osigurao poseban pristup skrbi za mentalno zdravlje za sve, bez obzira na prihode i dob (vidjeti primjer [ideje](#)). Ideja o ukidanju privatizacije zdravstvene industrije predstavljena je i kao način da se zdravstvena skrb učini cjenovno pristupačnom za sve (vidjeti primjer [ideje](#)) i da se ukine dvostruki smjer pristupa javnom i privatnom zdravstvu unutar EU-a (vidjeti [ideju](#)). Druge ideje otvaraju pitanje cijene lijekova i predlažu načine kako ih učiniti pristupačnijima za sve praćenjem farmaceutske industrije (vidjeti primjer [ideje](#)).

Kad je riječ o pristupačnosti, skupina ideja predlaže nekoliko rješenja kako bi zdravstvena skrb postala praktički pristupačnija pacijentima sa smanjenom pokretljivošću ili koji se nalaze u udaljenim područjima (vidjeti primjer [ideje](#)). Razvoj zdravstvene skrbi na daljinu odvija se u obliku pristupa zdravstvenim sustavima velikih brzina i malih prepreka zdravstvenim autobusima (vidjeti [ideju](#)).

Posljednja podtema odnosi se na aspekt jednakosti pristupa zdravstvenoj skrbi. Sudionici ističu da se određene skupine pacijenata često suočavaju s posebnim društvenim preprekama. Neki sudionici ističu da je potrebno usredotočiti se na pedijatrijsku skrb, posebno za pacijente oboljele od raka (vidjeti primjer [ideje](#)), a druga je ideja povećati ciljne koristi za osobe s invaliditetom (vidjeti [ideju](#)). Jedan sudionik poziva na bolji pristup posebnim zdravstvenim uslugama za transrodne osobe (vidjeti [ideju](#)).

S obzirom na trenutačni kontekst bolesti COVID-19 i sve veće popise čekanja za usluge mentalnog zdravlja, razvile su se brojne ideje o potrebi da EU dodijeli sredstva za osiguravanje pristupa skrbi za mentalno zdravlje za sve, bez obzira na prihode i dob (vidjeti primjer [ideje](#)).

Na njemačkom događanju pod nazivom „Zdravlje bez granica u sve starijem stanovništvu” raspravljalo se o trenutačnim i budućim izazovima za europske zdravstvene sustave s obzirom na dva megatrenda koja obilježavaju zdravlje u našoj dobi: starenje stanovništva i tehnološka revolucija. Dio područja primjene tog događaja bio je i razumijevanje načina iskorištavanja tehnologije kako bi se osigurala sveobuhvatna zdravstvena pokrivenost unatoč starenju stanovništva (vidjeti [događaj](#)). Sudionici su utvrdili tri područja djelovanja: uspostava međunarodnih programa osposobljavanja, prevladavanje zemljopisnih granica u zdravstvenim istraživanjima i skrbi te poboljšanje radnih modela (radno vrijeme i sadržaj), a posebno mehanizmi uvažavanja radnika.

Integracija zdravstvenih sustava EU-a

Među temama predloženih u vezi sa zdravljem, integracija zdravstvenih sustava EU-a uz pojačanu suradnju među državama članicama općenito je jedna od najčešće spomenutih tema (vidjeti primjer [ideje](#)). Sudionici platforme zagovaraju tješnju suradnju među državama članicama kako bi se ojačali europski zdravstveni sustavi (vidjeti primjer [događanja](#)) i osigurala kvalitetna zdravstvena zaštita diljem EU-a. Ideje uključuju utvrđivanje standarda skrbi na razini EU-a (vidjeti primjer [ideje i ideje](#)), objedinjavanje medicinskog znanja i kapaciteta u mreži (vidjeti primjer [ideje](#)) ili, na primjer, omogućivanjem slobodnog kretanja intenzivista i skrbi za kritično bolesne pacijente diljem EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Postoje i prijedlozi za priznavanje kvalifikacija njegovatelja diljem EU-a, uspostavu europske bolnice za rijetke bolesti (vidjeti [ideju](#)), poboljšanje pravnih propisa o transplantaciji kako bi se stvorio jedinstveni sustav transplantacije i darivanja organa (vidjeti [ideju](#)) te osnivanje europske agencije za akreditaciju zdravstvenih ustanova (vidjeti [ideju](#)). Isto tako, sudionici predlažu prepoznavanje bolesti diljem EU-a kako bi se stvorila baza podataka s metodama liječenja i evaluacijama kako bi se stvorio režim bolesti na razini EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Druga ideja odnosi se na stvaranje zdravstvenih koridora između pograničnih zemalja (vidjeti primjer [ideje](#)). Time bi se radnicima, pacijentima i drugim zdravstvenim djelatnicima omogućilo putovanje preko nacionalnih granica tijekom budućih ograničenja kretanja, čime bi se osigurao pristup zdravstvenoj skrbi.

U skladu s tim, u raspravama se naglašava potreba za povećanjem nadležnosti EU-a u pitanjima javnog zdravlja (vidjeti primjer [ideje i događanja](#)), pri čemu mnogi predlažu i podržavaju ideju revizije Ugovora iz Lisabona (vidjeti primjer [ideje](#)). Drugi predlažu osnivanje Europske zdravstvene agencije (vidjeti [ideju](#)) ili poboljšanje uloge EMA-e, Europske agencije za lijekove (vidjeti [ideju](#)). Jedan od sudionika predlaže osnivanje europskog ministarstva zdravstva (vidjeti [ideju](#)) ili stvarnog tijela koje koordinira sve zdravstvene agencije EU-a kako bi nadzirale opskrbu lijekovima, od razvoja do proizvodnje (vidjeti [ideju](#)). Ti se prijedlozi najčešće iznose u vezi s načinom na koji su se države članice nosile s pandemijom bolesti COVID-19 i povezanim nestašicama medicinske opreme, izazovima razvoja cjepiva i zajedničkom kupnjom cjepiva. U skladu s tim, sudionici ističu potrebu za povećanjem ili premještanjem proizvodnih kapaciteta lijekova i

medicinskih proizvoda unutar EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)).

Neki sudionici pozivaju na izradu integrirane strategije za zajedničke zdravstvene izazove EU-a, kao što su Europska strategija za mentalno zdravlje (vidjeti primjer [ideje](#)) i sprečavanje samoubojstava (vidjeti primjer [ideje](#)) ili zajednički pristup rijetkim bolestima (vidjeti primjer [ideje](#)). S tim u vezi, sudionici su u nacionalnoj raspravi o zdravlju organiziranoj u Poljskoj predložili izmjenu Ugovora o Europskoj uniji kako bi se pitanja mentalnog zdravlja regulirala na razini Unije (vidjeti [događanje](#)). Druge, u kontekstu borbe protiv raka i sprečavanja raka, ne smatraju primjerenim proširiti nadležnost Unije u području zdravlja jer su države članice usklađenije s lokalnim situacijama (vidjeti [ideju](#)). Skup ideja bavi se temom skrbi za kraj života, zagovarajući jedinstvenu europsku strategiju za liječenje na kraju života (vidjeti [ideju](#)), dok su drugi usmjereni na poboljšanje palijativnog liječenja za pacijente oboljele od raka (vidjeti [ideju](#)).

Zdrav način života

Još jedna tema koja se često javlja je promicanje zdravog načina života. Mnogi sudionici platforme vide EU kao akter koji je dobro kvalificiran za promicanje zdravog načina života među Europljanima. Nekoliko sudionika smatra važnim promovirati vegansku ili vegetarijansku prehranu zbog svojih zdravstvenih i ekoloških koristi (vidi primjer [ideje](#)). U tom kontekstu neki predlažu povećanje poreza na meso i smanjenje PDV-a na zdravu hranu (vidjeti [ideju](#)), dok drugi teže oporezivanju nezdravih prehrambenih proizvoda općenito (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan sudionik predlaže subvencioniranje zdrave i organske hrane kako bi si osobe s niskim prihodima mogle priuštiti i kupnju (vidjeti [ideju](#)). Razmišljajući unaprijed o posljedicama loše prehrane, drugi sudionik predlaže borbu protiv upalnih bolesti povezanih s lošom prehranom i pretilosti (vidjeti [ideju](#)).

Naplatformi se također predlaže potpora za promicanje zdravstvene pismenosti i obrazovanja (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)) te poticanje zdravstvenih praksi od rane dobi, kao ključni čimbenik zdravog načina života. U tom je pogledu jedan sudionik kritizirao parametre korištene u sustavu Nutri-score (vidjeti [ideju](#)). Osim obrazovanja o zdravoj prehrani, doprinositelji posebno smatraju da je obrazovanje o mentalnom zdravlju važno (vidjeti primjer [ideje](#)).

Povezanost između hrane i zdravlja dodatno je istražena u više ideja te se postavlja pitanje povećanih kontrola kvalitete hrane (vidjeti primjer [ideje](#)) ili zabrane određenih proizvoda kao što su

umjetne transmasne kiseline (vidjeti [ideju](#)). Također se spominje regulacija poljoprivrednih tehnika koje utječu na prehranu i zdravlje, kao što su antibiotici u intenzivnoj poljoprivredi (vidjeti [ideju](#)). Poseban događaj u Litvi bio je posvećen razvoju održive prehrambene politike EU-a, a prisustvovalo mu je 280 sudionika (vidjeti [događanje](#)). U njima je izražena potreba da EU više ulaže u ekološku poljoprivredu putem posebnih potpora za poljoprivrednike. Sudionici općenito ističu potrebu za usvajanjem pristupa odozdo prema gore kako bi se provela održiva poljoprivredna politika. Slične ideje iznesene su i pod temom klimatskih promjena i okoliša.

Nekoliko građana ukazuje na potrebu za odvrćanjem od konzumacije duhana na europskoj razini povećanjem cijena i smanjenjem prodajnih mjesta u ljekarnama (vidjeti primjer [ideje](#)), dok se drugi zalažu za održiviju borbu protiv droga na razini EU-a (vidjeti [ideju](#)). Alkohol se spominje i među ovisnostima protiv kojih bi se EU trebao boriti (vidjeti primjer [ideje](#)), pri čemu jedan sudionik predlaže ograničavanje prodaje alkohola i duhana specijaliziranim trgovinama (vidjeti [ideju](#)).

Nekoliko sudionika predlaže ukidanje pomicanja sata uvjetovanog izmjenom godišnjih razdoblja, čime bi se, prema njihovu mišljenju, poboljšalo opće zdravlje i sigurnost (vidjeti primjer [ideje](#)).

Istraživanje zdravlja

Zdravstvena istraživanja su međusektorska tema koja privlači više angažmana i dodiruje više tema.

Neovisno o specifičnom pitanju, doprinositelji općenito snažno podupiru povećana ulaganja u istraživanja, posebno kada je riječ o istraživanju inovativnih biomedicinskih tehnologija.

Brojni sudionici predlažu različite ideje za razvoj uspješnog zdravstvenog ekosustava u Europi promicanjem i podupiranjem inovacija u području zdravlja i zdravstvenih istraživanja (vidjeti primjer [ideje](#)). Prijedlozi imaju različite oblike, kao što su visoko prihvaćeni prijedlog za poticanje istraživanja o patomehanizmima mialgijskog encefalomijelitisa u okviru programa Obzor Europa (vidjeti [ideju](#)) ili poziv za potporu istraživanju neurodegenerativnih bolesti (vidjeti [ideju](#)).

Kad je riječ o institucionalnoj organizaciji istraživanja na razini EU-a, neki sudionici predlažu transparentan sustav poticaja za intelektualno vlasništvo (vidjeti [ideju](#)) ili uspostavu centraliziranog Europskog instituta za zdravstvena istraživanja radi koordinacije zdravstvenih istraživanja među nacionalnim institutima i ulaganja u farmaceutska

istraživanja (vidjeti [ideju](#)). Ostale ideje uključuju osnivanje europskog laboratorija za zarazne bolesti (vidjeti [ideju](#)). Jedan građanin naglašava potrebu da se nacionalni istraživački instituti povežu te da kupnja, proizvodnja i opskrba zaštitnom odjećom i lijekovima postanu više utemeljeni na Europi (vidjeti [ideju](#)). Drugi je prijedlog da Europa udruži snage sa sveučilištima u istraživanju kako bi razvila novi antibiotik protiv superotpornih bakterija (vidjeti primjer [ideje](#)). Zagovara se i veća osviještenost o uporabi i zlouporabi antibiotika (vidjeti [ideju](#)). Neki građani pozivaju i na uvođenje zakona kojim bi se farmaceutskim poduzećima koja distribuiraju cjepiva propisala obveza objavljivanja potpunih podataka iz kliničkih ispitivanja za ta cjepiva kako bi se olakšala procjena njihove sigurnosti i učinkovitosti (vidjeti [ideju](#)).

Rodne pristranosti spominju se među problemima koji sprečavaju istraživanje u učinkovitom proučavanju bolesti koje su češće među ženama. Jedan sudionik poziva EU da pronađe rješenje za nedostatak podataka povezanih sa ženama u istraživanjima (vidjeti [ideju](#)).

Neki sudionici, među kojima je i visoko prihvaćena ideja u temi „Ostale ideje”, pozivaju na izradu akcijskog plana za prijelaz na znanost bez životinja (vidjeti [ideju](#)).

Prevenција, a ne intervencija

Kad je riječ o kategoriji zdravog načina života, prevencija se smatra područjem u kojem EU može i treba učinkovito djelovati.

Nekoliko ideja građana odnosi se na podizanje svijesti o mentalnom zdravlju i njegovim posljedicama, kao što su izgaranje, stres, depresija i anksioznost, te poziva na donošenje europskog plana za rješavanje tog pitanja (vidjeti primjer [ideje](#)), posebno s obzirom na učinak bolesti COVID-19 (vidjeti primjer [ideje](#)). To se pitanje smatra posebno važnim među mladima, što dovodi do poziva na uspostavu Europske platforme mladih za mentalno zdravlje (vidjeti [ideju](#)) i većih ulaganja u istraživanje (vidjeti [ideju](#)) i u medijske kampanje o svijesti o mentalnom zdravlju (vidjeti [ideju](#)).

Utjecaj onečišćenja zraka na zdravlje građana također se postavlja kao goruće pitanje (vidjeti [ideju](#)), kao i potreba za rješavanjem problema onečišćenja bukom definiranjem strogih razina dopuštenih emisija buke za automobilske gume (vidjeti [ideju](#)). Osim toga, postoji poziv na manju izloženost posebno zabrinjavajućim tvarima,

uključujući PFAS (po i polifluoroalkilne tvari) (vidjeti [ideju](#)).

U skladu s prevencijom, jedna ideja predstavlja prednosti epigenetičkih tehnologija za promicanje novog ekološkog humanizma jačanjem uloge okoliša i hrane u zaštiti zdravlja pojedinaca i zajednice (vidi [ideju](#)).

Važnost prevencije i zdravstvenog pregleda istaknuta je i u događajima (vidjeti [događanje](#)).

Jedan sudionik naglašava potrebu za uspostavom europskog akcijskog plana za kardiovaskularne bolesti (vidjeti [ideju](#)).

Zdravo starenje i suzbijanje starenja

Neki sudionici raspravljaju o idejama povezanim sa zdravim starenjem i sprečavanjem starenja iz više perspektiva.

S obzirom na starenje europskog stanovništva, građani ističu važnost dobrog zdravlja tijekom „srebrne dobi”. U tu je svrhu istaknuta potreba za kvalitetnim uslugama skrbi za starije osobe (vidjeti [ideju](#)). Jedna visoko prihvaćena i komentirana ideja promiče znanstveno intenzivna istraživanja i tehnologije za zdravu dugovječnost kao što su terapije pomlađivanja i klinička ispitivanja. Provedba učinkovitih pravnih, proračunskih, regulatornih i institucionalnih obveza u cilju povećanja očekivanog zdravog životnog vijeka u EU-u također se smatra ključnom (vidjeti [ideju](#)). Uzimajući ideju još dalje, jedan građanin unapređuje krimoniku kao priliku da odgodi skrb dok se ne pronađe lijek, zamrzavanjem terminalno bolesnih ljudi (vidi [ideju](#)).

Zagovara se i borba protiv starenja s ciljem poticanja gospodarskog rasta u odnosu na smanjenje broja radno sposobnog stanovništva (vidjeti [ideju](#)).

Jedan građanin povećava potencijal ruralnih područja kao središta inovacija za strategije zdravog starenja jer su ta „područja koja se bore” općenito gušće naseljena starijim građanima, a kvaliteta zdravstvene skrbi nije tako visoka kao u urbanim područjima, zbog čega su potrebna inovativna rješenja (vidjeti [ideju](#)). Rješenje koje predlaže drugi doprinositelj koncept je potpomognutog, višegeneracijskog života (vidjeti [ideju](#)).

Događaj u Litvi usvojio je zanimljivu perspektivu povezanu s dobi, pokušavajući razumjeti različite percepcije i stavove o zdravstvenim pitanjima mladih i starijih osoba (vidjeti [događanje](#)). Dva glavna dijela događaja bila su, s jedne strane, važnost informativnih kampanja i cjeloživotnog učenja o zdravstvenim pitanjima, a s druge ključna uloga

obitelji i uzajamna podrška u suočavanju sa zdravstvenim problemima.

Pristup medicini

Sudionici na platformama ponekad se razlikuju u svojim stajalištima o najboljem pristupu medicini. Iako je rasprava o medicinskim pristupima obično ograničena na nekoliko sudionika, neka pitanja obično dopiru do šire publike. To je slučaj s tretmanima na kraju života. Sudionik poziva na bolje prikupljanje podataka o odlukama na kraju životnog vijeka i na priznavanje volje življenja u cijeloj Europskoj uniji (vidjeti [ideju.](#)).

Jedna od ideja koja se bavi temom skrbi za kraj života usmjerena je na poboljšanje palijativnog liječenja pacijenata oboljelih od raka (vidjeti [ideju.](#)).

Osim potpore zakonodavstvu na kraju životnog vijeka, još jedna tema o kojoj se često raspravlja jest dekriminalizacija lakih lijekova za medicinska područja. Konkretno, nekoliko građana poziva na dekriminalizaciju kanabisa u medicinske i terapijske svrhe (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)).

Ideja integracije prirodnih lijekova u medicinu, kao što su fitoterapija, homeopatija itd. kao dopuna alopatskoj medicini, široko se raspravlja na platformi (vidjeti primjer [ideje](#)). Osim toga, jednako je izražena potreba za usvajanjem cjelovitijih pristupa medicini (vidjeti [primjer ia](#)). U tom pogledu doprinositelji također upućuju na to da nemedicinske intervencije mogu dokazano imati koristi za zdravlje i autonomiju pacijenata (vidjeti primjer [ideje](#)).

Drugi sudionici naglašavaju važnost prakticiranja medicine utemeljene na dokazima i osiguravanja pristupa znanstvenim informacijama radi borbe protiv lažnih vijesti u zdravstvu (vidjeti primjer [ideje](#)).

Odgovori na COVID-19

Pandemija je zasigurno izazvala zanimanje i zabrinutost u pogledu zdravlja. Ova tema spominje se u mnogim idejama objavljenim na platformi. Nedostatak zdravstvenih resursa, bilo ljudskih resursa u bolnicama, maskama ili cjepivima, doveo je do javne rasprave o potrebi da EU bude strateški neovisan u području zdravstvene skrbi. Još jedna prihvaćena ideja odnosi se na autonomiju u proizvodnji osnovnih lijekova (vidjeti [ideju](#)).

O učincima bolesti COVID-19 opsežno raspravljaju sudionici koji općenito smatraju da je potrebno vratiti racionalnu i znanstvenu vjerodostojnost i povjerenje u medicinu i politiku u pogledu raširenog širenja

zabluda i lažnih vijesti tijekom pandemije. Tijekom rasprave o mjerama povezanim s bolešću COVID-19 građani na platformi slažu se da bi se sve mjere povezane s bolešću COVID-19 u EU-u trebale provoditi na temelju dokaza kako bi se postigla što realnija analiza troškova i koristi (vidjeti [ideju](#)). Konkretno, jedan sudionik upozorava na zanemarivanje ili odgađanje skrbi za pacijente s drugim bolestima i bolestima u odnosu na restrukturiranje zdravstvenih ustanova kako bi se uzeli u obzir pacijenti s COVID-om (vidjeti [ideju](#)). U skladu s time građani se zalažu za povećanje kapaciteta medicinskog osoblja (vidjeti primjer [ideje](#)).

Dodatne ideje naglašavaju potrebu za razvojem uključivih strategija za suočavanje s budućim pandemijama na razini EU-a, štiteći prava osoba s invaliditetom (vidjeti [ideju](#)). Jedan od prijedloga jest provođenje istraživanja o učinku mjera povezanih s bolešću COVID-19 na stanovnike i osoblje domova za starije osobe u različitim državama članicama EU-a kako bi se iz prve ruke uzela u obzir iskustva starijih osoba s mjerama povezanim s bolešću COVID-19 (vidjeti [ideju](#)). Nadalje, jedan građanin poziva na istragu kolateralne štete i skrivenih učinaka pandemije (vidjeti [ideju](#)).

Nekoliko sudionika poziva na pojačanu potporu za mentalno zdravlje kako bi se odgovorilo na socijalne i gospodarske posljedice pandemije, posebno među mladima (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)). Na tu se temu osvrnuo i niz događaja, kao što je pitanje budućnosti europskog javnog zdravlja nakon krize uzrokovane koronavirusom (vidi [događaj](#)).

Rasprave o programu cijepljenja otkrivaju proturječna stajališta, od ideje da bi cijepljenje trebalo biti obvezno za sve (vidjeti primjer [ideje](#)) do predlaganja da građani mogu slobodno birati (vidjeti primjer [ideje](#)). Drugi sudionik tvrdi da cjeviva ne bi trebala biti obvezna za mlade i da ih EU ne bi trebao „ucrniti” tako da im omogući „olakšana” transnacionalna putovanja u zamjenu za cijepljenje te da bi ih, ako su potrebni PCR testovi, trebalo osigurati besplatno (vidjeti [ideju](#)). Predlaže se i da države članice EU-a pristanu priznati relevantne standarde Svjetske zdravstvene organizacije i nacionalne dokumente kojima se potvrđuje razina protutijela (ili cjeviva/osvježavanja) (vidjeti [ideju](#)). Široko se raspravlja i o zelenoj propusnici, u kojoj se navode oni koji pozivaju na njezino ukidanje (vidjeti primjer [ideje](#)), bojeći se porasta dviju kategorija građana (vidjeti [ideju](#)) i sugerirajući da bi Europljani trebali braniti pravo da odaberu da se ne cijepi (vidjeti [ideju](#)) od onih koji podržavaju takvu zdravstvenu propusnicu i obvezno cijepljenje u okviru zajedničkog nastojanja da se virus porazi i osigura održivost zdravstvenih sustava (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan doprinos odnosi se na postupke povezane s kupnjom cjeviva na razini EU-a te poziva na veću objavu i transparentnost u

pogledu ugovora s farmaceutskim poduzećima (vidjeti [ideju.](#)).

Nekoliko građana poziva na veću solidarnost i uspostavu globalnog partnerstva i financiranja zaborbu protiv i iskorjenjivanje bolesti na globalnoj razini te predlaže da Europa bude svjetski predvodnik u borbi protiv i prevladavanju pandemija, raka i srčanih bolesti (vidjeti [ideju.](#)). Jedan građanin predlaže da bi Europska komisija, u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, trebala promicati međunarodni sporazum kako bi se omogućila proizvodnja i distribucija lijekova diljem svijeta u kontekstu pandemija (vidjeti [ideju.](#)), a drugi doprinos naglašava potrebu za cijepljenjem svijeta kako bi se spriječio porast novih sojeva (vidjeti [ideju.](#)). Istodobno, doprinositelji predlažu da se poduzmu mjere za zaštitu patenata poduzeća i predlažu da bi Europska komisija mogla imati važnu ulogu posrednika i ambasadora (vidjeti [ideju.](#)).

Liječenje raka

Tema koja se često spominje na platformi, osobito u odnosu na

prevencija, ali i njegove socijalne i psihološke posljedice, je rak (vidjeti primjer [ideje](#)). I ovdje sudionici predlažu udruživanje resursa za borbu protiv raka diljem EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)).

Sudionici i sudionice ističu potrebu za udruženim naporima za ranu dijagnostiku, kao što je probir, koji se od EU-a traži da ga podrži (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)).

Kad je riječ o prevenciji raka, u jednoj se ideji predlaže zabrana ležaljki kako bi se spriječio rizik od razvoja raka kože (vidjeti [ideju.](#)), a u drugoj se ističe važnost prevencije raka u ruralnim područjima, koja se često jedva postiže kampanjama za prevenciju raka (vidjeti [ideju.](#)). Neki sudionici ističu prepreku rodni stereotipa i stigmatizacije u promicanju zdravog načina života i preventivnih praksi među muškarcima. Žele da EU razvije ciljane kampanje za podizanje svijesti, posebno o prevenciji raka prostate (vidjeti [ideju.](#)).

Zdravstveni radnici

Sudionici su postavili temu radnih uvjeta u zdravstvenom sektoru ne samo u vezi sa zdravljem, već i s migracijom i rodom (vidjeti, na primjer, poglavlje o migracijama). Sudionici su naglasili doprinos žena koje rade u sektoru zdravstvene skrbi

i potrebu da im se pruži potpora ulaganjem u programe vodstva i poboljšanja (vidjeti [ideju.](#)).

Ideje koje se odnose na zdravstvene radnike naglašavaju negativne radne uvjete koji utječu na taj sektor (vidjeti primjer [ideje](#)) i općenito zahtijevaju poboljšanje plaća i radnih uvjeta (vidjeti [ideju.](#)).

Pandemija je pridonijela i isticanju ključnog društvenog doprinosa zdravstvenih radnika, ponekad potičući šire rasprave o prirodi postojećih zdravstvenih sustava i ulozi privatnih aktera u tom sektoru, uključujući učinak privatizacije na radne uvjete (vidjeti [ideju.](#)).

Prema jednoj ideji, Europska godina volontera bila bi primjerena počast naporima i učinku volontera tijekom pandemije bolesti COVID-19 (vidjeti [ideju.](#)).

Seksualna reproduktivno zdravlje

O pozivu na osiguravanje pristupa cjenovno pristupačnoj i pristupačnoj kontracepciji za sve žene raspravlja se u idejama i događanjima (vidjeti [događanje](#)). Neke ideje predlažu da besplatne menstrualne stavke budu dostupne na javnim mjestima kako bi se suzbilo takozvano „razdoblje siromaštva” (vidjeti primjer [ideje](#)). Drugi prijedlozi predlažu smanjenje ili ukidanje poreza na ženske zdravstvene proizvode kao što su higijenski jastučići (vidjeti [ideju.](#)). Osim toga, povećana je potreba za većim istraživanjem ženskog reproduktivnog zdravlja i razvoja manje invazivnih ženskih i muških kontraceptiva (vidi [ideju](#)), kao i za stavljanjem pilule za jutro poslije na raspolaganje u svakoj zemlji bez recepta. Stajališta protiv prava na pobačaj jednako se bilježe na platformi (vidi [ideju](#)).

U doprinosima se raspravlja o potrebi za promicanjem spolnog odgoja s pomoću paneuropskog pristupa, kampanja za seksualno zdravlje ili podupiranjem nevladinih institucija koje su aktivne u tom pogledu (vidjeti primjer [ideje](#)).

Na događanju u Berlinu raspravljalo se o budućim perspektivama, a posebno o etičkim pitanjima povezanima s in vitro oplodnjom (vidjeti [događaj](#)). U jednom se prijedlogu predlaže osnivanje klinika za seksualno zdravlje koje sponzorira i promiče EU (vidjeti [ideju](#)), a drugi naglašava važnost borbe protiv HIV-a (vidjeti [ideju](#)).

Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022)

Nedavno podnesene ideje u okviru teme Zdravlje ponovile su mnoge prethodno navedene teme, pokazujući stalnu usredotočenost na pitanja koja se smatraju prioritetima za većinu sudionika. Nisu zabilježene nove pod-teme ili teme.

Sudionici su dodatno raspravljali o potrebi za usvajanjem zajedničkog okvira u upravljanju europskim zdravstvenim sustavom i poticanjem integracije zasebnih nacionalnih zdravstvenih sustava (vidjeti primjer [ideje](#)), pri čemu su neki sudionici ponovili ideju o europskoj zdravstvenoj uniji (vidjeti primjer [ideje](#)), a drugi su se usredotočili na zdravstvenu suverenost (vidjeti [ideju](#)). Sudionici su također naglasili ideju da zdravstvena skrb mora ostati javna služba (vidjeti primjer [ideje](#)).

Kad je riječ o bolesti COVID-19, istaknuta je važnost osiguravanja odgovarajuće primjene cjepiva (vidjeti [ideju](#)), kao i potreba za boljom komunikacijom i upravljanjem kriznim situacijama (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)).

O važnosti inicijativa za prevenciju opsežno se raspravljalo (vidjeti primjer [ideje](#)), a prijedlozi upućuju na inovativne tehnologije (vidjeti [ideju](#)) i upotrebu telemedicine za one segmente stanovništva do kojih je teško doći (vidjeti [ideju](#)) i obvezne rutinske provjere (vidjeti primjer [ideje](#)). Osim toga, istaknute su opasnosti koje proizlaze iz duhana, osobito od rane dobi (vidjeti [ideju](#)).

Prikupljanje podataka također je bila istaknuta tema s ciljem poboljšanja medicinskih istraživanja, posebno kako bi se uskladio jaz u podacima među spolovima (vidjeti primjer ideje). Potreba za poboljšanjem zdravstvene pismenosti ponovljena je i na platformi (vidjeti primjer [ideje](#)).

Jačanje europskih zdravstvenih sustava suradnjom i razmjenom
Udruživanje medicinskog znanja i kapaciteta na razini EU-a
Uspostava sustava darivanja organa na razini EU-a
Povećati nadležnost EU-a u pitanjima javnog zdravlja
Osigurati EU-u veće nadležnosti i ovlasti za izvanredna stanja u području javnog zdravlja
Uspostaviti integrirane strategije za zajedničke zdravstvene izazove EU-a: mentalno zdravlje, prevencija samoubojstava, rijetke bolesti, rak itd.

Integracija sustava skrbi u EU-u

Osigurati pristup cjenovno pristupačnoj i visokokvalitetnoj zdravstvenoj skrbi
Uspostaviti standarde za skrb na razini EU-a
Provedba sveobuhvatnog europskog sustava zdravstvenog osiguranja
Deprivatiza zdravstvena industrija
Osigurajte povoljne lijekove
Razvoj zdravstvene skrbi na daljinu

Pristup zdravstvenoj skrbi za sve

Istraživanje zdravlja

Ulaganje i potpora istraživanjima i inovacijama u području zdravstva
Koordimirati zdravstvena istraživanja s institutom europskog laboratorija za zarazne bolesti ili centraliziranim Europskim institutom za zdravstvena istraživanja
Razviti novi antibiotik protiv super rezistentnih bakterija
Obvezati se na transparentnost u kliničkim ispitivanjima i studijama za cjepiva, stavljajući podatke na raspolaganje javnosti
Izbjegavajte rodne pristranosti u istraživanju bolesti koje prevladavaju među ženama
Prijelaz na znanost bez životinja
Poticanje istraživanja patomehanizama mialgijskog encefalomijelitisa

Zdrav način života

Poticanje vegetarijanske prehrane
Promicati zdravu prehranu subvencioniranjem ili oporezivanjem nezdravih proizvoda
Zabrana umjetnih transmasnih kiselina, uporaba antibiotika i biocida u intenzivnoj poljoprivredi
Udahnite zdravstvenu pismenost od rane dobi
Obeshrabriti konzumaciju robe koja izaziva ovisnost, kao što su duhan i alkohol
Voditi kontinuiranu borbu protiv teških droga
Ukidanje promjena vremena i vremenskih zona

mentalnoj
ni za sve



Zdravlje

Prevenција

Povećati svijest o mentalnom zdravlju
Ograničiti onečišćenje zraka i buku te izloženost tvarima koje izazivaju veliku zabrinutost
Zabrana ili ograničavanje praksi za koje se zna da su štetne za zdravlje, kao što su ležaljke
Prevladati rodne stereotipe koji ograničavaju učinkovitost preventivnih programa, posebno među muškarcima

Slika 11. – Mind mapa „Zdravlje” tema 1. dio

Zdravlje u digitaliziranom dobu

Provedba europskih sustava e-zdravstva
Promicanje instrumenata e-zdravstva za poticanje tjelesne aktivnosti
Osiguravanje privatnosti baza podataka DNK-a
Kontrast digitalna ovisnost

Odgovori na COVID-19

Vratiti znanstvenu vjerodostojnost u medicini i politici
Uvođenje mjera povezanih s bolešću COVID-19 na temelju dokaza
Razvoj uključivih strategija za zaštitu prava osoba s invaliditetom radi suočavanja s budućim pandemijama
Studija učinka kojom se prikupljaju izvještaji o iskustvima starijih osoba koje žive zbog bolesti COVID-19
Solidarnost poziv na globalno partnerstvo i financiranje za liječenje i okončanje bolesti
Rješavanje načina nabave cjepiva i administracije na razini EU-a
Restrukturiranje zdravstvenih ustanova kako bi se spriječilo da se pacijentima koji boluju od drugih bolesti osim bolesti COVID-19 ne pruža skrb o

Zdravstveni radnici

Povećanje plaća zdravstvenih radnika
Poboljšanje radnih uvjeta u zdravstvu



Zdravlje

Spolno i reproduktivno zdravlje

Osigurati pristup cjenovno pristupačnoj i dostupnoj kontracepciji
Borba protiv siromaštva u razdoblju, npr. ukidanjem poreza na ženske zdravstvene proizvode
Povećati istraživanje reproduktivnog zdravlja žena i manje invazivnih ženskih i muških kontraceptiva
Uspostava europske klinike za seksualno zdravlje
Osigurati pravo na izbor za sve žene
Dajte dan nakon pilule bez recepta

Zdravo starenje i suzbijanje starenja

Promicanje inovacija za zdravo starenje
Istraživanje o borbi protiv starenja i dugovječnosti

Liječenje raka

Prevenција (zdrave navike, pregledi itd.)
Mobilizirati društvene i psihološke posljedice raka
Centralizirani napori, udruživanje resursa za borbu protiv raka na razini EU-a

Pristup medicini

Zagovarajte lijekove temeljene na dokazima
Zalagati se za holistički pristup medicini
Dekriminalizirati kanabis u medicinske svrhe
Prepoznajte prirodne lijekove
Jedinstvena europska strategija za liječenje skrbi na kraju životnog vijeka

Slika 12. – Mind mapa „Zdravlje” tema 2. dio



4. Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta

Tema „Jače gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta” dobila je do 9. svibnja 2022. ukupno 2195 ideja, 2 099 komentara i 645 događanja. Sudionici i sudionice naglasili su važnost toga da EU postane uključiviji i socijalno pravedniji, posebno s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19, te su ukazali na nekoliko uočenih povezanih izazova, kao što su nedostatak potpore mladim Europljanima i nedostatak suradnje među državama članicama. Jedan od najčešće predloženih mehanizama za veću uključivost i socijalnu pravednost Europe jest jamčenje bezuvjetnog osnovnog dohotka u cijelom EU-u. Osim toga, sudionici i sudionice iznijeli su različite prijedloge za poticanje gospodarskog rasta u EU-u uvođenjem gospodarskih politika, daljnjim produbljivanjem jedinstvenog europskog tržišta, usmjeravanjem na inovacije te promicanjem i podupiranjem MSP-ova i strateških industrija. Osim toga, sudionici i sudionice smatraju da zelena i digitalna tranzicija pružaju mogućnosti za usavršavanje europskih radnika i prilagodbu tržištu rada koje se mijenja kako bi europsko gospodarstvo bilo konkurentnije i samostalnije. Dodatni dio doprinosa upućuje na potrebu za suzbijanjem depopulacije u ruralnim područjima i učinaka odljeva mozgova. Različite ideje mogu se grupirati prema sljedećim temama:

• Uključivija, socijalno pravednija Europa

- **Gospodarski oporavak**
- **Inovacije – poticanje rasta**
- **Socijalna zaštita i socijalna sigurnost**
- **Oporezivanje za pravedno gospodarstvo**
- **Daljnje jačanje europskog jedinstvenog tržišta**
- **Potaknuti radna mjesta**
- **Osporavanje trenutnog gospodarskog modela**
- **Prava i zaštita potrošača**

Događanja

Nekoliko participativnih događanja organizirano je na različitim lokacijama diljem Europe kako bi se građanima omogućilo da izraze svoja mišljenja o EU-u i zabrinutosti za budućnost (vidjeti primjer [događanja](#)). Na primjer, jedan događaj uključio je studente u promišljanje o pitanjima koja su za njih prioritet. U području zapošljavanja pozvali su na pravednije mogućnosti (između muškaraca i žena te između generacija) kako bi se spriječio odljev mozgova te su zagovarali povećanje ulaganja u inovacije kako bi se potaknuo rast, pojačani međugeneracijski dijalog i veću uključenost kako bi se izbjegla svaka vrsta diskriminacije. Osim toga, istaknuli su vrijednost povijesne, umjetničke i kulturne baštine te potrebu za boljom prometnom infrastrukturom (vidjeti [događanje](#)). Na bugarskom događanju raspravljalo se o pitanjima odljeva mozgova i zadržavanja mladih u manje naseljenim područjima u vezi s povećanjem pravednosti i uključivosti gospodarstva te poticanjem otvaranja radnih mjesta, rasta i ulaganja (vidjeti [događanje](#)).

U vezi sa socijalnim politikama, tijekom rasprave koju je organizirala Maison de l'Europe u gradu Agen sudionici su raspravljali o izgledima za socijalnu Europu (vidjeti [događanje](#)) i načinima premošćivanja nejednakosti radi veće socijalne pravde (vidjeti [događanje](#)). Tema izgleda za mlade u tržišnom gospodarstvu EU-a bila je u središtu događanja za studente (vidjeti [događanje](#)).

Pitanje razlike u plaćama između muškaraca i žena detaljno je istraženo u kontekstu Cipra (vidjeti [događanje](#)). Nadalje, o Europskom socijalnom fondu raspravljalo se u vezi s transformacijama na tržištu rada na Konferenciji „Budućnost tržišta rada, mogućnosti i mogućnosti u okviru Europskog socijalnog fonda” održanoj u Zagrebu (vidi [događanje](#)).

Tijekom hibridnog događaja provedeno je savjetovanje s poslodavcima europskih poduzeća o tome kako se suočiti s budućim izazovima u tržišnom gospodarstvu (vidjeti [događanje](#)).

Na događanju u Mađarskoj raspravljalo se o utjecaju nove zajedničke poljoprivredne politike EU-a na obiteljska poljoprivredna gospodarstva (vidjeti događanje .). U Španjolskoj je Europa Press u suradnji s Europskim parlamentom organizirala ciklus događanja „Budućnost je u vašim rukama”; jedan od tih događaja bavio se pitanjem depopulacije ruralnih područja i izgledima za njihovu revitalizaciju (vidjeti događanje_).

Uključivija, socijalno pravednija Europa

Nastojanje da se izgradi uključivo i socijalno pravedno gospodarstvo u Europi zabilježilo je najviše ideja u okviru ove teme. Ta se tema bavi ciljem jačanja socijalne kohezije kao sredstva za postizanje snažnog gospodarstva (vidjeti [ideju.](#)). Velik dio ideja u okviru te teme općenito poziva na proširenje europskog stupa socijalnih prava (vidjeti primjer visoko prihvaćene [ideje](#)) i na jedinstven pristup EU-a socijalnoj sigurnosti, u rasponu od roditeljstva i obitelji do prava na pristupačne stambene i mirovinske politike (vidjeti primjer [događanja](#)). Drugi sudionici raspravljaju o europskom stupu socijalnih prava kao orijentaru za postizanje socijalne Europe i pozivaju na utvrđivanje minimalnog cilja u područjima zapošljavanja, smanjenja siromaštva te obrazovanja i vještina (vidjeti [ideju.](#)). S druge strane, neki doprinositelji tvrde da bi radno pravo, sustav socijalne skrbi i mirovinski sustavi trebali ostati u nadležnosti svake države članice (vidjeti [ideju.](#)).

Nekoliko sudionika na platformi poziva na socijalno pravedniju Europu koja bi se mogla postići, na primjer, razvojem indeksa mjerenja socijalne jednakosti (vidjeti primjer [ideje](#)).

Jedna od podtema o kojima se više raspravlja u okviru ove teme jest potreba za razvojem politika na institucionalnoj razini kako bi se postigla rodna ravnopravnost, kao i na kulturnoj i obrazovnoj razini (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan je prijedlog utvrđivanje rodni kvota za izvršne položaje u poduzećima (vidjeti [ideju.](#)). Konkretno, postoje ideje kojima se predlažu politike za jednakost koje se odnose na odluke o roditeljskom dopustu (vidjeti [ideju](#)) i jednake mogućnosti zapošljavanja (vidjeti [ideju.](#)). U skladu s time, u panel-raspravi raspravljalo se o izazovima s kojima se suočavaju poduzetnice u poslovnom okruženju, nejednakostima u plaćama i mogućnostima financiranja te su istaknuti primjeri dobre prakse na lokalnoj i nacionalnoj razini (vidjeti [događanje](#) i [događanje.](#)). Razmotrena su i pitanja nesigurnosti zaposlenja žena tijekom pandemije bolesti COVID-19 (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)).

Dodatne ideje uključuju, na primjer, poziv na provedbu rodne ravnopravnosti u područjima arhitekture i niskogradnje (vidjeti [ideju.](#)). Jedna ideja zabilježena na platformi zagovara donošenje Direktive o jednakom postupanju kako bi se osiguralo jednako postupanje u svim sferama života (vidjeti [ideju.](#)). Povezane ideje odnose se na mjere protiv seksualnog zlostavljanja i nasilja u obitelji, a posebno se pozivaju na inicijative za potporu žrtvama, primjerice putem aplikacije (vidjeti [ideju.](#)).

U još jednoj podtemi u kojoj se promiče uključivija Europa, s velikim brojem sudionika, raspravlja se o potrebi za olakšavanjem uključivanja osoba s invaliditetom, na primjer produljenjem valjanosti nacionalnih iskaznica za osobe s invaliditetom diljem EU-a (vidjeti [ideju.](#)) i boljom dostupnošću turističkih područja (vidjeti [ideju](#) i [događanje.](#)). Postoji i potpora za stvaranje društvene mreže za osobe s invaliditetom (vidjeti [ideju.](#)). Nadalje, neke su ideje usmjerene na urbanističko planiranje, predlažući da se javni prostori pogoduju međugeneracijskim razmjenama, putem parkova, kulturnih centara itd. (vidjeti primjer [ideje](#)). To je bila i jedna od nekoliko ideja iznesenih na španjolskom događaju koji je potaknuo građane da podijele svoja stajališta o tome kako bi poboljšali svoj grad da budu gradonačelnik (vidjeti [događanje.](#)).

Slično tome, ideja se zalaže za održiva urbanistička načela kako bi se gradovi s dobrom kvalitetom života stavili u središte otpornog i socijalno pravednog europskog gospodarstva, uključujući promicanje lokalnih poduzeća i lokalnih gospodarstava, pristup javnom prijevozu, dobru kvalitetu zraka itd. (vidjeti [ideju](#) i [ideju.](#)).

Postoji potpora potrebi da se osobama koje žive ispod praga siromaštva i potrebi za smanjenjem nejednakosti (vidjeti primjer [ideje](#)). U nekoliko ideja ističe se i potreba za većim naporima za rješavanje problema beskućništva (vidjeti primjer [ideje](#)) i razvoj strategija integracije za romske manjine (vidjeti [događanje](#) i [događanje.](#)), uz izraženija skeptičnija stajališta (vidjeti [ideju.](#)).

Nekoliko ideja raspravlja o potrebi za uspostavljanjem prava na isključivanje (vidi primjere [ideje](#) i [ideje](#)).

Dodatna ideja zalaže se za povećanje valjanosti plavih kartica za državljane trećih zemalja nakon prestanka njihova početnog zaposlenja (vidjeti [ideju.](#)).

Gospodarski oporavak

Gospodarski oporavak jedna je od tema koja je zabilježila najveći angažman. Sudionici platforme

razmijenili su svoja stajališta o potrebi za jačanjem unutarnjeg tržišta kako bi se povećala njegova konkurentnost i potaknule inovacije kao put prema oporavku (vidjeti [ideju](#)). Zajedno s tim, niz sudionika podupire ideju o obnovljenom socijalnom ugovoru za Europu za pravedan oporavak (vidjeti [ideju](#)). Nadalje, kako bi se postiglo europsko socijalno tržišno gospodarstvo, građanin potiče jačanje socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja (vidjeti [ideju](#)).

Skup komentara i ideja na platformi izražava zabrinutost zbog porasta javnog duga u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#) i [događaja](#)): rasprava o ulozi Europske središnje banke (ESB), pozivanje na reviziju pravila Pakta o stabilnosti i rastu (vidjeti [ideju](#)), zakonodavstvo o neravnotežama na tekućem računu, među ostalim (vidjeti primjer [ideje](#)), i općenitije, proširenje i jačanje mandata ESB-a (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)).

Glavni naglasak rasprave bio je na planu EU-a za oporavak, u kojem su sudionici istaknuli izazov solidarnosti koji dijele države članice EU-a i raspravljali o izazovima aktiviranja sredstava (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)). Istodobno, sudionici naglašavaju potrebu za strogošću, učinkovitošću i transparentnošću u provedbi planova oporavka (vidjeti primjer [ideje](#)).

Ideje koje se temelje na promicanju lokalne potrošnje i proizvodnje, pri čemu su MSP-ovi pokretač rasta, često predlažu doprinositelji i smatraju se ključnima za gospodarski oporavak EU-a. Zbog toga građani ističu potrebu za uklanjanjem birokratskih prepreka za poduzeća (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)) i pojednostavnjenjem birokratskih postupaka za inozemna novoosnovana poduzeća (vidjeti [ideju](#)). Sudionici također predlažu da bi fondovi EU-a trebali biti usmjereni i na MSP-ove (vidjeti primjer [ideje](#)). U skladu sa širokim trendom u okviru te teme, postoji mnogo poziva na povećanje proizvodnje robe unutar EU-a, a ne na uvoz (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)). Sudionik predlaže navođenje podrijetla proizvoda koji se prodaju na internetu radi promicanja veće lokalne potrošnje (vidjeti [ideju](#)).

Kad je riječ o strategijama oporavka, kohezija je istaknuta kao ključna vrijednost, zajedno sa socijalnim pravima na internetu i rješavanjem potreba za zapošljavanjem mladih (vidjeti [događanje](#)). Na primjer, ulaganje u buduće generacije predstavljeno je i kao strategija za ponovno pokretanje gospodarstva nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (vidjeti [ideju](#)).

Isto tako, kad je riječ o bolesti COVID-19, sudionici i sudionice raspravljaju o potrebi za financiranjem mogućih budućih mjera pripravnosti na pandemiju (vidjeti primjer [ideje](#)). U skladu s time, jedna ideja odnosi se na nedostatak osoblja zdravstvenih djelatnika u Europi (vidjeti [ideju](#)). Osim toga,

doprinositelji naglašavaju važnost dodjele javnih sredstava za potporu malim proizvođačima i trgovcima kako bi im se nadoknadili svi gubici zbog zatvaranja tijekom pandemije (vidjeti [ideju](#)).

Inovacije – poticanje rasta

Velik broj prijava u okviru ove teme ukazao je na inovacije kao temeljnu prednost europskog gospodarstva. Sudionici predlažu poticanje rasta ulaganjem u visokotehnološka istraživanja, vještine, znanje i stručnost (umjetna inteligencija, lanac blokova, nanotehnologija, skladištenje energije, meso uzgojeno u laboratoriju itd.). U nekim se idejama raspravlja o prelasku u tržišnom natjecanju s smanjenja troškova na maksimiziranje znanja, čime se otvaraju mogućnosti za uspostavu europskog gospodarstva znanja (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)). Osim toga, u nekoliko ideja utvrđuje se potreba za tehnološkom neovisnošću, primjerice razvojem kapaciteta EU-a za proizvodnju hardvera i smanjenjem njegove industrijske i komercijalne ovisnosti o vanjskim zemljama (vidjeti primjer [ideje](#)).

Ideje koje se najčešće ponavljaju u okviru te teme odnose se na potrebu za podupiranjem malih i srednjih poduzeća (vidjeti primjer [ideje](#)) i poticanjem poduzetništva (vidjeti [ideju](#)). Zapravo, financiranje novoosnovanih poduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) općenito se smatra važnim pokretačem inovacija (vidjeti primjer [ideje](#)). U praksi doprinositelji predlažu potporu MSP-ovima putem, primjerice, fonda EU-a kojim se MSP-ovima osigurava početni kapital (vidjeti [ideju](#)) ili internetske trgovinske platforme posvećene europskim MSP-ovima (vidjeti [ideju](#)). Drugi sudionik ukazuje na slučaj razvoja Kine kroz kapilarna središta inovacija i rasta, u kombinaciji s povoljnim administrativnim i fiskalnim propisima, što je potaknulo ulaganja i rast novoosnovanih poduzeća. Sudionik poziva na preispitivanje europskih politika u svjetlu takvih primjera (vidjeti [ideju](#)). Nadalje, ideja predlaže odobravanje povoljnog oporezivanja novoosnovanim poduzećima u najsuvremenijim tehnološkim sektorima (vidjeti [ideju](#)).

Snažan dio doprinosa također naglašava mogućnost osnivanja poduzeća u malim europskim selima i pograničnim područjima (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)), uz iskorištavanje mogućnosti rada na daljinu (vidjeti [ideju](#)). Nekoliko ideja zalaže se za decentralizaciju i poboljšano lokalno upravljanje (vidjeti [ideju](#) i [događanje](#)), također s obzirom na smanjenje regionalnih teritorijalnih razlika i odljev mozgova s kojim se mnoge regije suočavaju (vidjeti [događanje](#)). U sličnom svjetlu održan je [događaj](#) o tome kako zadržati mlade u ruralnim i manjim gradovima. Slično tome, u nekoliko događanja

raspravljalo se o mogućnostima vrednovanja lokalnog razvoja područja radi promicanja održivog turizma (vidjeti [događanje](#) i [događanje](#)).

Ulaganja u istraživanje i obrazovanje smatraju se iznimno važnima (vidjeti [ideju](#) i [događanje](#)), uz potporu za razmjenu znanja putem otvorene mreže laboratorija ili europske infrastrukturne agencije (vidjeti [ideju](#)). U velikoj mjeri podržana ideja poziva EU da ispuni svoje obećanje da će 3 % BDP-a posvetiti istraživanju i inovacijama (vidjeti [ideju](#)). U drugom prijedlogu raspravlja se o vrsti Spotify za znanost, pristupačnoj bazi podataka koja sadržava modele 3D ispisa (vidjeti [ideju](#)), materijale za e-učenje i obrazovne programe kojima se prikupljaju međunarodne dobre prakse za stručno obrazovanje (vidjeti [ideju](#)). Kad je riječ o istraživanju, jedan od prijedloga jest olakšati patente putem patentnog fonda (vidjeti [ideju](#)). Poziva se i na osnivanje Europskog visokog tijela za zdravlje koje bi trebalo poticati javno i privatno istraživanje u području zdravstva (vidjeti [ideju](#)). Nadalje, kako bi se potaknule inovacije, jedan građanin zagovara podupiranje inovacija većom slobodom normizacije kako bi se smanjila pravna odgovornost u odnosu na inovativne pristupe kojima se nude alternativna rješenja (vidjeti [ideju](#)). Postoje brojni prijedlozi za promicanje istraživanja i inovacija kako bi se potaknuo razvoj ključnih razvojnih tehnologija u Europi (vidjeti [ideju](#)).

Druge ideje otkrivaju da se digitalno gospodarstvo smatra preduvjetom za inovacije i rast, uz rasprave o kriptovalutama (vidjeti primjer [ideje](#)) i lokalnim digitalnim valutama koje bi bile paralelne s eurom (vidjeti primjer [ideje](#)). Kad je riječ o kriptovalutama, sudionici smatraju da je za zaštitu građana potrebna regulativa (vidjeti primjer [ideje](#)).

O inovacijama i rastu raspravlja se i u vezi s okolišem i klimatskim promjenama te zelenom tranzicijom (vidjeti [ideju](#)). Kao takve, ideje o ciljevima klimatske neutralnosti i vodećoj ulozi koju bi EU mogao imati u uspostavi (globalnog) zelenog gospodarstva i ulaganju u njega prisutne su diljem platforme (vidjeti primjer [ideje](#)). Na primjer, jedan građanin predlaže da se zelena tranzicija dopuni praćenjem ciljeva plana industrijske politike s pomoću kvantitativnih pokazatelja za praćenje europske industrijske strategije u globalnoj usporedbi (vidjeti [ideju](#)). Nadalje, sudionik ističe mogućnost upotrebe umjetne inteligencije za poboljšanje energetske učinkovitosti za poduzeća (vidjeti [ideju](#)).

U nekoliko ideja raspravlja se o praktičnoj provedbi zelenog gospodarstva, primjerice ulaganjem u ekološku poljoprivredu i inicijative „od polja do stola” (vidjeti [ideju](#)). Drugi sudionik predlaže postizanje zelenijeg gospodarstva uz istodobno rješavanje

pitanja sigurnosti opskrbe hranom s pomoću pametnih poljoprivrednih tehnologija (vidjeti [ideju](#)).

Međutim, jedan građanin objašnjava da bi provedba zelenog plana trebala osigurati da nove mjere ne utječu negativno na građane EU-a (vidjeti [ideju](#)). S poslovnog gledišta, u nekoliko ideja raspravlja se o mjerama za poticanje i potporu poduzećima u postizanju zelene tranzicije (vidjeti [događanje](#)), primjerice postavljanjem jasnih i obvezujućih ciljeva za određene sektore (vidjeti [ideju](#)), a istodobno sprečavaju poduzeća da usvoje strategije „zelenog pranja” (vidjeti [ideju](#)).

Drugi prijedlozi odnose se na jačanje zrakoplovne industrije kao načina za predvođenje inovativnih tehnologija, na primjer povećanjem financiranja ESA-e (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)).

Social zaštita i socijalna sigurnost

Najčešća podtema, s nekoliko ideja koje su vrlo podržane i komentirane, odnosi se na bezuvjetan osnovni dohodak kako bi se osigurala sposobnost svake osobe da sudjeluje u društvu (vidi [ideju](#) i [ideju](#)). Osim bezuvjetnog osnovnog dohotka, opetovan je poziv na donošenje mjera za rješavanje problema nezaposlenosti (mladih) kao što su programi za poboljšanje vještina (vidjeti primjer [ideje](#)) i uvođenje europskog fonda za nezaposlene (vidjeti [ideju](#)). Tema nezaposlenosti mladih bavi se i drugim temama.

Slično tome, povezana je s tom podtemom skupina ideja o razlikama u prihodima u EU-u, što upućuje na ograničenu razliku u plaćama unutar istog poduzeća (vidjeti primjer [ideje](#)), te opći poziv na poduzimanje dodatnih mjera za suzbijanje i sprečavanje siromaštva u Europi (vidjeti primjer [ideje](#)). Sudionik ponavlja da financiranje socijalnih naknada mora slijediti snažnu gospodarsku osnovu (vidjeti [ideju](#)).

S obzirom na starenje stanovništva, neki sudionici ističu potrebu za rješavanjem pitanja dugoročne zdravstvene skrbi kako bi se osigurala sigurnost i dostojanstvo starijih osoba (vidjeti [ideju](#)), kao i za rješavanjem problema starije socijalne izolacije (vidjeti [ideju](#)). Žele poticati međugeneracijsku solidarnost kako bi se spriječilo da starije generacije budu marginalizirane (vidjeti [ideju](#)). Jedan sudionik poziva i na premošćivanje digitalnog jaza među starijim osobama kako bi se osiguralo da posjeduju vještine potrebne za ispunjavanje formalnosti javne uprave te pristup socijalnim i zdravstvenim resursima, općim informacijama i kulturnim aktivnostima (vidjeti [ideju](#)).

S tim u vezi mnogi sudionici raspravljaju o potrebi za koordiniranim mirovinskim politikama i mirovinama u državama članicama EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)), s prijedlozima za uspostavu jedinstvenog mirovinskog sustava za mobilne građane (vidjeti primjer [ideje](#)). Mirovinske reforme predlažu i sudionici (vidjeti primjer [ideje](#)).

Drugi skup ideja bavi se problemom siromaštva djece i starijih osoba (vidjeti primjer [ideje](#)). Umirovljenice su izložnije riziku od siromaštva jer obično preuzimaju ulogu skrbnika i takve se godine rada ne priznaju u njihovim mirovinama (vidjeti [ideju](#)). Pravo na pristupačno i cjenovno pristupačno stanovanje još je jedna podtema povezana sa socijalnom sigurnošću o kojoj raspravljaju doprinositelji (vidjeti primjer [ideje](#)). Sudionik također poziva na poticaje za suzbijanje trenutnog demografskog pada s pomoću mjere poreznog kredita kako bi se smanjilo financijsko opterećenje za mlade obitelji s niskim dohotkom (vidjeti [ideju](#)). Ostali pozivaju EU i njegove države članice da uzmu u obzir demografsku preobrazbu (vidjeti primjer [ideje](#)) s prijedlozima za osnivanje tijela u tu svrhu (vidjeti [ideju](#)).

Naposljetku, postoji skupina više ideja koje se odnose na administrativne postupke, primjerice uvođenje digitalizirane (zajedničke iskaznice EU-a) socijalne sigurnosti i prenosivih socijalnih prava za mobilne Europljane, o čemu se raspravljalo i u okviru drugih tema na platformi (vidjeti primjer ideje.). Isto tako, jedan sudionik zalaže se za demokratski digitalni euro i Univerzalnu osnovnu dividendu, koji bi se mogli financirati iz prinosa koje ESB zarađuje na obveznicama i dionicama koje su stečene njegovim operacijama na otvorenom tržištu, digitalnim licenciranjem ili izravnim ulaganjima (vidjeti [ideju](#)).

Oporezivanje za pravedno gospodarstvo

Važna tema obuhvaća rješavanje socijalnih, gospodarskih i ekoloških problema s pomoću fiskalnih pravila.

Dominantna skupina ideja zagovara veću poreznu pravdu, pravedno oporezivanje i borbu protiv poreznih prijevara. Prijedlozi uključuju uvođenje mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza, uvođenje poreza na financijske transakcije (vidjeti [ideju](#)). Velik broj sudionika podnosi ideje o izbjegavanju „socijalnog dampinga” usklađivanjem fiskalnih pravila i minimalnih plaća u državama članicama (vidjeti primjere [ideje](#) i [ideje](#)). Jedna vrlo izražena i prihvaćena ideja odnosi se i na uvođenje globalnog ili minimalnog poreza na razini EU-a za

rješavanje poreznih oaza (vidjeti [ideju](#).) i promicanje europske konvergencije u području izravnog oporezivanja (vidjeti [ideju](#).). Druga ideja predlaže reviziju metodologije za popis nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe (vidjeti [ideju](#)). Mnogi doprinosi postavljaju pitanje kako učinkovito oporezivati velika tehnološka poduzeća i digitalne korporacije (vidjeti primjer [ideje](#) i [događaja](#)).

Znatan dio ideja zalaže se za usklađivanje poreza i stvaranje fiskalne unije kako bi se osigurala bolja raspodjela bogatstva u europskim društvima (vidjeti primjer [ideje](#)). U tom se pogledu na digitalnoj platformi ističe niz mogućih mjera oporezivanja za uključivo i pravedno gospodarstvo (vidjeti primjer [ideje](#)). Porezni subjekti trenutno su sljedeći. Prvo, porezne mjere za promicanje poštenog tržišnog natjecanja među poduzećima, kao što je zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost (PDV) za e-trgovinu ili zahtijevanje od poduzeća da PDV plaćaju samo u svojim matičnim zemljama (vidjeti [ideju](#).). Drugo, oporezivanje povezano s okolišem i klimatskim promjenama, među ostalim, poziva na uspostavu mehanizma EU-a za graničnu prilagodbu emisija ugljika (vidjeti primjer [ideje](#)) ili poreza na održivost (vidjeti primjer [ideje](#)). Zajednički porezi, kao što je oporezivanje ugljičnog otiska, također se smatraju načinom za premošćivanje nejednakosti među državama članicama EU-a i poboljšanje funkcioniranja jedinstvenog tržišta (vidjeti [ideju](#).). U tom je pogledu održan događaj u kojem je održana potreba za reformom proračunskih pravila EU-a koja se primjenjuju u državama članicama kako bi se osigurao održiv oporavak nakon pandemije bolesti COVID-19 i osigurala javna ulaganja potrebna za zelenu i digitalnu tranziciju (vidjeti [događanje](#)).

Treće, poziv na oporezivanje robe široke potrošnje na temelju uvjeta proizvodnje (rad, sirovine, plaće) kako bi se promicala poštena trgovina, a ne slobodna trgovina (vidjeti primjer ideje). Posljednja skupina mjera oporezivanja obuhvaćena je raznim mjerama, uključujući oporezivanje radi promicanja rodne ravnopravnosti, uz poziv da se omogući primjena nulte ili snižene stope PDV-a za ženske sanitarne proizvode (vidjeti [ideju](#)).

Jačanje jedinstvenog europskog tržišta

Niz doprinosa odnosi se na potrebu za daljnjim jačanjem europskog jedinstvenog tržišta, stavljajući naglasak na gospodarske politike, s obzirom na to da se Komisija sve više usmjerila na druga područja politika (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)). Naime, mnogi sudionici vide jedinstveno tržište EU-a za

robu, usluge, kapital i ljude kao vrijedniju imovinu EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)).

U nekim se doprinosima naglašava vrijednost i važnost povezivanja lokalnih ekosustava diljem Europe s pomoću kojih su se razvili različiti oblici stručnosti i znanja (vidjeti [ideju](#)).

Nadalje, brojni doprinosi upućuju na mogućnost, s obzirom na znatno povećanje troškova prijevoza kontejnera, da EU vrati multinacionalne tvornice, kao što su proizvodnja mikročipa, koje su se prethodno preselile u azijske zemlje zbog nižih troškova proizvodnje (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)). Jedan građanin predlaže razvoj gospodarske politike za privlačenje globalnih poduzeća u EU u okviru europske poduzetničke politike s homogenim oporezivanjem diljem EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Općenito, ideje ponavljaju da bi države članice trebale poboljšati provedbu postojeće pravne stečevine u gospodarskom području, izbjegavajući protekcionizam kako bi jedinstveno tržište postalo privlačnije i konkurentnije (vidjeti primjer [ideje](#)). Drugim idejama zagovara se povećanje funkcija ESB-a (vidjeti primjer [ideje](#)), ograničavanje lobiranja u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#)) i jačanje prekogranične međusobne povezanosti. Kao i poboljšanje veza s ruralnim područjima (vidjeti [ideju](#)).

Zajednički porezi, kao što su oporezivanje ugljičnog otiska i valuta, smatraju se načinom za premošćivanje nejednakosti među državama članicama EU-a i poboljšanje funkcioniranja jedinstvenog tržišta (vidjeti [ideju](#)). U tom je pogledu održan događaj u kojem je održana potreba za reformom proračunskih pravila EU-a koja se primjenjuju u državama članicama kako bi se osigurao održiv oporavak nakon pandemije bolesti COVID-19 i osigurala javna ulaganja potrebna za zelenu i digitalnu tranziciju (vidjeti [događanje](#)).

Sudionik ponavlja da bi pravila unutarnjeg tržišta trebalo uskladiti kako bi se povećalo funkcioniranje prekogranične trgovine. Nadalje, izgledi za rast i povećanje MSP-ova trebali bi se procijeniti na temelju testa za MSP-ove kako bi se osiguralo da propisi odgovaraju stvarnim potrebama poduzetnika i građana (vidjeti [ideju](#)).

Nekoliko ideja stavlja naglasak na turizam kao strateški sektor za rast europskog gospodarstva (vidjeti [ideju](#)).

Naposlijetku, ideja se temelji na tome da bi usvajanje esperanta kao europskog jezika bilo ekonomski korisno (vidjeti [ideju](#)).

Poticanje radnih mjesta

Kad raspravljaju o tome kako potaknuti zapošljavanje, doprinositelji utvrđuju niz pitanja, od potrebe za usavršavanjem radnika, do prilagodbe tržištu rada koje se mijenja i potrebe za rješavanjem problema nezaposlenosti mladih i prilagodbom uvjetima uzrokovanim bolešću COVID-19.

Sudionici i sudionice ističu važnost pružanja potpore mladima, posebno kada je riječ o pristupu tržištu rada (vidjeti primjer [događanja](#)). Nezaposlenost mladih najistaknutije je pitanje u okviru te teme (vidjeti primjer [ideje](#)), s posebnim naglaskom na doprinosnike NEET-ovima (vidjeti [ideju](#)). Sudionici ističu kako početni poslovi nisu dostupni osobama koje traže posao na početnoj razini jer paradoksalno zahtijevaju radno iskustvo (vidjeti [ideju](#)). Jedna ideja predlaže uključivanje nekih teških vještina u akademski kurikulum kako bi se ojačale vještine usmjerene na rad (vidjeti [ideju](#)). Naglasak se stavlja i na razvoj karijera, s pozivima na programe i mjere za olakšavanje pristupa tržištu rada EU-a, uz stažiranje u državama članicama i internetsku platformu za zapošljavanje (vidjeti primjer [ideje](#)). Na primjer, projektom Oblici usavršavanja nastoje se u središte europskog socijalnog tržišta staviti mogućnosti za osposobljavanje i učenje (vidjeti [ideju](#)).

Slično tome, prijedlozi podneseni platformi uključuju prilagodbu akademskih kvalifikacija tržištu rada, čime bi se poboljšala zapošljivost studenata (vidjeti [ideju](#)). Kako bi se riješio problem nedostatka kvalificiranih radnika i općenito nedostatak vještina za digitalizaciju tržišta rada (vidjeti [ideju](#)), jedan sudionik predlaže olakšavanje priznavanja osposobljavanja stečenog u inozemstvu (vidjeti [ideju](#)). Druga skupina ideja, povezana s temom inovacija, poziva na otvaranje radnih mjesta u skladu sa zelenom i digitalnom tranzicijom (vidjeti primjer [ideje](#)).

S druge strane, sudionici ističu i potrebu za pružanjem više prilika za profesionalni razvoj u tehničkim područjima, u kojima su potrebne više praktičnih vještina (vidjeti [ideju](#)). Zapravo, nekoliko sudionika naglašava nedostatak strukovnog osposobljavanja i poslijesrednjoškolskog učenja, a time i nemogućnost poduzeća da pronađu kvalificirane zaposlenike (vidjeti [ideju](#)). Na primjer, jedan sudionik poziva na promicanje obrtničkih radnih mjesta kao sredstva za ponovno otkrivanje temeljnih vrijednosti mladih generacija, a ne samo na promicanje radnih mjesta u IT sektoru (vidjeti [ideju](#)).

Povećanje mobilnosti radnika u EU-u također se smatra ekonomski korisnim (vidjeti [ideju](#)), o čemu se, međutim, raspravlja i s obzirom na to da se u nekim zemljama dovodi do odljeva mozgova (vidjeti

[događaj](#)). Sudionik na platformi nastoji stvoriti pristojna radna mjesta na temelju meritokracije (vidjeti [ideju](#)).

Kad je riječ o radnim uvjetima, sudionici se zalažu za poticanje rada na daljinu i „fleksibilnog rada” kako bi se smanjilo vrijeme putovanja na posao za zaposlenike i fiksne troškove uredske infrastrukture za poslodavce (vidjeti [ideju](#)), uskladilo obiteljsko vrijeme, smanjila depopulacija ruralnih područja (vidjeti [ideju](#)) i smanjile štetne emisije zbog smanjenog prometa (vidjeti [ideju](#)). Dodatni prijedlozi uključuju uvođenje kraćeg radnog tjedna (vidjeti primjer [ideje](#)), zabranu neplaćenog stažiranja, obvezne prekovremene sate i nesigurne ugovore o radu (vidjeti primjer [ideje](#)), ili ulaganje u infrastrukturu za skrb o djeci radi usklađivanja privatnog i profesionalnog života.

Naposlijetku, ideja o uklanjanju ljetnog računanja vremena proširena je tako što su sudionici raspravljali o gospodarskim i društvenim koristima uklanjanja ljetnog računanja vremena (DST) (vidjeti primjer [ideje](#)).

Suočavanje s trenutačnim gospodarskim modelom

Mnoge ideje u okviru te teme dijele cilj smanjenja nejednakosti u gospodarstvima EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Smatra se da je to ključno uz nastojanja da se pojačanom međuregionalnom suradnjom poveća društvena ravnoteža (vidjeti [ideju](#)).

Nekoliko ideja zagovara donošenje uredbe o diversifikaciji izvora opskrbe sirovinama i prerađenim proizvodima za europsku industriju u cilju promicanja modela „europskog kapitalizma” (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)).

U nekoliko doprinosa ističe se i važnost razmatranja gospodarskog modela koji nadilazi BDP kako bi se radilo na uključivom i pravednom europskom blagostanju (vidjeti primjer [ideje](#), [događaja](#) i [događaja](#)), s pokazateljima za mjerenje koncepata rasta izvan okvira BDP-a (vidjeti [događaj](#)). Slično tome, jedan građanin tvrdi da bi se regulatornim okvirom jedinstvenog tržišta trebali uvesti veći poticaji za poduzeća da se uključe u društvo i okoliš (vidjeti [ideju](#) i [događanje](#)). U isto vrijeme, ideja ukazuje na potrebu za posljedičnom prilagodbom monetarne politike pojmovima „ekološka taksonomija” i „socijalna taksonomija” (vidjeti [ideju](#)). Treće sektorske organizacije zalažu se za to da se dio paketa NextGenerationEU potroši na socijalnu skrb i teritorijalnu koheziju (vidjeti [ideju](#)).

U jednom se prijedlogu predlaže izvješćivanje o tome koliko različite prometne navike utječu na

ugljični otisak, kako bi se povećala osviještenost i potaknulo građane da odaberu način koji najmanje onečišćuje okoliš (vidjeti [ideju](#) i [događanje](#)). Slično tome, drugi sudionik predlaže uvođenje sustava kreditnih kartica ugljika za letove u EU-u radi reguliranja i ograničavanja putovanja zrakoplovom (vidjeti [ideju](#)).

U okviru ove teme, o sadašnjem europskom gospodarskom sustavu raspravlja se iz ideološke perspektive. S jedne strane, doprinositelji predlažu nadovezivanje na kapitalizam i slobodno tržište, uz veću unutarnju konkurenciju, smanjenje regulatornog opterećenja, smanjenje subvencija i prekomjerne porezne stope (vidjeti primjer [ideje](#)). Skupina sudionika poziva na to da gospodarstvo postane liberalnije. Njihovi prijedlozi posebno uključuju smanjenje birokracije, oduzimanje povlastica političarima i osoblju EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)), smanjenje poreza za nižu i srednju klasu, podupiranje poduzetništva i razvoja malih i srednjih poduzeća, što zauzvrat pruža mogućnosti zapošljavanja (vidjeti primjer [ideje](#)).

Kao što se već raspravljalo, drugi sudionici nastoje postići gospodarstvo koje je više usmjereno na čovjeka i ističu uočene nedostatke trenutačnog gospodarskog modela, kao što je nedostatak transparentnosti radnih uvjeta i podrijetla robe u proizvodnim lancima (vidjeti primjer [ideje](#)).

U okviru ove rasprave jedna se ideja usredotočuje na teoriju odrastanja, kao način ponovne uspostave nove ravnoteže između ljudskih bića i prirode u odnosu na nekontrolirani rast (vidi [ideju](#)). Drugi sudionik predlaže da se kao referenca uzme gospodarski model krafne (vidjeti [ideju](#)). Nekoliko sudionika podupire inicijative kružnog gospodarstva (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)). Dodatne ideje o kružnom gospodarstvu objavljene su pod temom Klimatske promjene i okoliš.

Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022)

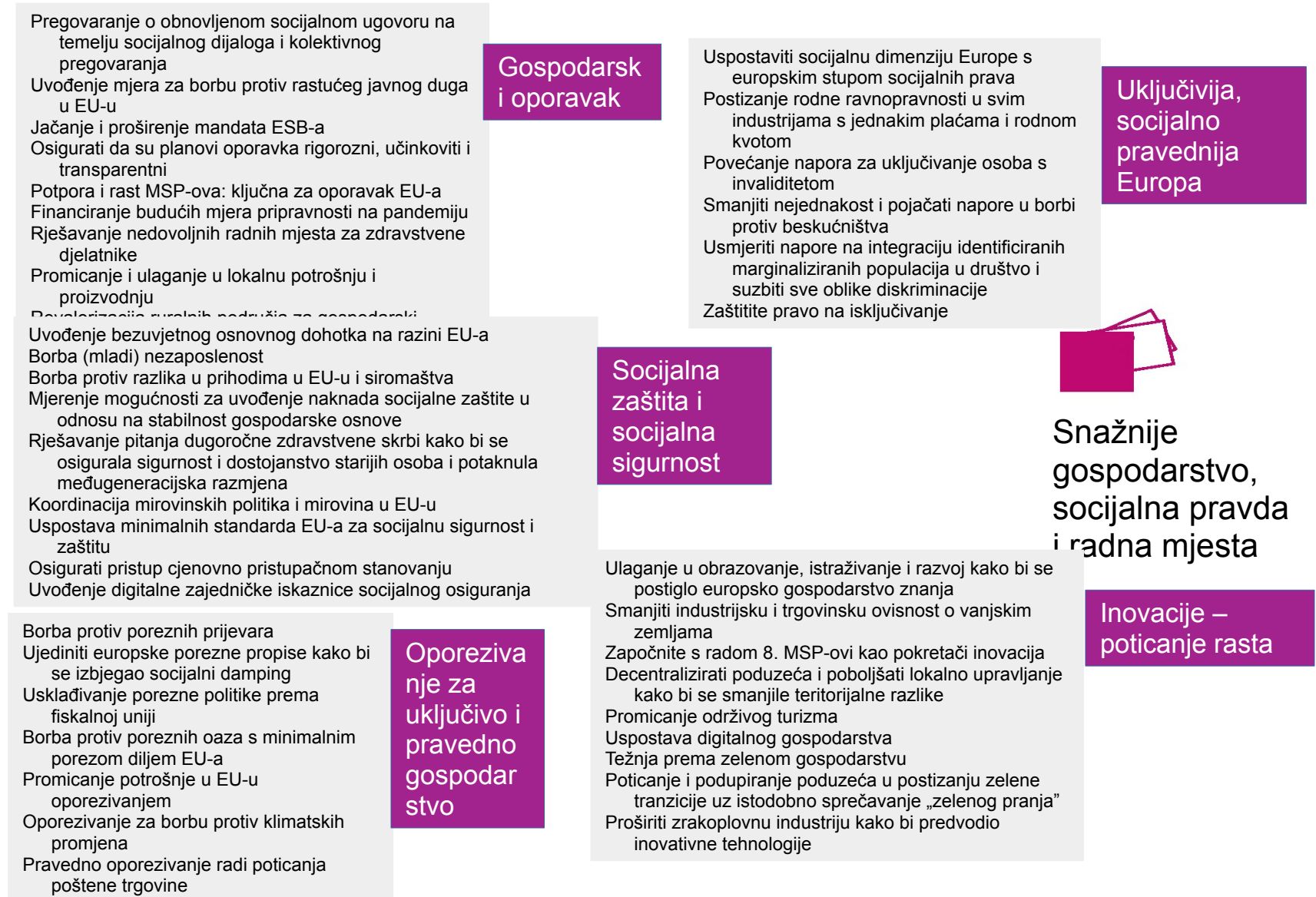
U vezi s ruskom invazijom na Ukrajinu, velik broj ideja potaknuo je potrebu za autonomijom proizvodnje kako bi se povećala samodostatnost europskog gospodarstva (vidjeti primjer [ideje](#)), popraćena snažnijom zaštitom europske oznake (vidjeti [ideju](#)) i povećanim uvoznim porezima kao sredstvom jačanja europske suverenosti (vidjeti [ideju](#)). Novi izraz ove teme je potraga za samodostatnošću koju je pokrenulo nekoliko sudionika kako bi se postigla energetska neovisnost (vidjeti primjer [ideje](#)), često upućujući na energetska

krizu uzrokovanu strateškim odgovorima na rusku invaziju na Ukrajinu (vidjeti primjer [ideje](#)). To je uključeno u prijedlog za europsku energetska uniju (vidjeti [ideju](#)). O konceptu strateške energetske autonomije EU-a raspravljalo se i nekoliko sudionika (vidjeti primjere [ideje](#)) s panelom stručnjaka tijekom događaja u Španjolskoj iz perspektive sigurnosti i obrane, energetike i okoliša te industrijske tranzicije (vidjeti [ideju](#)).

Kao i ranije, u nizu nedavnih doprinosa raspravljalo se o ulozi ruralnih područja u stvaranju snažnijeg gospodarstva EU-a. Razne ideje istaknule su problem depopulacije ruralnih područja (vidjeti primjer [ideje](#)), pri čemu mnogi sudionici smatraju da to utječe na nejednakost (vidjeti [ideju](#)). Sudionici su naglasili važnost pružanja poticaja poduzećima i mladima za naseljavanje u ruralnim područjima ciljanim oporezivanjem i smanjenom birokracijom (vidjeti primjer [ideje](#)). Pozivalo se i na povećanje financijskih sredstava za mlade poljoprivrednike (vidjeti [ideju](#)).

U proteklom razdoblju tema socijalne zaštite i socijalne sigurnosti stvorila je velik broj povezanih ideja, ponavljajući prethodno navedene teme. U doprinosima se raspravljalo o mirovinskim reformama, trajanju radnog tjedna, politikama aktivacije, politikama kojima se rješavaju posebni problemi s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom (vidjeti primjer [ideje](#)) i programima potpore dohotku. Među ostalim, uvođenje univerzalnog osnovnog dohotka bio je najčešći prijedlog (vidjeti primjer [ideje](#)), pri čemu su neki doprinositelji problematizirali učinkovitost takve mjere (vidjeti [ideju](#)).

U važnom dijelu ideja raspravljalo se o tome kako bi se zeleno gospodarstvo trebalo provesti i kako se održati (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan sudionik zagovarao je i organiziranje kampanja za podizanje svijesti na europskoj razini za dobro upravljanje vodama (vidjeti [ideju](#)).



Slika 13. – Umna karta „Jače gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta” dio 1.

Daljnje jačanje europskog jedinstvenog tržišta

Nastavak razvoja gospodarskih politika EU-a za produbljivanje gospodarske integracije
Povezivanje lokalnih industrijskih ekosustava diljem Europe
Vraćanje proizvodnih poduzeća u EU
Uspostaviti stratešku autonomiju u ključnim industrijama
Destimulirati preuzimanje europskih poduzeća od strane poduzeća sa sjedištem izvan Europe
Uspostaviti prometne i energetske mreže diljem EU-a
Uvođenje zajedničkih poreza za premošćivanje nejednakosti unutar EU-a



Snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta

Suočavanje s trenutačnim gospodarskim modelom

Diversifikacija izvora opskrbe europskih industrija sirovinama i prerađenim proizvodima
Uključiti druge pokazatelje kojima se dopunjuju mjere BDP-a u okviru gospodarskog modela
Uključivanje organizacija iz trećeg sektora u provedbu programa socijalne skrbi i teritorijalne kohezije
Uvođenje sustava kreditnih kartica ugljika za zračni promet i podizanje svijesti o tome kako se ugljični otisak razlikuje među različitim vrstama prijevoza
Liberalizirati gospodarstvo, smanjiti birokraciju i niže poreze za niže i srednje klase
Reforma modela gospodarskog upravljanja EU-a radi postizanja uključivog i pravednog europskog blagostanja
Prijelaz na kružno gospodarstvo

Poticanje radnih mjesta

Olakšati put prema zaposlenju u EU-u, posebno na početnoj razini
Prilagoditi akademske kvalifikacije tržištu rada kako bi se povećala zapošljivost studenata
Rješavanje problema nedostatka kvalificiranih radnika za digitalizaciju tržišta rada
Uvesti „ex work“ (radni dio iz uredskog dijela na daljinu)
Poticanje mladih na obavljanje ručnih i obrtničkih poslova
Pojednostavniti porezne politike i politike rada u EU-u
Potpora mladim poljoprivrednicima i poticanje razmjene dobrih praksi

Slika 14. – Umna karta „Jače gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta” dio 2.



5. EU u svijetu

Ideje objavljene pod temom EU-a u svijetu obuhvaćaju razne teme povezane s vanjskom i sigurnosnom politikom, od trgovine i raznih drugih aspekata meke sile do obrane. Općenito, teme koje se najčešće ponavljaju pozivaju na veću prisutnost EU-a na globalnoj političkoj sceni: u svojoj politici susjedstva, kao i u odnosima s, primjerice, afričkim, pacifičkim i latinoameričkim zemljama. Sudionici platforme smatraju da bi EU trebao biti hrabriji u korištenju meke i tvrde sile. Od osnutka platforme, ova je tema generirala ukupan broj od 3 695 doprinosa, tj. 1.448 ideja, 1.768 komentara i 479 događaja. Različite ideje mogu se grupirati prema sljedećim temama:

- **Opći ciljevi vanjske politike EU-a**
- **Obrana i oružane snage**
- **Donošenje odluka**
- **Politika susjedstva i odnosi s drugima**
- **Proširenje**
- **Trgovinska politika**

Događanja

Na nedavne događaje organizirane u okviru EU-a na svjetsku temu uvelike je utjecao radikalno različit geopolitički kontekst određen ruskom invazijom na Ukrajinu.

Izbijanje sukoba potaknulo je organizaciju višestrukih događaja o ulozi EU-a i njegovim gospodarskim i diplomatskim odnosima s Ukrajinom i Rusijom. To je bio slučaj internetskog događanja u Njemačkoj, na kojem su 64 sudionika (vidi [događanje](#)) ispitali dvojicu predstavnika EU-a o, među ostalim, stavu vanjske politike EU-a u aktualnom sukobu i učincima sankcija EU-a protiv Rusije. Na drugom internetskom događanju u Francuskoj sudionici su razmijenili mišljenja s predstavnikom EU-a o načinima smanjenja ovisnosti EU-a o ruskoj opskrbi plinom (vidjeti [događanje](#)). Rat je također obnovio zanimanje za teme kao što su zajednička obrana i proširenje EU-a o kojima se raspravljalo tijekom nekih od događaja. Na primjer, na radionici u Poljskoj posebno se raspravljalo o potrebi za poticanjem proširenja EU-a (vidjeti [događanje](#)).

Organizirana su i druga događanja, primjerice forum posvećen migracijama, rasizmu i odnosima između EU-a i Afrike u okviru konferencije o budućnosti Europe (vidjeti [događanje](#)).

Opći ciljevi vanjske politike EU-a

Mnogi doprinosi u okviru teme EU-a u svijetu žele da EU ojača svoju ulogu globalnog aktera i doprinese globalnom multilateralizmu, kao i da brani demokraciju i koristi svoju meku silu protiv porasta autoritarizma diljem svijeta (vidjeti primjer [ideje](#)). Većina tih ideja teži ujedinjenijem EU-u s obzirom na globalne izazove, poput onih koje predstavljaju kršenja ljudskih prava i klimatske promjene (vidjeti primjer [ideje](#)).

Rasprave o ulozi EU-a u svijetu posebno su obilježene krizom u Afganistanu i Ukrajini. Sudionici su istaknuli važnost geopolitičkih promjena izazvanih sve većim povlačenjem SAD-a iz vanjskih poslova i sukoba. Mnogi sudionici smatraju povratak talibana na vlast neuspjehom Zapada i znakom da je vrijeme da EU preuzme vlastitu ulogu u pitanjima vanjske politike, neovisno o svojem strateškom savezu sa SAD-om (vidjeti primjer [ideje](#)). Taj opetovani poziv na ujedinjeni pristup vanjskoj politici bio je predmet nekoliko događanja (vidjeti primjer [događanja](#)). Kad je riječ o velikoj krizi na ukrajinskoj granici s Rusijom, poziva se EU da pomogne Ukrajini (vidjeti primjer [ideje](#)) i da govori jednim glasom protiv ruskih vojnih prijetnji, kako ne bi ponovio pogreške iz prošlosti, kada je podijeljeni EU ostavio previše prostora stranim silama, posebno SAD-u, u rješavanju vojnih kriza (vidjeti primjer [ideje](#)). Kad je riječ o ulozi SAD-a, neovisno o njihovom mišljenju o ukrajinskoj krizi, neki doprinosi otkrivaju osjećaj nepovjerenja prema glavnom savezniku EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Sudionici i sudionice izražavaju mišljenje da se uloga EU-a mijenja zbog sve veće zabrinutosti zbog klimatske krize, promjene gospodarske i geopolitičke ravnoteže moći, velikih izazova multilateralizmu i globalne borbe protiv bolesti COVID-19 (vidjeti primjer [događanja](#), vidjeti primjer [ideje](#)). Stoga nekoliko sudionika izražava mišljenje da bi EU trebao biti hrabriji u primjeni meke i tvrde sile (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)).

Kad je riječ o obrani ljudskih prava, jedna od najpotvrđenijih ideja u okviru te teme predlaže potrebu za zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom kako bi se zajamčila sigurnost Europljana, uz istodobno promicanje demokracije, ljudskih prava, vladavine prava i zaštite okoliša u susjedstvu i na globalnoj razini (vidjeti [ideju](#)). Druga ideja predlaže poboljšanje zaštite ljudskih prava u klauzulama vanjskotrgovinskih sporazuma koje je potpisao EU (vidjeti [ideju](#)). Brojne ideje podupiru feminističku vanjsku politiku EU-a u smislu da bi EU trebao snažno braniti prava žena diljem svijeta

(vidjeti primjer [ideje](#)), ali i pristupom koji se temelji na pozitivnom miru i kulturnoj osjetljivosti (vidjeti [ideju](#)).

Stoga sudionici i sudionice pozivaju na veću suradnju među državama članicama i na potrebu za prekidom tržišnog natjecanja među državama članicama na međunarodnoj razini (vidjeti [ideju](#)). Povezano je poziv na uspostavu zajedničkog europskog sustava izvoza oružja sa strogim pravilima kako bi se osiguralo da oružje „proizvedeno u EU-u” ne potiče sukobe diljem svijeta i dovodi do kršenja ljudskih prava (vidjeti [ideju](#)).

Iako većina ideja poziva na ujedinjeniji i integriraniji EU, čime se jača uloga EU-a kao globalne pravne snage i pravde otvorene za interakciju s raznim multilateralnim institucijama, i na globalnoj i na regionalnoj razini (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)), druge žele da se EU usredotoči na svoju ulogu gospodarskog aktera, kako je prvotno predviđeno. U tom pogledu smatraju da EU ne bi trebao preuzeti ulogu geopolitičkog aktera, već bi trebao zadržati svoju prvobitnu funkciju zajedničkog gospodarskog tržišta. Sudionici smatraju da EU, s obzirom na to da nije suverena država, ne može imati političku ulogu kao globalni akter (vidjeti primjer [ideja](#)).

Obrana i oružane snage

Podtema o kojoj se često raspravlja jest potreba za jačanjem tvrde sile EU-a (vidjeti primjer [događanja](#)), i povećanjem proračuna EU-a za obranu (vidjeti [ideju](#)) i jačanjem europske obrambene industrije kako bi se postigla strateška autonomija (vidjeti primjer [ideje](#)). Sudionici i sudionice također se zalažu za stvaranje zajedničke europske vojske (vidjeti primjer [ideje](#)), jednu od najčešće podržanih ideja u okviru te teme, ili za integraciju oružanih snaga država članica na razini EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Neki sudionici priznaju postojeće inicijative za zajedničku europsku vojnu politiku, kao što je Strateški kompas EU-a za sigurnost i obranu. Jedan od njih posebno poziva na to da se više pozornosti posveti socijalnoj dimenziji vojske (tj. radnim uvjetima u oružanim snagama, vidjeti [ideju](#)). Međutim, neki su sudionici skeptičniji, ako ne i potpuno suprotstavljeni, prema ideji zajedničke europske vojske. Jedan od njih zahtijeva da se ne nastavi s idejom europske vojske i traži usmjeravanje vojnih ulaganja pojedinih zemalja u NATO (vidi [ideju](#)).

Doprinositelji predlažu i osnivanje specijaliziranih snaga ili institucija na razini EU-a, kao što je europska nacionalna garda koja bi se rasporedila u izvanrednim situacijama, primjerice nakon prirodnih katastrofa (vidjeti primjer [ideje](#)). Ostali sudionici žele razviti i Europsku obavještajnu službu (vidjeti primjer

[ideje](#)). Neki sudionici predlažu i osnivanje Europske vojne akademije (vidjeti primjer [ideje](#)). Kad je riječ o vojnom obrazovanju, jedan sudionik predlaže i uspostavu osnovnog vojnog osposobljavanja za mlade u Europi (vidjeti [ideju](#)). Za neke sudionike, percipirani pad saveza između EU-a i SAD-a podrazumijeva i pojačanu suradnju i koordinaciju u vanjskoj politici među državama članicama EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)).

Donošenje odluka

Postupak donošenja odluka u EU-u često se smatra sporim i prilično neučinkovitim kada je riječ o brzom djelovanju kao odgovoru na neposredan izazov. Kako bi se riješio taj problem, sudionici iznose više ideja za reformu postupka donošenja odluka u EU-u.

Sudionici i sudionice smatraju da je ključno da EU djeluje kao jedan čvrst i ujedinjen subjekt na međunarodnoj političkoj sceni kako bi zadržao i dodatno ojačao svoju ulogu. Kako bi se to postiglo, nekoliko doprinosa povećava potrebu za zajedničkom vanjskom politikom (vidjeti [ideju](#)). Poziv na jačanje sposobnosti EU-a da igra ulogu u vanjskoj i sigurnosnoj politici također je bio tema finskog javnog savjetovanja o Europskom forumu u kojem se raspravljalo o trenutačnim i budućim ulogama Finske u Europi i EU-u (vidjeti [događanje](#)).

Mnogi od njih pozivaju na ponovno promišljanje pravila jednoglasnosti. U jednom dijelu ideja naglašava se činjenica da trenutačna situacija koja se temelji na pravilu jednoglasnosti omogućuje jednoj državi članici blokiranje zajedničke vanjske politike (vidjeti primjer [ideje](#) i [događaja](#)). To se smatra problematičnim jer onemogućuje EU da ima vjerodostojan, stabilan i snažan glas u svijetu. Stoga, prema izraženoj ideji, EU bi trebao prijeći na sustav „apsolutne” većine. U jednoj od najpotvrđenijih ideja u okviru te teme navodi se detaljan opis sustava glasovanja apsolutnom većinom za države članice, uz potporu obične većine zastupnika u Europskom parlamentu, kako bi EU mogao poduzeti izvršne mjere i stvoriti stvarnu, vjerodostojnu vanjsku politiku (vidjeti [ideju](#)). Slično raspravama u okviru teme europske demokracije, glasovanje kvalificiranom većinom predstavljeno je i kao alternativa trenutačnom pravilu jednoglasnosti (vidjeti primjer [ideje](#)).

U posljednjoj podtemi raspravlja se o nadležnostima Europskog parlamenta. Neki sudionici smatraju da, iako je Europski parlament od samog početka podržao koncept zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) i nastojao proširiti njezino područje primjene, on i dalje ima samo perifernu ulogu u oblikovanju vanjske politike EU-a. Stoga smatraju da

je ključno dodijeliti više nadležnosti u području vanjske politike Europskom parlamentu (vidjeti primjer [ideje](#)).

Politikasusjedstva i odnosi s drugima

Podtema ideja odnosi se na diplomatsko predstavništvo EU-a jer u širem smislu doprinositelji pozivaju institucije EU-a da na vidljiviji način zastupaju i brane svoje interese u svijetu (vidjeti primjer [ideje](#)). U tom kontekstu predlažu da bi veleposlanstva država članica EU-a trebala biti zamijenjena jedinstvenim veleposlanstvom EU-a koje bi predstavljalo i ujedinilo sve države članice EU-a. Prema jednom sudioniku, to bi se moglo postići reformom postojeće Službe Europske unije za vanjsko djelovanje (ESVD, vidjeti [ideju](#)). To bi moglo značiti i jedinstveno članstvo u EU-u u svim međunarodnim institucijama, kao što je NATO (vidjeti primjer [ideje](#)), ili jedno jedinstveno i stalno predstavništvo u Vijeću sigurnosti UN-a (vidjeti [ideju](#)). Ostale ideje uključuju stvaranje zajedničke putovnice EU-a za sve europske građane (vidjeti primjer [ideje](#)) i sustavnu uporabu europske zastave i europske himne u međunarodnom kontekstu (vidjeti primjer [ideje](#)).

Događanjem u Poljskoj i povezanom idejom (vidi [događanje](#) i [ideju](#)) ponovno je naglašena gospodarska važnost trgovinskih odnosa između Ujedinjene Kraljevine i EU-a za Poljsku i cijeli EU, a to je čak i nakon Brexita. Doprinosi u okviru te teme odnose se posebno na političke odnose EU-a s Rusijom i Kinom (vidjeti primjer [događanja](#)). Sudionici i sudionice unapređuju potrebu da se vanjska politika EU-a temeljito preispita primjenom hrabrijeg pristupa u skladu s onim o kojem se raspravljalo u ranijim temama. Jedan sudionik, na primjer, tvrdi da bi EU trebao povećati svoju pomorsku prisutnost u indo-pacifičkom području (vidjeti [ideju](#)). Međutim, drugi sudionici na platformi raspravljaju o mišljenju da bi EU, kad je riječ o Kini, trebao ne samo razviti ujedinjeniji i čvršći stav u svojim diplomatskim odnosima s obzirom na vrlo različite sustave vrijednosti, već bi trebao razviti i Strategiju Europske unije za strana ulaganja kako bi se suzbio utjecaj Kine na globalnoj razini, a posebno u zemljama u razvoju (vidjeti [ideju](#)).

Što se tiče odnosa s Rusijom i istočnoeuropskim zemljama, neki sudionici događaja na kojem se raspravljalo o odnosima između Njemačke i baltičkih zemalja pozvali su, među ostalim, EU da podupre oporbu u Bjelarusu (vidi [događanje](#)). Jedan sudionik želi da EU bude više uključen u političke napetosti koje se javljaju u susjednim državama kao što su

Crna Gora, Bosna i Hercegovina i Kosovo, ili čak u vlastitim državama članicama kao što je Cipar (vidjeti [ideju](#)). U tom je pogledu taj sudionik izrazio zabrinutost i zbog odnosa između EU-a i Turske te između EU-a i Srbije. EU se također potiče da preuzme vodeću ulogu u procesu izgradnje mira između Izraela i Palestine (vidjeti primjer [ideje](#)).

Kad je riječ o odnosima EU-a s izvaneuropskim zemljama, a posebno s afričkim državama, sudionici i sudionice izražavaju mišljenje da bi trebalo uspostaviti pojačano partnerstvo i obnoviti trgovinske odnose s Afrikom (vidjeti [primjer prije](#)). Drugi građani pozivaju na snažnija bilateralna partnerstva između pojedinačnih država članica i afričkih zemalja, među ostalim i kako bi se riješila pitanja migracija. Ova vrsta ideja detaljnije je opisana u poglavlju o migracijama. Postoje i neki pozivi da se odmakne od održavanja gospodarske i političke baštine bivših kolonijalnih sustava (vidi [ideju](#)). Također u pogledu odnosa s afričkim kontinentom, jedan sudionik poziva EU da u potpunosti prizna Somalisku zemlju kao suverenu zemlju (vidjeti [ideju](#)). Neki sudionici pozivaju na snažnije partnerstvo između EU-a i drugih regionalnih multilateralnih organizacija, uključujući Afričku uniju, Mercosur i ASEAN (vidjeti primjer [ideje](#)).

Enlargement

Tema koja se ponavlja je proširenje EU-a. Ideje za nastavak proširenja, posebno na zapadni Balkan, dobivaju relativno velik broj potvrda sudionika. Jedan od najviše podržanih doprinosa u okviru ove teme poziva na nastavak proširenja EU-a integracijom partnera sa zapadnog Balkana kako bi se osigurali mir i stabilnost u regiji (vidjeti [ideju](#)). Organizirana su i razna događanja o pitanjima povezanima s proširenjem EU-a i zapadnim Balkanom (vidjeti primjer [događanja](#)). Na jednom događanju za mlade u Njemačkoj mladi sudionici zatražili su veću uključenost EU-a na zapadnom Balkanu, među ostalim i kao sigurnosnog aktera (vidjeti [događanje](#)). Snažno proširujuće stajalište usvojeno je tijekom konferencije u Mađarskoj (vidi [događanje](#)), na kojoj su sudjelovali brojni političari i akademici, koji su naglasili važnost proširenja na zapadni Balkan za budućnost Europske unije. Različiti doprinosi usmjereni su na geopolitički aspekt proširenja EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)), dok drugi naglašavaju da su izgledi za pristupanje EU-u pokretačka snaga gospodarskih reformi i jačanja vladavine prava u zemljama koje traže članstvo u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#)). Kad je riječ o zahtjevima da se EU proširi na zapadni Balkan, poziva se na potpuno priznavanje Kosova (vidjeti primjer [ideje](#)).

Međutim, ideja proširenja EU-a na uključivanje Kosova stvara različite komentare koji se snažno protive toj perspektivi na različitim osnovama. Drugi sudionik zahtijeva bezvizni ulazak u EU za osobe s Kosova (vidjeti [ideju](#)).

Iako rjeđe od onih koji podupiru proširenje, neki sudionici izrazili su protivljenje daljnjem proširenju EU-a, naglasivši potrebu za davanjem prednosti pitanjima unutar trenutčne Unije (vidjeti primjer [ideje](#)). U jednom se doprinosa od EU-a traži da prestane smatrati Tursku zemljom kandidatkinjom (vidjeti [ideju](#)). Jedan ispitanik općenito kritizira dvosmislenost koju je EU pokazao u svojoj politici proširenja (vidjeti [ideju](#)). Prema njezinim riječima, to stvara frustraciju i nestabilnost u zemljama kandidatkinjama. Stoga, prema njezinu mišljenju, EU mora jednom zauvijek pojasniti svoje stajalište o proširenju.

Pravilao zaštiti podataka

Sudionici manje raspravljaju o idejama povezanima s trgovinom i gospodarskim odnosima. Međutim, tema jačanja trgovinskih odnosa i sporazuma između EU-a i drugih zemalja u svijetu često se spominje među idejama kojima se poziva na snažniji i aktivan globalni EU.

Skupina doprinosa unutar teme EU-a u svijetu želi poboljšati trgovinske politike i reformirati trgovinske sporazume u skladu s vrijednostima EU-a, bilo u pogledu poštovanja ljudskih prava ili poštovanja standarda zaštite okoliša (vidjeti primjer [ideje](#)). Široko prihvaćena ideja poziva na reformu trgovinske i ulagačke politike EU-a i ponovno pokretanje globalnog multilateralizma, u čijem je središtu stvaranje pristojnih radnih mjesta i zaštita temeljnih i ljudskih prava, uključujući radnike i sindikalna prava (vidjeti primjer [ideje](#)). Na radionici njezinačkog govornog područja sudionici su raspravljali o trgovinskoj politici EU-a i njezinim posljedicama u zemljama trećeg svijeta, posebno u odnosu na sektore obilježene lošim radnim uvjetima, dječjim radom i negativnim utjecajima na okoliš, kao što je tekstilna industrija (vidjeti [događanje](#)).

Za neke sudionike zdravstvene i klimatske krize istaknule su granice vrlo globaliziranog i međuovisnog europskog gospodarstva. Nedostatak maski tijekom zdravstvene krize, problemi s globalnim lancima opskrbe nakon pandemije i utjecaj globalne trgovine na okoliš doveli su do poziva na ponovnuindustrijalizaciju i povećanje lokalne proizvodnje (vidjeti [ideju](#)). U tom pogledu mnogi sudionici pozivaju na veću koordinaciju među državama članicama EU-a kad je riječ o upravljanju rizicima u lancima opskrbe (vidjeti primjer [ideje](#)).

Drugi sudionik predlaže osnivanje namjenske institucije za predviđanje i suzbijanje manjka strateških resursa u opskrbi. To bi moglo biti u obliku europskog opservatorija (vidjeti [ideju](#)).

Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022)

Najnovije ideje pod ovom temom odnosile su se na ruski rat za agresiju na Ukrajinu, pojačavajući teme iz posljednjeg objavljenog izvješća.

Općenito, novi doprinosi zahtijevali su europsku potporu Ukrajini, ali i zagovarali rješenja za okončanje sukoba (vidjeti primjer [ideje](#)). U tom pogledu doprinosi su ponekad odražavali radikalno različita stajališta, pri čemu je većina sudionika pozdravila zajedničke vanjskopolitičke inicijative EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)), a nekoliko ih je kritiziralo (vidjeti primjer [ideje](#)).

Izražena je i zabrinutost zbog ruskih geopolitičkih ambicija u baltičkim državama i ruskog utjecaja na zapadnom Balkanu (vidjeti [ideju](#)). Osim toga, uloga NATO-a često se spominje u vezi sa sukobom (vidi primjer [ideje](#)). Zahtjevi za članstvo u EU-u koje su podnijeli Ukrajina, Moldova i Gruzija kao odgovor na rusku agresiju na Ukrajinu potaknuli su još češće rasprave o proširenju EU-a na platformi, pri čemu su neki sudionici otvoreniji za daljnje proširenje Unije, a drugi se zalažu za daleko umjereniju politiku proširenja (vidjeti primjer [ideje](#)).

Zbog sukoba je uloga EU-a u zaštiti ljudskih prava i demokracija diljem svijeta postala još važnije pitanje. Razni suradnici branili su važnost njegovanja diplomatskih odnosa s drugim demokracijama diljem svijeta, čiji suverenitet ugrožavaju autokratske države, kao što je Tajvan (vidi [ideju](#)). Umjesto toga, u okviru drugih doprinosa raspravljalo se o prirodi odnosa između EU-a i neliberalnih država kao što su Iran, Kina i Turska (vidjeti primjer [ideje](#)) te su se zalagali za veći dijalog i gospodarsku suradnju s tim državama.

Promicanje demokratskih vrijednosti i ljudskih prava
Poduzeti mjere protiv država koje krše međunarodne ugovore
Jačanje zajedničke vanjske politike
Poticanje strateške autonomije EU-a
Povećanje usmjerenosti na prvobitnu zajedničku funkciju gospodarskog tržišta EU-a
Poduzeti zajedničke mjere u ukrajinskoj krizi

Opći cilj vanjske politike EU-a

Stvaranje europske vojske
Stvaranje više specijaliziranih snaga ili obrambenih institucija na razini EU-a; kao što je obavještajna služba
Uspostava zajedničkih europskih oružanih snaga u neobrambene svrhe, kao što je europska nacionalna garda

Obrana i oružane snage



EU u svijetu

Povećati vidljivost i utjecaj EU-a kao globalne sile
Poticanje veće suradnje među državama članicama
Ponovno razmotriti pravilo jednoglasnosti na glasovanje apsolutne ili kvalificirane većine
Dodijeliti Europskom parlamentu više nadležnosti u području vanjske politike

Donošenje odluka

Slika 15. – Umna karta „EU u svijetu” – 1. dio

Politika susjedstva i odnosi s drugima



EU u svijetu

Uvođenje jedinstvenog veleposlanstva EU-a za zastupanje država članica
Zauzmite odlučan stav prema Rusiji i Kini naspram zaštite europskih gospodarskih partnerstava s tim zemljama
Razvoj strategije EU-a za strana ulaganja kako bi se suzbio utjecaj Kine na globalnoj razini
Razvoj snažnijih partnerstava između EU-a i afričkih zemalja, kao i drugih nezapadnih zemalja, među ostalim putem organizacija kao što su Afrička unija ili Mercosur
Poticanje snažnijih bilateralnih partnerstava između država članica i zemalja u razvoju
Jedinstveno zastupanje EU-a u međunarodnim institucijama kao što je NATO ili jedinstveno i stalno predstavništvo u Vijeću sigurnosti UN-a
Preuzeti vodeću ulogu u izgradnji mira između Izraela i Palestine

Proširenje

Nastavak proširenja na zapadni Balkan
Integracija Ukrajine, Moldove i Gruzije u EU
Unaprijediti proširenje EU-a u odnosu na daljnje proširenje
Priznavanje Kosova i poticanje njegove integracije u EU

Trgovinske politike

Predviđanje i pronalaženje koordiniranih rješenja za nestašice resursa u krizama u lancu opskrbe
Promicanje trgovinskih sporazuma u skladu s vrijednostima EU-a
Promicanje gospodarske suradnje i rasta unutar i izvan EU-a
Ulaganje u lokalnu proizvodnju i povećanje industrijske autonomije

Slika 16. – Umna karta „EU u svijetu” drugi dio



6. Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost

Tema Vrijednosti i prava, vladavina prava i sigurnost generirala je ukupno 5 351 doprinosa (1 768 ideja, 2 910 komentara i 673 događanja), pri čemu su sudionici unapređivali ideje o različitim pravima i slobodama, kao što su LGBTIQ i rodna ravnopravnost, te o uključivanju osoba s invaliditetom te raspravljali o konceptu europskih vrijednosti kao vodećem načelu. Odražavajući raznolikost mišljenja na platformi, drugi sudionici pozvali su na poštovanje konzervativnijih stajališta koja su često povezana sa zaštitom vjerskih vrijednosti. Još jedna važna tema u okviru ove teme bavi se potrebom za očuvanjem i obranom vladavine prava s obzirom na ono što se opisuje kao „opasnost rasta neliberalnih demokracija” unutar EU-a te potrebu za jačanjem demokratskih vrijednosti EU-a. Nedavni unosi raspravljali su o ratu u Ukrajini i potrebi da EU poveća svoje vojne kapacitete. Doprinosi obuhvaćaju sljedeće teme:

- Prava i slobode
- Inkluzivno društvo
- Zaštita vladavine prava
- Sigurnost
- Vrijednosti EU-a
- Lobiranje i korupcija

Događanja

Kad je riječ o vrijednostima, pravima, vladavini prava i sigurnosti, raspravljalo se o vrijednostima EU-a na okruglom stolu u Francuskoj (vidi [događanje](#)), a izazovi koji proizlaze iz kulturne i jezične raznolikosti EU-a jednako su se razmatrali na njemačkoj konferenciji organiziranoj u suradnji s manjinama u njemačko-danskom pograničnom području, koja je posebno bila usmjerena na vrijednost i važnost manjina u društvu (vidjeti [događanje](#)).

Inkluzivno društvo, rodna ravnopravnost, antirasizam (vidjeti [događanje](#)) i politike protiv fobije LGTBIQ bile su najčešće teme događanja organiziranih u okviru te teme, posebno u Grčkoj, Italiji, Francuskoj i Belgiji. U Danskoj su se događanja o vrijednostima i pravima uglavnom odvijala u obliku putujućih radionica za suradnju s mladima u nekoliko srednjih škola diljem zemlje (vidjeti [događanje](#)).

O rodnoj diskriminaciji i nasilju opsežno se raspravljalo tijekom događaja na internetu koji se bavio temeljnim uzrocima, prevencijom i odgovorima na zlostavljanje (vidjeti [događanje](#)). Povodom međunarodnog dana za prava žena organizirano je događanje kako bi se raspravljalo o mjerama politike za poboljšanje rodne ravnopravnosti (vidjeti primjer [događanja](#)). Dok je studentski događaj bio usmjeren na nasilje u obitelji i rodno uvjetovano nasilje (vidjeti [događanje](#)).

U novije vrijeme, neki događaji razgovarali su o pitanjima vezanima uz sigurnost i obranu, dotičući se ruske invazije na Ukrajinu. Konkretno, u jednom se događanju raspravljalo o posljedicama rata u Ukrajini na sigurnost i obranu EU-a (vidjeti [događanje](#)), a u drugom su razmotreni izgledi za postizanje strateške autonomije (vidjeti [događanje](#)).

Prava i slobode

Tema prava i sloboda bitna je u svojoj veličini, posebno zbog širokog raspona vrsta prava i sloboda koje promiču doprinositelji.

Velika skupina ideja o pravima i slobodama raspravlja o zaštiti ljudskih prava i sloboda općenito (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedna od najčešće prihvaćenih ideja u ovoj temi predlaže jačanje provedivosti različitih instrumenata za ljudska prava u pravnom sustavu EU-a (vidjeti [ideju](#)), dok druge smatraju da je potrebno ažurirati ljudska prava kako bi odgovarala današnjoj i budućoj društvenoj stvarnosti (vidjeti primjer [ideje](#)).

Dotiču se različita ljudska prava koja su gospodarska, socijalna, kulturna, građanska i politička prava. Neki sudionici upozoravaju na kršenja ljudskih prava na europskim granicama, na što neki sudionici reagiraju osuđujući krijumčare ljudi (vidjeti primjer [ideje](#)).

Građanska i politička prava vrlo su prisutna u ovoj temi na platformi, pri čemu su pravo na privatnost i slobodu izražavanja najprisutniji među doprinosima (vidjeti primjer [ideje](#)). Ti doprinosi o slobodi od diskriminacije grupirani su u zasebnu temu uključivog društva kao znatne veličine.

S obzirom na naše društvo koje se mijenja, raznolik raspon doprinosa usmjeren je na pitanja povezana s pravima i slobodama u kontekstu digitalne transformacije, posebno u vezi s pravom na privatnost. O ovoj podtemi jednako se raspravlja u temi digitalne transformacije. Opća uredba EU-a o zaštiti podataka smatra se ključnom za sprečavanje poduzeća u prodaji osobnih podataka (vidjeti [ideju](#)). Općenito, sudionici ističu potrebu za boljim zakonodavstvom i alatima za rješavanje pitanja privatnosti povezanih s internetom i društvenim medijima, kao i sa svim novim tehnologijama (vidjeti [ideju](#)). Poziva se na ograničenja upotrebe biometrijskih podataka za nadzor (vidjeti [ideju](#)) i općenito prikupljanja i razmjene osobnih podataka (vidjeti primjer [ideje](#)). U stvari, sudionici i sudionice napominju da digitalni nadzor putem prikupljanja osobnih podataka od strane tehnoloških divova predstavlja značajnu prijetnju za dostojanstvo, autonomiju i privatnost građana. U skladu s tim, pozivaju na pojačane propise i mjere zaštite podataka (vidjeti [ideju](#)). To se ističe i s obzirom na izraženu potrebu za većom regulacijom u pogledu umjetne inteligencije (vidjeti [ideju](#)).

Druga skupina ideja raspravlja o slobodi izražavanja i ograničavanju te slobode. Kad je riječ o osiguravanju slobode izražavanja povezane s tiskom i društvenim medijima, neki sudionici i sudionice

izrazili su zabrinutost da su oni ugroženi, pri čemu se sadržaj uklanja s platformi (vidjeti primjer [ideje](#)).

Druge se bave ograničenjima slobode izražavanja, primjerice u kojoj bi mjeri trebalo regulirati internetski sadržaj i kako to utječe na slobodu govora, pri čemu neki građani podupiru stvaranje jedinstvenog europskog digitalnog okvira (vidjeti [događanje](#)). Na primjer, lažne vijesti smatraju se prijetnjom temeljnim demokratskim vrijednostima (vidi [događaj](#)). Često izraženi pojam govora mržnje upućuje na potrebu za rješavanjem tog pitanja i povećanjem zaštite žrtava govora mržnje (primjer [ideje](#) i [događaja](#)) i zločina iz mržnje (vidjeti [događaj](#)).

Podtema se odnosi na gospodarska i socijalna prava, kako je navedeno i u temi „Jače gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta”, kao što su pravo na stanovanje (vidjeti primjer [ideje](#)), osiguravanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života (vidjeti primjer [događanja](#)), socijalna sigurnost za hranu (vidjeti [ideju](#)) itd. Neki sudionici zahtijevaju ažuriranje ljudskih prava u tom pogledu (vidjeti [ideju](#)) ili čak čine socijalna prava provedivima (vidjeti [ideju](#)).

Iz perspektive prava određenog dijela stanovništva, nekoliko ideja zagovara prava djece i ukazuje na potrebu za povećanjem zaštite djece u zakonodavstvu i politikama (vidjeti primjer [ideje](#)).

U kontekstu temeljnog prava na poštovanje kulturne, vjerske i jezične raznolikosti, široko prihvaćena ideja na platformi jest zahtjev da Europska unija prizna esperanto kao jezik europskih građana (vidjeti primjer [ideje](#)).

Druga skupina doprinosa naglašava potrebu za ukidanjem mjera povezanih s bolešću COVID-19 kada to dopuste učinci pandemije kako bi se osigurao povratak normalnosti i ponovno uspostavile slobode građana (vidjeti [ideju](#)). U tom pogledu poziva se i na sprečavanje diskriminacije građana koji su odlučili da se neće cijepiti ili se podvrgavaju redovitim testovima kako bi dobili pristup osnovnoj infrastrukturi (vidjeti primjer [ideje](#)). Pitanja povezana s cijepljenjem protiv bolesti COVID-19 detaljnije se rješavaju u okviru teme Zdravlje.

U nekim se doprinosima EU poziva da preuzme vodeću ulogu u zaštiti prava životinja (vidjeti [ideju](#)), primjerice uvođenjem „dozvole za životinje” (vidjeti [ideju](#)). Sudionici smatraju da, iako se ugovorima EU-a životinje priznaju kao čuvstvena bića, u poljoprivrednoj i mesnoj industriji još uvijek postoje nasilni i okrutni postupci (vidjeti primjer [ideje](#)).

Drugi su posebno usmjereni na pravosudna pitanja i implikacije mobilnosti unutar EU-a, raspravlja o potrebi za olakšavanjem postupaka, na primjer u vezi s postupanjem s nasljeđivanjem (vidjeti [ideju](#)), smrću (vidjeti [ideju](#)) i predlažu da registri bračnoimovinskih režima i registriranih partnerstava

u državama članicama budu međusobno povezani (vidjeti [ideju](#)). Na internetskom seminaru otvorenog foruma sudionici su raspravljali o postupovnim pravima u kaznenim postupcima diljem EU-a (vidjeti [događanje](#)).

Različiti sudionici podržavaju pravo na samoliječenje kanabisom (vidjeti primjer [ideje](#)) i šire raspravljaju o dekriminalizaciji i legalizaciji droga (vidjeti primjer [ideje](#)). To se pitanje rješava i u okviru teme zdravlja.

Neki građani predlažu da bi se mogućnosti gotovinskog plaćanja trebale priznati kao demokratsko pravo (vidjeti primjer [ideje](#)).

Inkluzivno društvo

Zbog različitih doprinosa potrebno je uložiti veće napore kako bi se stvorilo uključivo društvo koje bi se bavilo pitanjima kao što su sloboda, diskriminacija i jednakost. Dominantan dio doprinosa u okviru ove teme odnosi se na ideje koje se odnose na rodnu ravnopravnost, uključujući visoko prihvaćenu ideju o tom pitanju (vidjeti [ideju](#) i primjer [događanja](#)), kao i osnaživanje žena (vidjeti [događanje](#)). Povezani prijedlozi uključuju povećanje broja žena među donositeljima političkih i gospodarskih odluka (vidjeti primjer [ideje](#)). O rodnoj ravnopravnosti raspravlja se i u pogledu postizanja jednake plaće (vidjeti primjer [ideje](#)), kao i u obrazovnom smislu od djetinjstva (vidjeti [ideju](#)). Poziv na rodno uvjetovani pristup prema sektorima u kojima tradicionalno dominiraju muškarci, kao što je STEM, kako bi se ublažila rodna nejednakost, također je prisutan u drugim temama.

Što se tiče spolnih i reproduktivnih prava, građani su podijeljeni. Skupina doprinosa naglašava važnost spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava kao temeljnog sredstva za postizanje rodne ravnopravnosti i okončanje rodno uvjetovanog nasilja, uključujući pravo na pobačaj (vidjeti primjer [ideje](#)). S druge strane, drugi doprinosi zagovaraju zaštitu dostojanstva i prava na život zaustavljanjem financiranja u područjima istraživanja, razvojne pomoći i javnog zdravlja EU-a za koje se smatra da promiču uništavanje ljudskih embrija (vidjeti [ideju](#)). Nadilazeći temu pobačaja, ideje povezane sa seksualnim i reproduktivnim pravima raspravljaju o potrebi provedbe učinkovitih mjera za borbu protiv povećanog rodno uvjetovanog nasilja (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)), a predlažu i rješavanje muških stereotipa (vidjeti [ideju](#)) i suzbijanje osвете pornografije i uznemiravanja na internetu (vidjeti [događaj](#)).

Još jedna tema koja je privukla brojne doprinose jest potreba za daljnjim promicanjem uključivanja osoba s invaliditetom, primjerice osoba pogođenih

trisomijom 21 (vidjeti [ideju](#)). Sudionici i sudionice pozivaju na uključivanje osoba s invaliditetom u nacionalne ustave (vidjeti [ideju](#) i [događanje](#)) te na politike kojima bi se potaknulo zapošljavanje osoba s invaliditetom (vidjeti [ideju](#)) i osposobljavanje za podizanje svijesti o invaliditetu za sve zaposlenike (vidjeti [ideju](#)). Slično tome, ideja se zalaže za osposobljavanje nastavnika o tome kako integrirati učenike s invaliditetom u nastavu (vidjeti [ideju](#)). Ostali prijedlozi uključuju: (i) uklanjanje prepreka za osobe s invaliditetom čineći proizvode i usluge pristupačnijima (vidjeti [ideju](#) i [događaj](#)), ii. odgovarajućom zaštitom njihovih ljudskih prava (vidjeti [ideju](#)) i iii. suzbijanjem diskriminacije osoba s mentalnim invaliditetom (vidjeti [ideju](#)). Visoko komentiran događaj, s odobravanjem sudionika u odjeljku za komentare, također poziva na uključivanje osoba s Downovim sindromom i zakonodavne inicijative u njihovu potporu (vidjeti [događanje](#)) kako bi se povećala njihova vidljivost i sudjelovanje na svim razinama društva (vidjeti [ideju](#)).

Neki sudionici smatraju da su prava žena, LGBTIQ manjina i ljudska prava ugrožena u nekim državama članicama (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)). Kako slijedi, brojni sudionici pozivaju na zaštitu LGBTIQ osoba i priznavanje istospolnih brakova u svim državama članicama EU-a (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)) te da se dopusti LGBTIQ roditeljstvo (vidjeti [ideju](#)). Na jednoj radionici raspravljalo se o integraciji prava LGBTIQ osoba u različite teme (vidjeti [događanje](#)). Druga ideja predlaže uvođenje koncepta višestruke diskriminacije, tj. diskriminacije na temelju dviju ili više osnova i poduzimanje konkretnih mjera za borbu protiv te diskriminacije (vidjeti [ideju](#)).

S obzirom na starenje europskih društava, platformi su podneseni pozivi na borbu protiv starenja (vidjeti [ideju](#)). Održan je i događaj kako bi se istražile posljedice koje demografske promjene imaju na strukturne temelje društva (vidi [događanje](#)).

Nekoliko događanja skrenulo je pozornost i na pitanje prava nacionalnih i etničkih manjina (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)), uključujući romsku zajednicu (vidjeti primjer [ideje](#), [događanja](#) i [događanja](#)). S druge strane, neke ideje pozivaju na donošenje uredbe EU-a kako bi se osigurala jezična prava europskih manjina (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedna visoko prihvaćena ideja poziva na to da se katalonski učini službenim jezikom EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Raspravljalo se o uključivim komunikacijskim promišljanjima u Komisiji, a sudionici su komentirali da bi europski građani trebali slobodno slaviti vjerske svečanosti kako bi se izbjeglo da se europski građani osjećaju obrnutu diskriminiranima (vidjeti [ideju](#), [ideju](#) i [događanje](#)).

Kad je riječ o izgledima za raznolik i uključivu Europu, sudionici i sudionice raspravljaju o potrebi za uspješnim integracijskim politikama jer neki ističu da neuspjeh u provedbi učinkovitih politika integracije imigranata stvara napetosti u europskim društvima i povezane sigurnosne rizike (vidjeti [ideju](#)).

Zaštita vladavine prava

Potreba za očuvanjem vladavine prava i poštovanjem demokratskih vrijednosti tema je koja se često ponavlja (vidjeti primjer [ideje](#)). U doprinosima se to prepoznaje kao temelj Europske unije (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)). Iako se u većini doprinosa povećavaju unutarnji aspekti u pogledu vladavine prava, obuhvaćeni su i vanjski aspekti te poziva EU da zauzme oštrij stav prema trećim zemljama, kao što su Rusija i Kina.

Jedna od najčešće prihvaćenih ideja u okviru ove teme poziva na uspostavu mehanizma revizije demokracije, vladavine prava i temeljnih prava (vidjeti [ideju](#)). Istaknuta je i važnost vladavine prava za funkcioniranje unutarnjeg tržišta (vidjeti [ideju](#)). Stoga se ideja o utvrđivanju zajedničke vizije za zaštitu svojih vrijednosti i institucija široko dijeli na cijeloj platformi (vidjeti primjer [ideje](#)).

Mnogi sudionici zabrinuti su zbog poštovanja vrijednosti EU-a i vladavine prava unutar EU-a (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)), a neki posebno spominju Mađarsku (vidjeti primjer [ideje](#)) i Poljsku (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)). U vrlo prihvaćenoj ideji ističe se da bi sve države članice trebale poštovati demokraciju i vladavinu prava bez primjene dvostrukih standarda (vidjeti [ideju](#)).

S obzirom na te uočene prijetnje vladavini prava, sudionici predlažu različite strategije za suzbijanje povreda: (i) smanjenje bespovratnih sredstava državama, (ii) oduzimanje njihovih glasačkih prava u Vijeću (vidjeti primjer [ideje](#)), iii. korištenje mehanizama proračunske zaštite povezanih s vladavinom prava (vidjeti [ideju](#)), (iv) preispitivanje članka 7. kako bi se olakšalo sankcioniranje vlada koje krše vrijednosti EU-a (vidjeti [ideju](#)), (v) uvođenje mehanizma prema kojem se države članice mogu protjerati ako krše demokratsku vladavinu prava (vidjeti [ideju](#)) i (vi) postavljanje nadzornika kao što je Sud Europske unije za zaštitu demokracije i vladavine prava u EU-u (vidjeti [ideju](#)).

Predlaže se i niz ideja za osiguravanje vladavine prava, uz druge vrijednosti EU-a. Neki od njih predlažu potporu organizacijama civilnog društva kao način jačanja i održavanja demokratske vladavine prava (vidjeti [ideju](#) i vidjeti [ideju](#)). Sudionik je iznio povezanu ideju o provedbi strategije EU-a za

civilno društvo kako bi organizacije civilnog društva mogle slobodno djelovati i doprinositi očuvanju europskih vrijednosti (vidjeti [ideju](#)).

Međutim, najraširenija ideja poziva na ukidanje pravila o jednoglasnosti kako bi se osiguralo da države članice koje nisu usklađene s vladavinom prava ne mogu blokirati donošenje odluka u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#)).

Smatra se da je zaštita slobode tiska i medija povezana sa zaštitom vladavine prava, a time i s vrijednostima EU-a. To je bila tema participativne radionice, a potreba za povećanjem transparentnosti medijskog pluralizma i osiguravanjem veće zaštite novinara bila je ključna (vidjeti [događanje](#)). Podupire se i veća transparentnost i veća uključenost građana u postupak donošenja odluka EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Iako dominantan udio ideja ukazuje na zabrinutost u vezi s kršenjem vladavine prava, drugi dio ideja zauzima drugačiju perspektivu, pri čemu se smatra da EU na autoritaran način zadire u ustave država članica (vidjeti primjer [ideje](#)). Neki pozivaju na ponovno razmatranje nadležnosti Suda Europske unije za sprečavanje sukoba s nacionalnim ustavnim nadležnostima bilježe se na platformi (vidjeti primjer [ideje](#) i [događaja](#)). Na primjer, jedan sudionik smatra da sve dok se poštuje popularni suverenitet vlada demokracija (vidjeti [ideju](#)). Slično tome, drugi tvrde da se pravo veta provodi kao politički alat koji se dodjeljuje Ugovorima te da je pravo država članica da brane granice i čuvaju kršćansku religiju, kulturu i homogeno društvo (vidjeti [ideju](#)).

Sigurnost

O pitanju sigurnosti naširoko se raspravlja u drugim temama kao što je EU u svijetu, stoga se rjeđe pojavljuje kao tema u okviru teme Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost. Međutim, jedna od ideja koje se najviše komentiraju u ovoj temi jest prijedlog za stvaranje vojske EU-a (vidjeti [ideju](#)), kako bi se države članice bolje zaštitile od neprijateljskih stranih aktera (vidjeti primjer [događaja](#)). Nadalje, sudionici tvrde da bi centralizacija sigurnosti EU-a bila korisna i u pogledu troškova i s obzirom na sve manju važnost nacionalnih vojski diljem Europe zbog slabijeg odanosti europskih građana obrani vlastite države (vidjeti [ideju](#)). Međutim, u odjeljcima za komentare tih ideja drugi su doveli u pitanje ovaj prijedlog, uglavnom komentirajući političke implikacije i odnos između obrane EU-a i nacionalne obrane. Iz tog razloga sudionik se zalaže za integraciju i interoperabilnost nacionalnih vojski (vidjeti [ideju](#)).

Sudionici i sudionice raspravljaju i o budućnosti vanjske politike i načinu na koji se ona može

promijeniti kako bi se osiguralo da Europa ima međunarodnu ulogu (vidjeti [događaj](#)), a također poziva EU da preispita svoje prioritete u pogledu svojih sigurnosnih ciljeva u kontekstu pitanja koja sežu od migrantske krize do Afganistana do prijetnje koju Kina predstavlja u azijsko-pacifičkoj regiji (vidjeti [ideju](#)). S obzirom na netradicionalne militarističke izazove koji su sekuritizirani, kao što su terorizam, aktivnosti kriminalnih organizacija i neregulirana imigracija, jedan sudionik tvrdi da se oni ne mogu riješiti samo tradicionalnim vojnim strategijama jer zahtijevaju sigurnosne mjere uspostavljene diplomacijom, posredovanjem i društvenom kohezijom (vidjeti [ideju](#)). Energetska sigurnost (vidjeti [ideju](#)) i cilj smanjenja ovisnosti radi jačanja geopolitičkih obrambenih sposobnosti Europske unije važan su primjer (vidjeti [ideju](#)). Rasprave na platformi također su pokazale suprotstavljanje pacifista koji promiču obrambene strategije protiv onih koji su tvrdili da je u suočavanju s supersilama, kao što su Kina i Rusija, potrebna militarizirana sigurnost (vidjeti [ideju](#)). Neki sudionici smatraju da se EU ne bi trebao baviti obrambenim pitanjima i da je bolje da se države članice brane uz potporu NATO-a (vidjeti [ideju](#)).

Na platformi postoji široka zajednička sigurnosna pitanja u pogledu Rusije, kao što su prijetnja dezinformacijama te utjecaj Rusije i utjecaj Rusije prema europskim zemljama (vidjeti [ideju](#) i [događanje](#)), kao i stajališta u kojima se izražava potreba za razvojem zajedničkih politika (vidjeti [ideju](#)).

Raspravljajući o unutarnjoj sigurnosti u EU-u neki sudionici ističu potrebu za suzbijanjem različitih vrsta prijetnji, kao što su kibernetički napadi boljom koordinacijom u području kibersigurnosti (vidjeti [ideju](#)) i višestruki oblici terorizma s koordiniranim protuterorističkim programima (vidjeti primjer [događaja](#)). Osim toga, naglašavaju važnost sprečavanja radikalizacije i polarizacije europskih društava, primjerice uspostavljanjem Mreže za osvježavanje o radikalizaciji radi razmjene najboljih praksi (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)).

Predlaže se i koordinacija na razini EU-a za policijske snage kako bi se osigurala jednakost i ujednačen rad u svim državama članicama (vidjeti [ideju](#)). U tom pogledu sudionici su predložili uvođenje programa Erasmus za vojsku i policiju kako bi se učvrstila odanost EU-u i olakšala razmjena dobrih praksi (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)). O sličnim se idejama raspravlja i u okviru teme EU-a u svijetu.

Kao posljednji dio ideja, postoji nekoliko poziva na platformu za olakšavanje kaznenog progona i provedbe zakona preko nacionalnih granica (vidjeti primjere ideje i [ideje](#)), primjerice usvajanjem jedinstvenog kaznenog zakona (vidjeti [ideju](#)). S

obzirom na slobodu kretanja unutar EU-a, neki građani podržavaju osnivanje europske agencije za jačanje suradnje među državama članicama u borbi protiv terorizma i organiziranog kriminala (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)). Sudionik također primjećuje opasnost koju predstavlja nezakonita prodaja oružja (vidjeti [ideju](#)). Neki sudionici predviđaju i jačanje Europola, već postojeće europske agencije za borbu protiv međunarodnog kriminala i terorizma (vidjeti [ideju](#)).

Vrijednosti EU-a

Važnost i središnje mjesto održavanja europskih vrijednosti često se ponavlja na platformi (vidjeti primjer [ideje](#)). Skupina ideja na platformi raspravlja o tome što znači biti Europljanin i vrijednostima koje bi EU trebao utjeloviti i promicati (na primjer, vidjeti [ideju](#) i [događanje](#)). Konkretno, nekoliko građana spominje načela ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti, demokracije, vladavine prava, ljudskih prava, pluralizma, pravde, solidarnosti (vidi [događanje](#)) i rodnog pariteta, među ostalim, kao sustav vrijednosti Europske unije te vjeruju da bi se njima trebale voditi njezine politike. Kao takav vrlo prihvaćen prijedlog podrazumijeva uvođenje mehanizma preispitivanja demokracije, vladavine prava i temeljnih prava u EU-u (vidjeti [ideju](#)).

Građani upućuju i na zajedničke korijene i heterogene posebnosti koje obilježavaju svaku državu članicu (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)).

Neki sudionici raspravljaju i o potrebi za europskim ustavom kako bi se jasno definirao skup temeljnih europskih vrijednosti koje treba poštovati u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#)).

Tema rasprava usredotočena je na mjesto religije i vjerskih vrijednosti u Europi uz rasprave o ulozi kršćanskih vrijednosti i potrebi njihove zaštite (vidjeti [ideju](#) i [događaj](#)), ali također poziva na poštovanje kulturne i vjerske raznolikosti u Europi (vidjeti [ideju](#)). S obzirom na kršćanstvo, događaj je istražio kako istočnoeuropske zemlje pomiruju javne vjerske prikaze s tolerancijom prema drugim religijama i uvjerenjima (vidi [događaj](#)). O religiji i njezinoj važnosti u današnjoj Europskoj uniji raspravljalo se tijekom međuvjerskog sastanka u Dublinu (vidi [događaj](#)). Isto tako, sudionici tvrde da bi se etička pitanja koja sve više razdvajaju trebala rješavati međureligijskim dijalozima i interkulturalnim perspektivama (vidjeti primjer [ideje](#)).

Nedavnim unosima također je postavljeno pitanje antisemitizma kao velike prijetnje građanima iz židovskih zajednica u mnogim zemljama, u kojima je zabilježen porast napada i nasilja (vidi [ideju](#)).

Lobiranje i korupcija

Kao i u slučaju teme „Europska demokracija”, neki su se sudionici usredotočili na pitanja povezana s lobiranjem i korupcijom. Postoje prijedlozi za poboljšanje regulacije i transparentnost lobiranja od strane privatnih interesa (vidjeti [ideju](#)) i ograničavanje njezina utjecaja na politiku EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Drugi sudionici raspravljali su o tome kako se boriti protiv korupcije u institucijama EU-a, o upotrebi sredstava EU-a i zaštiti zviždača (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan sudionik predložio je uvođenje Povjerenstva za istinu i pomirenje radi rješavanja navodnih kršenja Ugovora EU-a od strane dužnosnika EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Osim borbe protiv korupcije na razini institucija EU-a, poziva se EU da provjeri nepristranost nacionalnih javnih uprava u borbi protiv favoriziranja i proizvoljnosti (vidjeti [ideju](#) i [događanje](#)) ili da se bori protiv korupcije u pravosuđu (vidjeti [ideju](#)). Sudionici i sudionice traže od EU-a da poduzme mjere protiv izbjegavanja plaćanja poreza i korupcije u državama članicama (vidjeti primjer [ideje](#)). Osim toga, neki sudionici izrazili su svoje ogorčenje zbog nemogućnosti poštenog suđenja (vidjeti [ideju](#)).

Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022)

Nove ideje sve više raspravljaju o pitanjima sigurnosti i zaštite granica. O temi obrane raspravljalo se ne samo u smislu stvaranja europske vojske (vidjeti primjer [ideje](#)), već i u vezi s ruskom invazijom u Ukrajini, s brojnim pozivima na jačanje europskih demokratskih vrijednosti (vidjeti [ideju](#)) i potporu Ukrajini. Kao takvi, neki su se sudionici zalagali za proširenje obrambenog sustava EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Raspravljalo se i o članstvu Ukrajine u EU-u (vidjeti [ideju](#)).

Osim toga, doprinosi su obuhvaćali teme i podteme iznesene u posljednjem objavljenom izvješću.

Prava LGBTIQ osoba (vidjeti primjer [ideje](#)), rodna ravnopravnost (vidjeti primjer [ideje](#)), diskriminacija osoba s invaliditetom (vidjeti [ideju](#)) i manjina (vidjeti [događanje](#)) često su istaknuta u idejama podnesenima na platformi, uz vrijednosti EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)).

U okviru teme prava i građanskih sloboda neki sudionici pozvali su na veće poštovanje slobode izražavanja s prijedlogom za olakšavanje neovisnog medijskog izvještavanja (vidjeti primjer [ideje](#)). Još

jedan doprinos zagovarao je veću slobodu za nošenje oružja (vidjeti [ideju](#)).

Kad je riječ o socijalnim pravima, raspravljalo se i o temi demografije, uz pozive na uvođenje politika za bolju potporu obiteljima (vidjeti [ideju](#)). Ideja je također naglasila potrebu za razvojem učinkovitih politika za borbu protiv beskućništva (vidjeti [ideju](#)).

O temama pravosuđa i kaznenog progona (vidjeti primjer [ideje](#)) uglavnom se raspravljalo. Kad je riječ o pravosuđu, sudionici su raspravljali o pitanjima povezanima s utajom poreza i socijalnim dampingom (vidjeti [ideju](#)), kao i o neispravnosti pravosudnih sustava te o naprednim prijedlozima usmjerenima na integraciju europskih pravosudnih sustava, uključujući mogućnost izdržavanja kazne u drugoj državi članici EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Zaštita i zaštita ljudskih prava i sloboda
Jačanje provedivosti instrumenata za ljudska prava u pravnom poretku EU-a
Zaštita privatnosti i osobnih podataka
Ograničiti uporabu biometrijskih podataka za nadzor
Održavanje slobode savjesti i slobode izražavanja
Borba protiv govora mržnje i zločina iz mržnje
Osiguravanje slobode tiska i medija uz istodobnu borbu protiv dezinformacija
Osigurati gospodarska i socijalna prava
Provedba dječjih prava u donošenju politika
Zaštita prava životinja i ukidanje nasilnih i okrutnih praksi u intenzivnom uzgoju životinja
S obzirom na COVID-19 mjere osiguravaju pravo na slobodu kretanja i sprečavaju diskriminaciju
Osigurati pravo na gotovinska plaćanja
Standardizacija izbornih prava u svim državama članicama
Legalizirajte kanabis

Prava i slobode

Lobiranje i korupcija

Borba protiv korupcije na nacionalnoj razini i razini EU-a te poboljšanje propisa za aktivnosti lobiranja
Učiniti postupak donošenja odluka u EU-u transparentnijim i odgovornijim
Zakon protiv izbjegavanja plaćanja poreza u državama članicama
Borba protiv favoriziranja i proizvoljnosti u nacionalnim javnim upravama



Vrijednosti i
prava,
vladavina
prava,
sigurnost

Inkluzivno društvo

Osigurati slobodu od diskriminacije
Provedba rodne ravnopravnosti i jačanje zastupljenosti žena
Povećanje uključenosti osoba s invaliditetom uklanjanjem prepreka i suzbijanjem diskriminacije
Zalagati se za prava LGBTQ osoba i priznati istospolne brakove u državama članicama
Suprotstavljati ageizmu
Unaprijediti strategije za uključivanje manjina, kao što je romsko stanovništvo
Jačanje seksualnih i reproduktivnih prava u odnosu na pro-life antiabortionizam
Kad je riječ o migracijama: osiguravanje učinkovitih integracijskih politika i borba protiv dezinformacija

Slika 17. – Tema Mind mapa Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnosni dio 1.

Sigurnost

Uspostava europske obrambene vojske
Osnivanje europske agencije za borbu protiv organiziranog kriminala i terorizma
Integrirati i učiniti nacionalne vojske interoperabilnima
Uspostava europskih policijskih snaga
Zauzimajte čvrst stav protiv Rusije u odnosu na dezinformacije i vojne prijetnje
Rješavanje nevojnih sigurnosnih izazova, kao što su kibernetički napadi i radikalizacija
Borba protiv nezakonite prodaje oružja
Olakšavanje prekograničnog kaznenog progona unutar EU-a
Pružanje potpore Ukrajini vojnim i diplomatskim sredstvima u svjetlu ruske agresije
Jačanje zaštite granica EU-a



Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost

Vrijednosti EU-

Potreba za raspravom o mjestu religije u europskim društvima
Donošenje preventivnih mjera za radikalizaciju i polarizaciju u europskim društvima
Temeljne europske vrijednosti koje treba poštovati u europskom ustavu
Neka sustav vrijednosti Europske unije usmjerava politike: ljudska prava, sloboda, jednakost, demokracija itd.
Uključivanje u etička pitanja podjele kroz međureligijske dijaloge i razmjenu međukulturalne perspektive

Zaštita vladavine prava

Utvrđiti zajedničku viziju i institucijom kako bi se interno zaštitila vladavina prava
Ukidanje jednoglasnosti potrebne za demokratske donošenje odluka
Osigurati da države članice poštuju demokratsku vladavinu prava i poduzeti kaznene mjere u slučaju kršenja demokratskih načela
Imenovanje Suda Europske unije nadzornim tijelom za demokraciju i vladavinu prava
Potpora organizacijama civilnog društva kao način jačanja demokratske vladavine prava
Vanjska obrana vrijednosti EU-a i vladavine prava suočena s protivljenjem Rusije i Kine
Skeptici EU-a pozivaju na ukidanje europskog prava i aparata EU-a

Slika 18. – Tema Mind mapa Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnosni dio 2.



7. Digitalna transformacija

Tema digitalne transformacije generirala je 1.072 ideje, 1184 komentara i 390 događaja, što je ukupno 2.646 doprinosa. Doprinosi općenito naglašavaju potrebu za digitalnom transformacijom u pogledu budućeg gospodarstva, suradnje, zdravlja i drugih područja života. Međutim, u njima je istaknuto i nekoliko izazova povezanih s digitalnom transformacijom, kao što su etička razmatranja, sve veći digitalni jaz, nedostaci Opće uredbe o zaštiti podataka i kiberprijetnje. U tom su pogledu sudionici izrazili potrebu ne samo za ulaganjem u digitalno obrazovanje i poticanjem digitalnih vještina, već i za ulaganjem u digitalne inovacije i prijelazom na digitalno suverenu Europu. Različite ideje mogu se grupirati prema sljedećim temama:

- **Obrazovanje i osposobljavanje: digitalne vještine**
 - Digitalni suverenitet i etika
- **Opća digitalizacija društva**
- **Europski digitalni alati: digitalizacija javnih usluga**
 - Digitalni podaci
 - Cyber sigurnost
 - Digitalna prava i uključenost
 - Onečišćenje, održivost i trajnost
- **Digitalizacija gospodarstva**
- **Digitalno zdravstvo**

Događanja

Nedavni događaji organizirani u okviru teme o digitalnoj transformaciji odražavali su raspravu o stvaranju pravedne i uravnotežene digitalne transformacije u EU-u. Na jednom događaju u Švedskoj srednjoškolci su raspravljali o nedostatku moderne elektroničke opreme u školama, niskoj razini razumijevanja novih tehnologija među starijim osobama i potrebi za brzim internetskim vezama diljem EU-a (vidjeti [događanje](#)).

Na radionici u mađarskom gradu Pečuhu, koju je organiziralo lokalno sveučilište, raspravljalo se o etičkim dvojabama u vezi s regulacijom i upotrebom umjetne inteligencije. Radionica se sastojala od početne razmjene ideja, nakon čega je uslijedilo predstavljanje ideja i njihov prijevod u konkretnije prijedloge (vidi [događanje](#)).

U francuskoj regiji Bretanje organizirano je događanje posvećeno digitalnom jazu (vidi [događaj](#)), dok je tema ruske invazije na Ukrajinu bila ključna tema rasprave o europskom digitalnom suverenitetu koja se održala u francuskom gradu Agenu pod nazivom „Digital: najgori i najbolji u svijetu (vidi [događaj](#)).

Obrazovanje i osposobljavanje: digitalne vještine

Jedna od najčešća skupina ideja na platformi pod temom Digitalna transformacija odnosi se na potrebu da se građanima EU-a pruže potrebne vještine i alati za rast i uspjeh u sve digitalnijem svijetu. Niz ideja na platformi zagovara sveobuhvatne napore u području digitalne pismenosti na razini EU-a u svim državama članicama EU-a jer se razvoj i promicanje digitalnih vještina smatra glavnim prioritetom gospodarstva (vidjeti primjer [ideje](#)). Sudionici posebno spominju potrebu za razvojem digitalnih vještina mladih u svim državama članicama EU-a kako bi se poboljšala njihova zapošljivost (vidjeti primjer [ideje](#)). Poboljšanje digitalnih vještina i stvaranje kapaciteta za snalaženje u digitaliziranom društvu ne samo da donosi gospodarske koristi, već se i sve više smatra preduvjetom za osiguravanje šireg pristupa obrazovanju, kulturi i važnim javnim uslugama (vidjeti primjer [ideje](#)). Ideje predlažu početak na razini osnovne škole i nastavak obrazovnog puta (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)), među ostalim među starijim stanovništvom (vidjeti primjer

[događanja](#), primjer [ideje](#)). Jedan sudionik upućuje na Program vještina EU-a i Akcijski plan za digitalno obrazovanje za razdoblje 2021. 2027. te traži njegovu ubranu provedbu u pogledu digitalnih vještina, posebno s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19 (vidjeti [ideju](#)). Osim osposobljavanja u području digitalnih vještina, poziva se na osposobljavanje o opasnostima interneta, kao što su duboki lažni videozapisi i obrazovanje o metodama za sprečavanje prijevara na internetu (vidjeti primjer [ideje](#)). Neki sudionici i sudionice izražavaju potrebu za zakonodavstvom EU-a o digitalnom obrazovanju kako bi se zaštitili maloljetnici u virtualnom prostoru i osiguralo visokokvalitetno obrazovanje (vidjeti [ideju](#)).

Tema o kojoj se jednako raspravlja u temi Obrazovanje, kultura, mladi i sport, e-učenje u kontekstu zdravstvene krize postala je tema koja se ponavlja među doprinosima sa zajedničkim pozivom na povećanje ulaganja i naporima za poticanje digitalizacije obrazovanja (vidjeti primjer [ideje](#)). Osim hardverske infrastrukture, sudionici predlažu stvaranje jedinstvene europske platforme za učenje na daljinu (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)), razvoj virtualnih i uranjajućih pedagoških alata (vidjeti [ideju](#)) ili zajedničkog internetskog portala za internetske digitalne certifikate (vidjeti primjer [ideje](#)). S tim u vezi, sudionici također predlažu daljnje promicanje znanstvenih karijera (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)) i razvoj znanstveno-istraživačkih programa za mlade studente, ulaganjem u područje digitalizacije i inovacija (vidjeti [ideju](#)).

Digitalni suverenitet i etika

Tema digitalne suverenosti javlja se često, a nekoliko ideja za ulaganje u softver otvorenog koda, posebno, dobilo je velik broj odobrenja. Ideje podnesene na platformi za jačanje digitalnog suvereniteta usmjerene su na stratešku neovisnost Europe u pogledu hardvera, softvera i platformi društvenih medija, uz nekoliko poziva na jačanje i promicanje otpornosti i neovisnosti softvera te ulaganja u inovacije (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)). Niz ideja poziva na ulaganje u europski softver otvorenog koda iz egalitarnih razloga i pojačanu suradnju među državama članicama (vidjeti primjer visoko prihvaćene [ideje](#)), ali i za postizanje veće digitalne autonomije (vidjeti primjer [ideje](#)). Podtema ideja uključuje unapređenje digitalnog razvoja i proizvodnje EU-a, poduzimanje mjera u pogledu monopola internetske industrije (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)) u odnosu na druge aktere kao što su SAD ili Kina. Kao i u drugim temama, sudionici i sudionice promiču ideju da Europa posjeduje i vodi digitalne medijske platforme, kao što je europska platforma za streaming (vidjeti primjer [ideje](#)). S tim u vezi,

jedan od sudionika raspravlja o potrebi za daljnjim koracima Akta o digitalnim uslugama i Akta o digitalnim tržištima kako bi se ograničio hegemonijski položaj digitalnih divova izvan EU-a. Kako bi se potaknuo digitalni suverenitet EU-a, doprinositelj poziva na poticanje inovacija ulaganjem u, među ostalim, novoosnovana poduzeća s visokim potencijalom u Europi i suvereni oblak (vidjeti [ideju](#)). Ovaj poziv na stratešku autonomiju Europske unije u digitalnom području i europski model digitalizacije također je jedna od ideja programa i foruma za sudjelovanje građana u organizaciji Opservatorija Njemačke, Italije i Europe (vidjeti [događanje](#)).

Osim suvereniteta u pogledu digitalnog softvera, drugi sudionici posebno unaprijeđuju potrebu da EU postigne suverenitet u pogledu hardvera (vidjeti [događaj](#)). Na primjer, jedna od najpotvrđenijih ideja predlaže razvoj i promicanje vlastite proizvodnje čipova u Europi (vidjeti [ideju](#)), a u drugoj se ideji izričito spominje ovisnost o metalima specijalnih proizvoda (vidjeti [ideju](#)). Jedan sudionik opisuje suvereni i zeleni europski SmartPhone koji je potpuno proizveden u EU-u (vidjeti [ideju](#)).

U središtu poziva na digitalnu suverenost je potreba za ulaganjem u inovacije i istraživanje, uz nekoliko spomena europskih digitalnoinovacijskih centara (vidjeti primjer [ideje](#)). Kako bi digitalni suverenitet i održivost postali ključni u europskoj digitalnoj politici, jedan od sudionika predlaže da se financijska sredstva EU-a usko povežu s projektima digitalne, održive transformacije i europskim zonama slobodne digitalne trgovine (vidjeti [ideju](#)).

Dodatni dio ideja stavlja snažan naglasak na etički aspekt. Konkretno, sudionici i sudionice žele povećati digitalni suverenitet EU-a kako bi u potpunosti bili u skladu s europskim vrijednostima, standardima, transparentnošću i etikom (vidjeti primjer [ideje](#)). Sudionici i sudionice izražavaju potrebu da EU bude predvodnik u digitalizaciji te znanstvenom i tehnološkom zakonodavstvu (vidjeti [ideju](#)). Osim toga, najpotpunija ideja u ovoj temi poziva na pravednu digitalizaciju koja se temelji na ljudskim pravima, uključujući radnička i sindikalna prava (vidjeti [ideju](#)), kao i poziv na zaštitu slobode izražavanja mjerama protiv oblika govora mržnje i širenja lažnih vijesti (vidjeti [događaj](#)).

Opća digitalizacija društva

Glavni je cilj doprinosa na temu digitalne transformacije povećana digitalizacija u različitim područjima društva EU-a, što ide ruku pod ruku s potrebnim inovacijskim naporima. U tom pogledu doprinositelji upućuju na digitalno desetljeće i pozivaju na ubrzanje i pomno praćenje napretka

država članica (vidjeti primjer [ideje](#)). Razni sudionici predlažu digitalnu tranziciju s idejama o digitalizaciji javnog prijevoza u EU-u sa zajedničkom elektroničkom prijevoznom propusnicom (vidjeti [ideju](#)). Drugi raspravljaju o digitalizaciji u području poljoprivrede (vidjeti primjer [događanja](#)), pravosuđa u EU-u (vidjeti primjer [događanja](#)) ili u okviru postizanja održivog, zelenijeg gospodarstva (vidjeti primjer [događanja](#)).

Podtema se odnosi na digitalno glasanje, pri čemu određeni broj sudionika na platformi ističe prednosti elektroničkog glasanja i elektroničkih potpisa (vidjeti [ideju](#)), posebno u kontekstu pandemije (vidjeti primjer [ideje](#)). To je pitanje istraženo iz točke učinkovitosti, sigurnosti i inovacija, a ne iz perspektive jačanja demokracije. Međutim, u komentarima postoje suprotstavljena stajališta koja ukazuju na niz nedostataka elektroničkog glasanja. Sudionici i sudionice predlažu primjenu tehnologije lanaca blokova ili uspostavu europskog sustava vrlo šifrirane pošte kao mogućeg sredstva za osiguravanje sigurnosti digitalnog glasanja u EU-u.

Osobito kad je riječ o digitalnim inovacijama, ideje iznesene na platformi u vezi s digitalnim rastom prvenstveno se zalažu za jačanje uloge EU-a u daljnjem razvoju alata umjetne inteligencije. Poziv na zajednički rad na suradnji izražen je u ideji europskog odjela za istraživanje umjetne inteligencije (vidjeti [ideju](#)). Za neke sudionike umjetna inteligencija ključna je sastavnica za poticanje gospodarskog rasta i bogatstva u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#)).

Primijećen je zajednički poziv na povećano planiranje i regulaciju u pogledu trenutačnih mogućnosti umjetne inteligencije i algoritamskih sustava za donošenje odluka kako bi se rizici sveli na najmanju moguću mjeru, poboljšala sigurnost i pristupačnost (vidjeti primjer [ideje](#), vidjeti primjer [događanja](#)). Izražena je potreba za zakonodavnim djelovanjem kako bi se rizici povezani s tehnologijama umjetne inteligencije sveli na najmanju moguću mjeru (vidjeti primjer [događaja](#)) i kako bi se poštovala temeljna prava. Primjer potonjeg jest poziv na popis zabranjenih uporaba umjetne inteligencije kao što je algoritamski nadzor radnika (vidjeti [događaj](#)). U velikoj mjeri prihvaćena ideja u okviru te teme bavi se etičkom umjetnom inteligencijom i predlaže zakonodavstvo za ograničavanje rizika umjetne inteligencije, reguliranje upotrebe podataka i izbjegavanje nejednakosti (vidjeti [ideju](#)).

Međutim, neki sudionici ističu koristi umjetne inteligencije, primjerice za javni sektor ili hitne medicinske usluge (vidjeti primjer [ideje](#)). Međutim, drugi sudionici neodlučni su i naglašavaju budući

rizik stvaranja umjetne inteligencije superiornije ljudskom mozgu (vidjeti primjer [ideje](#)).

Još jedna visoko prihvaćena ideja raspravlja o potrebi da se osigura pristup glavnim platformama za skupno financiranje iz svih država članica (vidjeti [ideju](#)).

U nekim se idejama raspravlja i o (potencijalnim) nedostacima digitalizacije društva, kao što su isključivanje digitalno osviještenih osoba, pritisci na okoliš, dehumanizacija, robotizacija te pojačano praćenje i nadzor pojedinaca (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)). Sudionici žele istražiti te negativne posljedice digitalizacije. S obzirom na to, neki doprinosi žele da se zakonodavstvo ažurira s obzirom na sve veću digitalizaciju društva (vidjeti primjer [ideje](#)).

Europski digitalni alati – digitalizacija javnog sektora

Brojni sudionici predlažu digitalizaciju upravljanja i javnog sektora unutar EU-a kako bi se omogućila interoperabilnost i e-upravljanje (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#), vidjeti [događanje](#)). Građani predlažu niz posebnih tehnoloških i digitalnih alata za europske građane. O podtemi digitalnog ujedinjenja EU-a opsežno se raspravlja (vidjeti [ideju](#)) te se poziva na veću usklađenost na europskoj razini usvajanjem zajedničkih digitalnih alata: na primjer, namjenska europska društvena mreža za izražavanje javnog mišljenja (vidjeti [ideju](#)), na primjer, stvaranjem okvira koji pomaže svim državama članicama EU-a da surađuju na informatičkim projektima. Ta je ideja dodatno razvijena s nekoliko prijedloga za sve digitalne portale za uključivanje građana i potrebe za utvrđivanjem svakodnevnog života (vidjeti [ideju](#)).

U velikom broju ideja raspravlja se o stvaranju digitalnog građanstva s idejama za identifikaciju diljem Europe s pomoću digitalne identifikacijske oznake (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)) ili vrlo sigurnih identifikacijskih sustava (EU-a), primjerice na temelju upotrebe koda za otiske prstiju (vidjeti primjer [ideje](#)). Slično tome, sudionici predlažu europski digitalni novčanik sa svim papirnatim dokumentima zamijenjenima digitalnim dokumentima (vidjeti [ideju](#)).

Druga kategorija doprinosa usmjerena je na europske e-usluge: s, primjerice, europskim jedinstvenim pružateljem identiteta za pružanje pristupa javnim uslugama (vidjeti [ideju](#)), potrebu za usklađivanjem standarda i stvaranjem jedinstvenog računa za provjeru autentičnosti na europskoj razini (vidjeti [ideju](#)). Isto tako, predlaže se uvođenje

„digitalne prekogranične kartice EU-a za usluge” kako bi se građanima koji žive u prekograničnim regijama olakšao pristup javnim i hitnim službama (vidjeti [ideju](#)). Na događanjima se raspravljalo i o razvoju digitalnih alata i usluga kao što su digitalni identitet EU-a, stvaranje europske aplikacije ili uvođenje digitalne europske putovnice (vidjeti primjer [događanja](#)).

Digitalni podaci

Kad je riječ o temi digitalnih podataka, sudionici naglašavaju dosadašnji napredak i navode da je EU predvodnik u zaštiti pojedinaca u digitalnom svijetu. Međutim, poziva se na daljnje poboljšanje u tom području (vidjeti primjer [događanja](#), vidjeti primjer [ideje](#)). Na primjer, prijedlozi su usmjereni na izmjenu zakona Opće uredbe o zaštiti podataka kako bi se olakšalo odbijanje internetskog prikupljanja osobnih podataka (vidjeti primjer [ideje](#)). Drugi doprinosi zahtijeva jasnije propise kada je riječ o GDPR-u i podacima zaposlenika (vidjeti [ideju](#)). Istodobno, više odgovora zahtijeva razumljivije zakonodavstvo bez opterećivanja korisnika stalnim zahtjevima za privolu (vidjeti primjer [ideje](#)). Prijedlozi uključuju daljnje uzimanje Opće uredbe o zaštiti podataka i prelazak na veću autonomiju podataka za građane EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Nekoliko sudionika poziva na ograničavanje ili zabranu geografskog blokiranja (vidjeti primjer [ideje](#)), usklađivanje sustava za zaštitu podataka diljem EU-a i uvođenje osobnog oblaka za građane EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Kibernetska sigurnost

Općenito se ponavlja poziv na suradnju na europskoj razini u pogledu infrastrukture, znanja i ljudskih resursa kako bi se ojačala kibersigurnost u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)).

Niz ideja predlaže jačanje zaštite od kiberkriminaliteta prvenstveno povećanjem mrežne sigurnosti, što za mnoge sudionike ide ruku pod ruku s povećanim digitalnim suverenitetom (vidjeti primjer [ideje](#)). Osim toga, trebalo bi poboljšati transparentnost i odgovornost podatkovnih sustava (vidjeti primjer [ideje](#)). Kao dio prijedloga od pet stupova, na temelju preporuka ENISA-e o rizicima uređaja povezanih s internetom stvari (IoT), sudionici predlažu stvaranje oznake EU-a za bilo koji IoT proizvod kojim bi se osiguralo da uređaj ispunjava minimalne zahtjeve u pogledu internetske sigurnosti i učinkovitosti, zajedno s propisima proizvođača o preispitivanju i kontroli softvera treće strane (vidjeti [ideju](#)). Predlaže se i oblik inspekcije

kako bi se osiguralo da su zahtjevi sigurni putem europskog tijela za nadzor sigurnosti mreže (vidjeti [ideju](#)).

O kibernetičarizmu se jednako raspravlja, uz nekoliko prijedloga za centralizirani pristup EU-a obrani EU-a, njegovih građana i poduzeća u slučaju internetskih prijetnji (vidjeti primjer [ideje](#)). Prijedlozi se kreću od europske kibernetičke (vidjeti [ideju](#)) do proširenja djelokruga Agencije ENISA-e na Europski centar za kibernetičku obranu (vidjeti [ideju](#)). Neki sudionici i sudionice vide ulogu EU-a u vodstvu prema globalnom ugovoru o kibernetičkoj sigurnosti, na temelju primjera Budimpeštanske konvencije iz 2001. (vidjeti [ideju](#)).

Osim obrambenih strategija, postoji nekoliko prijedloga za zakonodavne mjere, na primjer zalaganje za uvođenje zakonodavstva na razini EU-a za zaštitu privatnosti građana (vidjeti [ideju](#)). U nizu doprinosa jednako se ističe potreba za uvođenjem propisa o platformama društvenih medija radi suzbijanja dezinformacija, lažnih vijesti i postizanja suverenosti podataka (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan od takvih propisa mogli bi biti protokoli za digitalnu identifikaciju mreže koje je provjerilo europsko tijelo kako bi se izbjeglo klevetanje, digitalno zlostavljanje ili otkrivanje lažnih informacija (vidjeti [ideju](#)). Sudionik vidi ulogu Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) u jačanju europskog djelovanja protiv kibernetičke kriminaliteta i predlaže proširenje njihove nadležnosti na prekogranični kibernetički kriminalitet (vidjeti [ideju](#)).

Osim toga, poziva se na snažniju zaštitu potrošača u internetskom okruženju (vidjeti primjer [ideje](#)), primjerice olakšavanjem da se potrošači u budućnosti predomisli o kupnji.

Digitalna prava i uključenost

Postoji nekoliko izazova s povećanim digitalnim društvom, prema navodima sudionika. Jedan od razloga za zabrinutost koji proizlazi iz doprinosa jest digitalni jaz koji utječe na ranjive skupine. U raspravi na internetu, primjerice, raspravljalo se o povećanoj digitalizaciji našeg društva i, kao posljedica toga, sve većoj isključenosti određenih skupina stanovništva, „gubitnicima digitalizacije” (vidjeti [događanje](#)).

Sudionici stoga naglašavaju potrebu da se zajamči besplatan i uključen pristup digitalnom prostoru i sadržajima, na primjer pozivima za dostupne i cjenovno pristupačne digitalne usluge i uređaje (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)). Drugi upućuju na to da bi digitalni pristup trebalo prepoznati kao osnovnu potrebu osiguravanjem sustavnog financiranja na europskoj ili nacionalnoj razini za pružanje digitalnih

usluga (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)). Kao što je ranije navedeno, nekoliko ideja predlaže povećanje razine digitalne pismenosti i obrazovanja mladih i starijih skupina stanovništva kako bi se promicala digitalna kohezija (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)). Jedan sudionik predlaže uvođenje mehanizma praćenja kako bi se osigurala pravedna i jednaka digitalizacija i stjecanje digitalnih vještina (vidjeti [ideju](#)).

Još jedan značajan dio ideja konkretnije naglašava digitalnu nejednakost između urbanih i ruralnih područja: poboljšanje digitalne povezivosti i pristupa osnovnim javnim i privatnim uslugama neki su od prijedloga o kojima se najviše raspravljalo u okviru ove teme (vidjeti [događanje](#)).

Kad je riječ o digitalnim pravima, neki bi sudionici željeli da se ograniči ili smanji oglašavanje na digitalnim medijskim kanalima (vidjeti primjer [ideje](#)), dok drugi žele, u interesu slobode informiranja, da se uklone plaćeni zidovi i informacije stave na raspolaganje bez potrebe za plaćanjem (vidjeti [ideju](#)).

U jednom doprinosu poziva se na rodno osjetljiv pristup digitalizaciji s prijedlozima za pravni okvir za borbu protiv digitalnog nasilja i pozivom na promicanje rodno prilagođenog digitalnog dizajna (vidjeti [ideju](#)). Osim toga, sudionici i sudionice povećavaju potrebu za povećanjem ženskog poduzetništva i poticanjem digitalnih vještina među ženama (vidjeti [događanje](#)). Na radionici YEP-a raspravljalo se i o pozivu na povećanje rodne ravnopravnosti u tehnološkom sektoru (vidjeti [događanje](#)).

Onečišćenje, održivost i trajnost

U nekoliko slučajeva doprinositelji povezuju digitalizaciju s održivijim društvom. Na primjer, poziva se na uvođenje digitalne putovnice za proizvode radi promicanja lokalne potrošnje i kružnog gospodarstva, dostupne s pomoću QR kodova kojima se pružaju informacije o podrijetlu proizvoda, sastavu, utjecaju na okoliš, recikliranju i konačnom rukovanju (vidjeti [ideju](#)).

Međutim, postoji ulov jer digitalizacija, među ostalim, pridonosi i onečišćenju. Kako bi se to suprotstavilo, sudionici i sudionice pozivaju na održivu digitalizaciju s povećanim istraživanjem utjecaja digitalizacije na okoliš i informiranje potrošača o utjecaju digitalnih proizvoda na okoliš (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)). Prijedlozi za održivu proizvodnju s, na primjer, pozivom da podatkovni centri budu zeleniji sa zelenom energijom (vidjeti [ideju](#)) ili da se novi proizvodi proizvode s recikliranim elektroničkim

otpadom ili drugim održivim alternativama (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)). Drugi dio ideja vrti se oko digitalnog otpada, pozivajući, na primjer, da se produži jamstvo za proizvode za digitalnu robu (vidjeti [ideju](#)). Osim toga, naglasak je na trajnoj, popravljivoj te pravedno i etički proizvedenoj digitalnoj opremi, koja bi se, na primjer, mogla promovirati s nižim porezima (vidjeti [ideju](#)).

Neki sudionici usredotočuju se na proširenje održivosti i pristupačnosti ne samo na digitalne uređaje nego i na digitalnu infrastrukturu te razvoj pametnih gradova (vidjeti primjer [ideje](#)). Druga kategorija ideja u tom pogledu predlaže poticanje razvoja pristupačnih i održivih tehnologija ulaganjem u nisku tehnologiju (vidjeti [ideju](#)).

Digitalizacija gospodarstva

U skladu s temom koja je također razvijena pod temom „Jače gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta”, velik broj ideja poziva na prihvaćanje digitalnog gospodarstva i jedinstvenog digitalnog tržišta (vidjeti primjer [ideje](#)). Sudionici i sudionice, primjerice, raspravljali su o provedbi platforme EU-a za lance blokova (vidjeti primjer [ideje](#) i [ideje](#)). Jednako se spominje ideja o Programu jedinstvenog digitalnog tržišta za promicanje e-trgovine, kao i načini za povećanje kapaciteta MSP-ova za upotrebu digitalnih alata i naprednih tehnologija (vidjeti [ideju](#)).

Drugi sudionici također raspravljaju o kriptovalutama sa zahtjevima da vlade usvoje kriptovalute kako bi iskoristile i razvile digitalno i gospodarski aktivno društvo (vidjeti primjer [ideje](#)) ili pozivaju na europsku kriptovalutu (vidjeti [ideju](#)). Protu argumenti o potrebi reguliranja ili zabrane kriptovaluta također se iznose na platformi (vidjeti primjer [ideje](#)).

Osim toga, u nekoliko se ideja zagovara uvođenje digitalnog eura kao sigurnog i praktičnog načina plaćanja (vidjeti primjer [ideje](#)).

Druga skupina ideja potiče ulaganja i jačanje konkurentnosti europskog digitalnog tržišta promicanjem strategije digitalizacije za mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) (vidjeti primjer [ideje](#)) i poboljšanjem tržišnih uvjeta za razvoj novoosnovanih poduzeća u okviru europskih digitalnih infrastruktura (vidjeti [ideju](#)). S obzirom na to, jedan sudionik raspravlja o jačanju digitalizacije gospodarstva s digitalnim primitcima, pojednostavnjenju digitalnih transakcija i internetskom bankarstvu koji su postali dostupniji telefonom (vidjeti [ideju](#)).

Digitalno zdravlje

U okviru teme digitalnog zdravlja niz ideja na platformi predlaže konkretne mjere za poboljšanje zdravlja građana u digitalnom svijetu, kao što su prava zaposlenika na isključivanje s posla (vidjeti primjer [ideje](#)), uvođenje slobodnog dana na društvene medije (vidjeti [ideju](#)), mentalno zdravlje (vidjeti primjer [ideje](#)) ili poticanje digitalnog osposobljavanja mladih radi promicanja zdrave i svjesne upotrebe tehnologije.

U tom pogledu jedan sudionik poziva na pojačanu regulaciju računalnih i videoigara, posebno onih usmjerenih na djecu (i popularne među njima) jer bi neka od njih mogla uvesti obrasce kockanja, među ostalima (vidjeti [ideju](#)).

Isto tako, o temi Zdravlje postoji poziv na digitalnu zdravstvenu integraciju unutar EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)) ili uvođenje digitalne europske kartice zdravstvenog osiguranja (vidjeti primjer [ideje](#)). Razrađene ideje, predlažu stvaranje jedinstvene platforme za elektroničko upravljanje zdravstvom, što bi bilo posebno zanimljivo za mnoge Europljane koji koriste mogućnosti prekogranične mobilnosti (vidjeti primjer [ideje](#)). Potonja je ideja proširena na stvaranje elektroničkih certifikata EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Međutim, komentari često izazivaju zabrinutost u pogledu privatnosti i zaštite podataka. O ideji europske digitalne zdravstvene platforme često se raspravlja o cijepljenju protiv bolesti COVID-19 i zelenoj putovnici (vidjeti primjer [ideje](#)).

Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022)

Nedavne ideje predstavljene u okviru teme digitalne transformacije bile su u skladu s prethodno istaknutim idejama.

Među najčešće istaknutim idejama bila je važnost jamčenja jednakog pristupa internetu svugdje u Europi i osiguravanja demokratske digitalizacije. Obrazovanje se smatra ključnim pokretačem digitalizacije (vidjeti primjer [ideje](#)). Tehnološke inovacije, uz potporu politika na razini EU-a, unutar učinkovitog europskog institucionalnog i pravnog okvira, općenito se smatraju načinom za potporu pravednoj i uključivoj digitalizaciji europskog društva (vidjeti primjer [ideje](#)).

Prethodno navedena radionica o umjetnoj inteligenciji u Mađarskoj rezultirala je nizom prijedloga, kao što je mogućnost proširenja upotrebe umjetne inteligencije još je jedan ponavljajući

prijedlog (vidjeti [ideju](#).) te je spomenuta i uspostava pravnog i institucionalnog okvira za reguliranje upotrebe umjetne inteligencije (vidjeti [ideju](#).). U još jednom događanju u Bugarskoj raspravljalo se i o potrebi za regulacijom (vidjeti [ideju](#)).

Uz ideje kojima se podupiru tehnološke inovacije, niz odgovora pozvao je na veću sigurnost na internetu, posebno u pogledu prikupljanja i upotrebe osobnih podataka (vidjeti primjer [ideje](#).). U tom se pogledu raspravljalo o temi digitalnog suvereniteta kako bi se osiguralo poštovanje europskih vrijednosti, posebno prava na osobnu privatnost (vidjeti [ideju](#).).

Digitalni suverenitet i etika

Ulaganje u inovacije, razvoj i proizvodnju hardvera i softvera u EU-u
Razvoj etičkih platformi društvenih medija u skladu s europskim vrijednostima i standardima
Veća neovisnost EU-a u digitalnim pitanjima s obvezujućim standardima za razbijanje digitalnih monopola
Ulaganje u softver otvorenog koda

Kibernetska sigurnost

Suradnja na razini EU-a radi jačanja kibersigurnosti
Uvođenje neovisnih i sigurnijih javnih mreža
Osiguravanje mrežne sigurnosti u EU-u
Usvojiti minimalne zahtjeve u pogledu sigurnosti i učinkovitosti interneta stvari za uređaje za internet stvari
Stvaranje europske kibernetičke armije
Borba protiv kibernetičke terorizma zakonodavnim djelovanjem
Odlučniji stav EU-a u reguliranju internetskih platformi
Veća zaštita potrošača u internetskom okruženju

Digitalizacija društva

Osiguravanje digitalnog napretka svih država članica
Ažuriranje zakonodavstva u svjetlu sve veće digitalizacije društva
Poticanje digitalnog glasovanja s pomoću elektroničkih sustava glasovanja
Uvođenje platforme EU-a za lanac blokova
Istražiti negativne posljedice digitalizacije našeg društva
Ulaganje u digitalizaciju kao što je umjetna inteligencija

Obrazovanje i osposobljavanje: digitalne

Poticanje digitalne pismenosti u EU-u.
Ulaganje u digitalizaciju obrazovnog sustava
Razvoj digitalnih vještina na obrazovnom putu
Olakšati e-učenje s europskom platformom za učenje na daljinu



Digitalna transformacija

Europski digitalni alati

Digitalno ujedinjenje EU-a
Digitalizirati upravljanje i javne institucije
Stvaranje digitalnih portala društvenih medija za sudjelovanje građana
Stvaranje digitalnog identiteta EU-a
Uskladiti standarde i e-usluge s donošenjem zajedničkih digitalnih alata kao što je jedinstveni europski znak za identifikaciju
Uvođenje jedinstvene platforme za skupno financiranje za građane i poduzeća iz EU-a
Izgradnja digitalnog građanstva digitalnim inovacijama u EU-u

Slika 19. – Umna karta „Digitalna transformacija” dio 1.

Digitalni

Poboljšanje sigurnosti podataka
Osigurati razumljivo zakonodavstvo o digitalnim podacima
Dodatno osigurati privatnost podataka uz izmjenu GDPR-a
Ograničiti ili zabraniti geografsko blokiranje

Digitalno gospodarstvo

Promicanje e-trgovine s jedinstvenim digitalnim tržištem
Regulirati ili usvojiti kriptovalute
Promicanje strategije digitalizacije za MSP-ove
Uvođenje digitalnog eura

Onečišćenje, održivost i trajnost

Poticanje digitalizacije kako bi se smanjilo onečišćenje
Istraživanje i podupiranje održivih načina proizvodnje digitalne opreme
Promicanje ekološke i etički proizvedene digitalne opreme
Smanjenje digitalnog otpada
Poticanje razvoja digitalnih infrastruktura, pametnih gradova i niske tehnologije



Digitalna transformacija

Digitalna prava i uključenost

Rješavanje problema digitalnog jaza i nejednakosti
Osiguravanje pristupačnih i cjenovno pristupačnih digitalnih usluga i uređaja diljem EU-a
Ulaganje u digitalnu pismenost i obrazovanje među stanovništvom
Jamčenje besplatnog i uključivog pristupa digitalnom prostoru i sadržaju
Osiguravanje digitalne povezivosti ruralnih područja
Osiguravanje rodne ravnopravnosti u digitalnom i tehnološkom sektoru

Digitalno

Osigurati pravo na isključivanje
Uvođenje koncepta slobodnog dana na društvenim mrežama
Osigurati sigurnost djece na internetu i u računalnim igrama
Digitalna integracija zdravstva u EU-u, npr. digitalna identifikacijska oznaka za zdravlje

Slika 20. – Umna karta „Digitalna transformacija” – tema 2. dio



8. Europska demokracija

Temaeuropske demokracije proizvela je ukupno 2539 ideja, 4.606 komentara i 1060 događanja na digitalnoj platformi. Teme o kojima se najčešće raspravlja su izbori za Europski parlament i restrukturiranje europskih institucija (ili čak federaliziranje EU-a), nakon čega slijedi širok spektar prijedloga za povećanje sudjelovanja građana i znanja o europskim pitanjima te za poticanje zajedničkog europskog identiteta. Sveukupne interakcije u okviru ove teme konstruktivne su i okrenute budućnosti, čak i ako su neke interakcije izrazile strah od opasnosti od implozije EU-a zbog napetosti, populizma i nacionalizma. Iako se primjećuje niz preklapanja između različitih tema i općenito usporedivih razina sudjelovanja, doprinosi su obuhvatili sljedeće aspekte:

- **Izbori za Europski parlament**
- **Federalizacija Europske unije**
- **Sudjelovanje građana i savjetovanje**
- **Institucijske reforme**
- **Poticanje zajedničkog europskog identiteta i javnog prostora**
- **Zaštita i jačanje demokracije**

Događanja

U okviru te teme više od trećine ukupnog broja događanja zatvorenih od 21. veljače održano je u Italiji. Velika većina takvih događanja raspravljala je o temi federalizacije EU-a, kao što je skupština građana organizirana u gradu Pavia, s predstavnicima organizacija civilnog društva, političkih stranaka, neprofitnog sektora i industrije (vidi [događanje](#)).

Na drugim događanjima raspravljalo se o pitanjima povezanima s europskom demokracijom iz perspektive mladih. Tijekom jednog takvog događaja u gradu Montpellieru, u Francuskoj, mladi sudionici iznijeli su različite prijedloge za konkretno poboljšanje EU-a iz perspektive mladih (vidjeti [događanje](#)). Informativni i komunikacijski događaj organiziran u Rumunjskoj sudjelovali su učenici srednjih škola koji su upoznati s mogućnostima koje predstavljaju plan Next Generation EU i internetska platforma o Konferenciji o budućnosti Europe (vidjeti [događanje](#)). Tijekom događaja uspostavljen je dijalog između studenata, profesora i organizatora, tijekom kojeg su se studenti usredotočili na svoj pogled na EU i njezinu budućnost u odnosu na ukrajinski rat.

U Švedskoj je organizirano predavanje o ljudskim pravima i demokraciji kao osnovama europske suradnje za publiku sastavljenu od migranata iz zemalja EU-a i trećih zemalja (vidi [događanje](#)). Tijekom predavanja sudionici su razmijenili i razgovore s govornicima, posebno o važnosti glasovanja na europskim izborima i informiranja građana EU-a o tome kako građani EU-a mogu doprinijeti EU-u.

Poseban naglasak na novinarstvu i načinu izvještavanja o pitanjima EU-a bila je ključna značajka višestrukih događanja organiziranih u Hrvatskoj. U Zagrebu je održana rasprava sa studentima na temu „Kako povećati interes studenata novinarstva za izvještavanje o EU-u?“ (vidi [događanje](#)).

Izbori za Europski parlament

Skupina ideja pod temom „Europska demokracija” raspravlja o promjenama načina održavanja izbora za Europski parlament kao sredstva za jačanje sudjelovanja građana u demokratskim procesima EU-a. Široko prihvaćena ideja, koja je izazvala različite reakcije, odnosi se na stvaranje transnacionalnih izbornih lista na razini EU-a (vidjeti [ideju](#)). Predloženo je i stvaranje nove izborne jedinice za Europljane koji žive u drugoj državi članici kako bi se kandidate potaknulo da se usredotoče na europska, a ne domaća pitanja (vidjeti [ideju](#)). Predložene su i druge ideje za izbornu reformu za promicanje paneuropske rasprave, uz istodobno približavanje zastupnika u Europskom parlamentu građanima (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedna specifična vrsta izborne reforme, među predloženima, ima za cilj promijeniti preraspodjelu zastupničkih mjesta u parlamentu kako bi se sadašnji proporcionalni sustav zamijenio većinskim sustavom koji se temelji na koalicijama (vidjeti [ideju](#)). Jedna ideja zalaže se za to da zastupnike u Europskom parlamentu predlažu nacionalni parlamenti umjesto da ih izravno biraju (vidjeti [ideju](#)).

Neki od prijedloga odnose se na konkretnije načine povećanja odaziva birača na europskim izborima. Poziva se na uvođenje obveznog glasovanja (vidjeti [ideju](#)), kao i na prijedloge za olakšavanje sudjelovanja, na primjer dopuštanjem poštanskih glasačkih listića (vidjeti [ideju](#)) i registracije birača istog dana, što dan glasovanja čini državnim praznikom (vidjeti [ideju](#)), pa čak i glasovanjem na jedan dan za više vrsta izbora (vidjeti [ideju](#)). Neki sudionici raspravljaju i o digitalnom glasovanju, uključujući ideju o stvaranju paneuropskog digitalnog glasača (vidjeti [ideju](#)). Pitanje digitalnog glasovanja također je obuhvaćeno temom „Digitalna transformacija”.

Postoje i prijedlozi za usklađivanje minimalne dobi kako bi se moglo glasovati na izborima za Europski parlament (vidjeti primjer [ideje](#)) i po mogućnosti da se ona odredi na 16 godina (vidjeti [ideju](#)). Te su ideje, među ostalim, usmjerene na poticanje mladih da se uključe u politiku, što je pitanje koje sudionici često smatraju ključnim. Na radionici u Beču raspravljalo se, među ostalim, o načinima povećanja sudjelovanja mladih građana na europskim izborima (vidjeti [događanje](#)). Prijedlozi su napredovali tijekom radionice naglašavajući potrebu za povećanjem broja mladih zastupnika u Europskom parlamentu, čime bi se kandidatima u dobi od 16 godina omogućilo da se kandidiraju na izborima. Sudionici [događaja](#) organiziranog na Malti raspravljali su o

ishodima projekta Eurovoters, inicijative čiji je cilj osposobljavanje mladih birača u zemlji. Tijekom tog događaja izneseno je više prijedloga, uključujući potrebu da se odmakne od razmatranja „mladi” kao jedne skupine, što bi moglo dovesti do smanjenja specifičnih potreba unutar određenih zajednica. Poziva se na platformu kako bi se mladima omogućilo da redovito iznose svoja stajališta u Europskom parlamentu (vidjeti [ideju](#)), a druga ideja predviđa drugu vrstu platforme na kojoj se mladi korisnici upoznaju sa zastupnicima u Europskom parlamentu i njihovim političkim prijedlozima (vidjeti [ideju](#)). Povezani doprinos predlaže uspostavu kvote za zastupnike u Europskom parlamentu koji su mlađi od 35 godina (vidjeti [ideju](#)).

Drugi sudionici bave se pitanjem glasačkih prava iz perspektive osoba s invaliditetom ili osoba sa zdravstvenim uvjetima koji im ograničavaju mogućnost glasanja. Ti doprinosi zagovaraju izbore za Europski parlament koji su uključiviji za te kategorije (vidjeti primjer [ideje](#)).

Jedan sudionik predlaže uspostavu popisa rodnih pariteta za izbore za Europski parlament (vidjeti [ideju](#)). Neke ideje odnose se na konkretna pitanja u vezi s političkim strankama. Jedan sudionik predlaže, primjerice, upotrebu samo simbola europskih stranaka, a ne onih nacionalnih stranaka (vidjeti [ideju](#)), kako bi se još jednom ojačao transnacionalni karakter izbora. U skladu s drugim doprinosom stranke bi trebale postati dostupnije osobama različitog kulturnog ili socioekonomskog podrijetla (vidjeti [ideju](#)).

Federalizacija Europske unije

Velik broj doprinosa u okviru teme europske demokracije poziva na federalizaciju Europske unije, uz različita shvaćanja tog pojma. To je opetovana tema događaja povezanih s ovom temom (vidjeti primjer [događaja](#)). „Federalizacija” također je stvorila neke od najčešće prihvaćenih ideja na platformi (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)), kao i različite komentare sudionika.

Neki sudionici smatraju da je federalizacija najbolji način da EU ostvari svoj puni potencijal (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)), ali i kao sredstvo kojim se EU-u daje veća vjerodostojnost i utjecaj na globalnoj političkoj sceni i moć rješavanja transnacionalnih problema s kojima se danas suočavamo, kao što su klimatske promjene i pandemija bolesti COVID-19 (vidjeti [ideju](#)). Osim toga, smatra se načinom prevladavanja euroskepticizma i nacionalističkih osjećaja prema sudionicima koji podržavaju ideju.

Na primjer, visoko prihvaćena ideja o kojoj se raspravljalo zalaže se za osnivanje konstituirajuće skupštine za razvoj europskog ustava kojim se definiraju ključni elementi i načela demokratske europske federacije (vidjeti [ideju](#)). Rasprava uključuje i konkretnije pozive na zajedničku fiskalnu i gospodarsku politiku (vidjeti [ideju](#)), uključujući ideju „Europska unija poreznih obveznika” (vidjeti [ideju](#)), jednu europsku vojsku i federalizaciju vanjske politike, uz preoblikovanje institucija EU-a u skladu s federalističkim načelima.

Ipak, neki sudionici su skeptični prema federalizaciji. Neki sudionici zabrinuti su da bi to moglo dovesti do prekomjerne centralizacije vlasti ili stvoriti neravnoteže među državama članicama. Drugi smatraju da postoje mnogi problemi koje treba prevladati kako bi takva ideja mogla postati stvarnost. Neki sudionici zalažu se za decentralizaciju s većim ovlastima država članica umjesto federalizacije (vidjeti primjer [ideje](#)), uz veću slobodu i poštovanje identiteta država članica te slobodnu suradnju u područjima u kojima je korisna (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedna od takvih ideja izražava zabrinutost zbog ideje „sve tješnje povezane unije” i potencijalne moći saveznih sudova, zalažući se za konfederaciju umjesto savezne unije (vidjeti [ideju](#)).

S obzirom na različite nacionalne kontekste i razinu spremnosti država članica da postanu dio savezne unije, neki sudionici promiču ideju o postupnoj federalizaciji sa sustavom „tranzicijskih zona” (vidjeti [ideju](#)). Ova vrsta sudionika podupire ideju federalne Europe, ali bi je u sadašnjoj fazi mogli smatrati nerealom te se stoga zalažu za Uniju s više brzina kojom bi se kratkoročno poboljšala strateška autonomija EU-a i izgledi za federalizam (vidjeti [ideju](#)).

Sudjelovanje i savjetovanje s građanima

Doprinosi platformi uključuju niz prijedloga za jačanje sudjelovanja građana i osjećaja odgovornosti u pogledu donošenja odluka u EU-u.

Skupina ideja i događanja raspravlja o razvoju trajnijih mehanizama temeljenih na participativnoj demokraciji i interakciji među građanima kako bi se ojačala i dopunila predstavnička demokracija, među ostalim oslanjanjem na iskustvo konferencije o budućnosti Europe. Sudionici predlažu, primjerice, sustavniju upotrebu skupština i panela građana za pripremu najvažnijih i najtežih političkih odluka u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan sudionik predlaže da takve skupštine izravno sazivaju građani nakon uspješne europske građanske inicijative (vidjeti [ideju](#)). Neki sudionici predlažu „građanski

parlament”, „sastav posvećen organizacijama civilnog društva” (vidjeti [ideju](#)) ili „konstituirajuću skupštinu” (vidjeti [ideju](#)) kako bi savjetovali Europski parlament. Sudionici raspravljaju i o ideji referenduma na razini EU-a o institucijskim temama i temama politika EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Neki sudionici smatraju da je to alternativa nacionalnom referendumu o europskim pitanjima, čiji ishodi mogu blokirati političke inicijative EU-a bez obzira na razinu raspršene potpore EU-a za te inicijative (vidjeti primjer [ideje](#)).

U nekima od tih doprinosa posebno se raspravlja o prednostima višjejezične digitalne platforme, uz pohvale i kritike, ali se iznose i prijedlozi za poboljšanje. Na primjer, razni sudionici naglašavaju potrebu za uspostavom sustava povratnih informacija kako bi se pratili prijedlozi građana tijekom konferencije (vidjeti primjer [ideje](#)). Drugi sudionik odgovara na ideju kojom se predlaže da se konferencija pretvori u trajnu ideju ističući potrebu da se s vremena na vrijeme sažima sadržaj platforme i stvori rasprava o njoj (vidjeti [ideju](#)).

Doprinosi uključuju i prijedlog da se u institucijsku participativnu strukturu EU-a (vidjeti [ideju](#)) uspostavi internetska platforma „sve na jednom mjestu” kojom bi se svi javni doprinosi, bez obzira na to jesu li europske građanske inicijative, pritužbe ili predstave, centralizirali u institucijskoj participativnoj strukturi EU-a (vidjeti [ideju](#)), dok drugi sudionik iznosi ideju o platformi isključivo posvećenoj udrugama (vidjeti [ideju](#)).

Među vrstama internetskih platformi koje sudionici predlažu za jačanje demokratskog sudjelovanja nastoji se uspostaviti sustav lobiranja „odozdo prema gore” koji financiraju zajednički europski građani pojedinačnim donacijama i razmjena ideja putem istog portala (vidjeti [ideju](#)). Ova platforma namijenjena je rješavanju problema nejednake sposobnosti utjecaja između pojedinih građana i velikih organizacija.

Drugi sudionici predlažu internetski digitalni forum na kojem bi građani EU-a mogli raspravljati o zakonodavstvu EU-a koristeći se sustavom glasovanja i komentara na društvenim mrežama (vidjeti [ideju](#)). Povezana ideja uključuje platformu za lobiranje građana kao alternativni način na koji obični građani EU-a i manja poduzeća mogu usmjeriti svoje stručno znanje i stajališta o zakonodavstvu u postupku donošenja odluka EU-a (vidjeti [ideju](#)).

O važnosti civilne tehnologije, posebno u sadašnjem dobu sve većeg nepovjerenja prema političkim strankama, raspravljaju mnogi sudionici (vidi [ideju](#)). U skladu s tom idejom, građanske tehnologije omogućile bi razumijevanje povećane složenosti javnog upravljanja u naše vrijeme i povećale aktivno sudjelovanje i sudjelovanje.

[Događanje](#) organizirano u talijanskom gradu Brindisiju napredovalo je s nizom ideja za poboljšanje izravnih demokratskih mehanizama na razini EU-a, uključujući jačanje znanja javnosti o nekim već postojećim instrumentima, kao što su predstavke EU-a, privremeni odbori, europski posrednici i platforma Solvit.

Smanjenje udaljenosti između zastupnika u Europskom parlamentu i građana također se smatra načinom poboljšanja europske demokracije. Jedan sudionik unaprijedi različite strategije za poboljšanje komunikacije i poticanje izravne razmjene ideja između zastupnika u EP-u i njihovih birača (vidi [ideju](#)). Među predloženim idejama nalazi se i osnivanje lokalnih ureda od strane zastupnika u Europskom parlamentu u njihovim izbornim kolegijima. Ta ideja djelomično nalikuje prijedlogu drugog sudionika da se uspostavi sustav lokalnih vijećnika EU-a (vidjeti [ideju](#)), kako bi se još jednom smanjila udaljenost između institucija EU-a i europskih građana.

Institucionalne reforme

U velikom broju ideja raspravlja se i o reformama europskih institucija kako bi ih se učinilo učinkovitijima i transparentnijima te kako bi ih se približilo građanima. Ideje o naprednoj institucionalnoj reformi mogu uključivati prijedloge za širu reformu institucionalnog ustroja (vidjeti primjer [ideje](#)), ali i strategije za veću odgovornost kreatora politika za učinkovitost političkih inicijativa. Na primjer, jedan sudionik unaprijedi ideju da procjene učinka postanu obvezne u svim fazama zakonodavnog postupka (vidjeti [ideju](#)).

Kad je riječ o Europskom parlamentu, sudionici i sudionice najčešće traže da mu se dodijele stvarne ovlasti zakonodavne inicijative (vidjeti primjer [ideje](#)). Poziva se i na dodjelu fiskalnih ovlasti (vidjeti [ideju](#)). Raspravlja se i o sjedištu Europskog parlamenta, a sudionici i sudionice pozivaju na izbor između Strasbourga i Bruxellesa (vidjeti primjer [ideje](#)), također kao način smanjenja logističkih troškova (vidjeti [ideju](#)).

Rasprava o Europskom vijeću i Vijeću Europske unije opetovana je ideja na platformi i u okviru teme europske demokracije prelazak na glasovanje kvalificiranom većinom, barem u određenim područjima politika (vidjeti primjer [ideje](#)), i zaustavljanje prava veta (vidjeti primjer [ideje](#)). Održavaju se i rasprave o ulozi Vijeća u institucijskom ustroju EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)) i prijedlozi za produblivanje dvodomnog zakonodavnog razdoblja u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#)).

Kad je riječ o Europskoj komisiji, skupina doprinosa raspravlja o izboru predsjednika Komisije i imenovanju povjerenika, uključujući sustav vodećih kandidata (vidjeti primjer [ideje](#)), te o izravnom izboru predsjednika Komisije od strane građana (vidjeti primjer [ideje](#)). Sudionici su postavili i pitanje broja povjerenika (vidjeti primjer [ideje](#)).

Jedna od ideja o kojoj se mnogo raspravljalo jest imati izravno izabranog predsjednika EU-a, na primjer spajanjem uloga predsjednika Europske komisije i Europskog vijeća (vidjeti primjer [ideje](#)). Poziva se i na uspostavu jedinstvene kontaktne točke za jedinstveno stajalište EU-a u vanjskim odnosima (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan sudionik predlaže spajanje uloge predsjednika Euroskupine i potpredsjednika Europske komisije zaduženog za euro kako bi se osnovalo Ministarstvo gospodarstva i financija kako bi se povećala koordinacija (vidjeti [ideju](#)). Osim toga, spominju se reforme Odbora regija i Gospodarskog i socijalnog odbora, primjerice kako bi se poboljšalo njihovo funkcioniranje. Prijedlozi uključuju reformu Odbora regija kako bi se obuhvatili odgovarajući kanali dijaloga za regije, gradove i općine (vidjeti [ideju](#)) ili mu se dala veća uloga (vidjeti [ideju](#)). U vezi s time, drugi sudionik predlaže priznavanje euroregija kao institucionalnih subjekata (vidjeti [ideju](#)).

Jedna visoko prihvaćena ideja traži od EU-a da uspostavi jasan mehanizam za pravo država bez državljanstva na samoodređenje (vidjeti [ideju](#)).

Uloga Suda Europske unije također je zajednička tema rasprave (vidjeti primjer [ideje](#)), s pozivima da se pojasne ili čak ojačaju njegove ovlasti (vidjeti primjer [ideje](#)) i drugima da ih se smanji (vidjeti primjer [ideje](#)).

Neki sudionici i sudionice usredotočuju se na ulogu Europske središnje banke (vidjeti [ideju](#)) i Euroskupine (vidjeti [ideju](#)), predlažući načine za reformu tih institucija. Jedna ideja poziva na dovršetak bankovne unije s europskim sustavom osiguranja depozita (vidjeti [ideju](#)).

Različite ideje reformi pokazuju generacijski fokus. Na primjer, jedan sudionik predlaže uvođenje procjene učinka za politike i zakonodavstvo EU-a u cilju mjerenja njihova posebnog učinka na mlade (vidjeti [ideju](#)). Stoga bi „test mladih” pomogao u uključivanju perspektive mladih u institucije i učinio politike EU-a uključivijima za mlade. Prelazak s mladih na starost, drugi sudionik, predlaže osnivanje europskog povjerenika posvećenog starijim osobama (vidjeti [ideju](#)).

Zajedničkieuropski identitet i javni prostor

U okviru te teme sudionici raspravljaju o zajedničkom europskom identitetu na temelju zajedničkih europskih vrijednosti demokracije (vidjeti događanje), kako je navedeno u drugim temama. Međutim, promiču i praktične ideje za poticanje takvog zajedničkog europskog identiteta, kao i zajedničkog europskog javnog prostora, među ostalim doprinosom medija.

Tema jezika je najraširenija. Zajednički jezik smatra se učinkovitim (a ponekad i jedinim), načinom stvaranja snažnog europskog identiteta (vidjeti primjer [ideje](#)). Esperanto se često predstavlja kao ujedinjujući jezik (vidjeti primjer [ideje](#)), također kako bi se zaobišle podjele između pristaša svakog nacionalnog jezika. Iako se sudionici ne slažu oko toga koji bi jezik trebao biti preferiran za Europljane, svi se slažu da je potrebno poticati učenje jezika kako bi se postigao zajednički jezik (vidjeti primjer [ideje](#)). U drugim doprinosima poziva se na bolje poštovanje načela višejezičnosti (vidjeti primjer [ideje](#)), primjerice prevođenjem službene publikacije EU-a na svaki jezik EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Osim toga, postoje ideje za osnivanje sportskog tima EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)), koji bi 9. svibnja bio državni praznik u svim državama članicama (vidjeti [ideju](#)) ili stvaranje putovnice EU-a (vidjeti [ideju](#)) kako bi se potaknuo europski duh.

Jedan sudionik predlaže i uspostavu twinning programa među zaposlenicima kako bi se Europljanima koji nisu u školskoj dobi omogućilo da otkriju kulturu druge zemlje EU-a, primjerice pohađanjem tečaja osposobljavanja u inozemstvu (vidjeti [ideju](#)). Budući naraštaji smatraju se ključnim pokretačima zajedničkog identiteta EU-a, stoga mnogi sudionici naglašavaju važnost obrazovanja mladih o europskim političkim pitanjima (vidjeti [ideju](#)), što je tema o kojoj se opsežno raspravlja i u poglavlju o obrazovanju, kulturi, mladima i sportu.

Osim jezika, kulturni proizvodi također se smatraju nečim što može povezati Europljane. Stoga se poziva sudionika da potiče širenje kulturne proizvodnje unutar europskih granica uspostavom prostora za „slobodno kretanje informacija”, što znači smanjenje autorskih prava i ograničenja licenciranja unutar EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Brojni doprinosi u okviru teme europskog identiteta odnose se na temu medija i način na koji oni mogu doprinijeti širenju znanja o EU-u i stvaranju europskog duha (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan od opetovanih prijedloga, koji je dobio relativno veći broj odobrenja, jest osnivanje paneuropskih medijskih kuća ili mreža (vidjeti primjer [ideje](#)) ili

stvaranje jedinstvene javne radiotelevizije u EU-u (vidjeti primjer [ideje](#)). To se uglavnom predlaže kako bi se povećalo znanje o pitanjima EU-a među građanima, primjerice prijenosom rasprava i događanja uživo, ali i kako bi se potaknuo zajednički duh EU-a koji slavi europske vrijednosti i europske kulture, uz dokumentarne filmove o zemljama EU-a. Neki sudionici pozivaju i na uspostavu televizijskog i radijskog kanala EU-a kako bi se njegove vrijednosti projicirale izvan granica EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)).

Drugi sudionici predlažu osposobljavanje novinara o izvješćivanju u EU-u ili nametanje obveze javnim radiotelevizijskim kućama da određeni postotak vremena emitiranja posvete pitanjima EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Zaštita i jačanje demokracije

Niz ideja u okviru ove teme odnosi se na zaštitu demokracije u EU-u, uz pozive na snažno djelovanje protiv vlada koje krše demokratska načela, s posebnim naglaskom na Mađarsku i Poljsku (vidjeti primjer [identifikacijske oznake](#)). To je pitanje detaljnije obuhvaćeno temom „Vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost”.

Sudionici i sudionice također priznaju opasnost koju dezinformacije i lažne vijesti mogu predstavljati demokracijama. Poziva se na snažniji pristup suzbijanju širenja obmanjujućih informacija, uključujući prijedloge za stvaranje mobilne aplikacije za provjeru činjenica (vidjeti [ideju](#)) ili neovisnog instituta EU-a za provjeru činjenica u medijima (vidjeti [ideju](#)). Neki sudionici također se zalažu za posebnu uredbu EU-a o sadržaju koji se može objaviti na društvenim medijima (vidjeti primjer [ideje](#)).

U nizu ideja i komentara raspravlja se o potrebi reguliranja lobiranja, uz pozive na izradu kodeksa ponašanja za političare ili uspostavu neovisnog europskog tijela sa sredstvima za borbu protiv korupcije i neželjenog utjecaja lobija (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan sudionik poziva na zabranu korištenja sponzorstava tijekom predsjedanja Vijećem EU-a, što je praksa kojom vlada države članice EU-a koja predsjedava prima financijsku potporu za prikazivanje logotipa robne marke na službenom internetskom ili fizičkom materijalu (vidjeti [ideju](#)).

Poziva se i na poduzimanje općih mjera za borbu protiv korupcije, primjerice pri dodjeli ponuda na lokalnoj razini (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan sudionik predlaže uvođenje jedinstvene baze podataka u kojoj bi se kombinirali postojeći višestruki sustavi izvješćivanja EU-a (vidjeti [ideju](#)). Drugi predlaže da

se europskim političarima i državnim službenicima koji obnašaju važne položaje, kao što su zastupnici u Europskom parlamentu ili povjerenici, zabrani posjedovanje dionica (vidjeti [ideju](#)).

Sudionik izražava zabrinutost zbog neželjenog vanjskog utjecaja na europsku demokraciju, zahtijevajući anketu o tome koliko je ključne infrastrukture EU-a u vlasništvu Kine i tražeći od EU-a da prednost daje Indiji u odnosu na Kinu kao strateškom gospodarskom partneru u trgovinskim sporazumima (vidjeti [ideju](#)).

Događanje organizirano u Bruxellesu istaknulo je ključnu ulogu gradova i lokalnih zajednica u jačanju demokracije i pionirskom društvenom napretku. U vrijeme snažne nepovezanosti između institucionalnog centra i periferija uloga gradova i općina mogla bi biti ključna u izgradnji povjerenja građana u demokratske institucije.

građanima (vidjeti primjer [ideje](#)). Predloženo je stvaranje jedinstvene medijske platforme za emitiranje europskog sadržaja na više jezika, u skladu s važnosti koju sudionici na platformi (vidjeti [ideju](#)) pridaju novinarstvu i slobodi tiska.

Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022)

Onje većina doprinosa u proteklom razdoblju konsolidirane prethodno navedene teme. Međutim, o novom dijelu ideja raspravljalo se kako bi nacionalne vlade i parlamenti postali više uključeni u oblikovanje politika EU-a i odgovorniji za politike EU-a, čime se tema europske demokracije približava iz nacionalne perspektive. Jedan prijedlog uključivao je uspostavu minimalnog broja sjednica posvećenih političkim pitanjima EU-a u svakom nacionalnom parlamentu (vidjeti [ideju](#)). U drugoj, koja se usredotočuje na ulogu nacionalnih parlamenata u ratifikaciji ugovora EU-a, uvedena je ideja o zajedničkim sjednicama Europskog parlamenta ili njegovih posebnih odbora i nacionalnih parlamenata, posebno putem videokonferencijskih poziva (vidjeti [ideju](#)). Uskladu sa zaključcima iz posljednjeg izvješća, tema o kojoj se najčešće raspravljalo u nedavnim doprinosima bila je opći poziv na zaštitu i jačanje demokracije u EU-u, nakon čega slijedi potreba za institucijskim reformama (vidjeti primjer ideje). U mnogim se idejama raspravljalo o predloženim reformama europskog izbornog sustava (vidjeti primjer [ideje](#)).

Istaknuta je i potreba za ulaganjem napora u povećanje sudjelovanja građana i savjetovanja (vidjeti primjer ideje). Zapravo, o angažmanu građana povremeno se raspravljalo u vezi sa zaštitom same demokracije, na primjer od strane sudionika koji su pozvali na uspostavu stalne digitalne internetske platforme za savjetovanje s

Stvaranje transnacionalnih lista za izbore za Europski parlament
Reforma izbornog sustava EU-a
Niže i/ili ujednačiti dob za glasovanje
Olakšati digitalno glasanje
Olakšati glasanje za mobilne Europljane i državljane trećih zemalja na europskim izborima
Osigurati pravo glasa za osobe s invaliditetom i bolesne osobe

Izbori za Europski parlament



Europska demokracija

Rad na zajedničkoj fiskalnoj i gospodarskoj politici
Stvaranje europske vojske
Razvoj europskog ustava
Prosvjedi protiv federalizacije: poziva na veću moć i slobodu suradnje samo u područjima u kojima je korisna za države članice;
Prijelazni pristup federalizaciji

Federalizacija Europske unije

Korištenje participativnog oblikovanja politika
Ulaganje u angažman i interakcije mladih
Osigurati predstavnike građana u donošenju politika putem građanskog parlamenta ili skupštine
Organiziranje longitudinalnih savjetovanja
Usredotočite se na generacije: mladi i starenje stanovništva
Smanjiti udaljenost između zastupnika u Europskom parlamentu i njihovih izbornih jedinica
Organiziranje obveznijih referenduma na razini EU-a
Prijedlozi i/ili kritike za poboljšanje višejezične platforme, tj. uspostava sustava praćenja, čine ga trajnim.

Sudjelovanje i savjetovanje s građanima

Slika 21. – Umna karta „Europska demokracija” dio 1.

Institucionalne reforme

Preispitivanje uloge Europskog parlamenta u davanju veće zakonodavne i fiskalne ovlasti
Donošenje odluka o reformi (jednoglasnost pravilima većine)
Preispitivanje uloge Europskog vijeća
Reforma izbornog postupka predsjednika Komisije i povjerenika Komisije (npr. izravni izbori predsjednika Komisije)
Ponovno ocjenjuje uloge Odbora regija (uključujući institucionalizaciju euroregija) i Gospodarskog i socijalnog odbora
Smanjiti broj povjerenika i ograničiti političke mandate
Reformska uloga Europske središnje banke i Euroskupine
Učiniti procjenu učinka politike obveznom
Ojačati ovlasti Suda Europske unije u odnosu na njihovo smanjenje
Učiniti politike odgovornijima prema budućim generacijama



Europska demokracija

Poticanje zajedničkog europskog identiteta i javnog prostora

Zajednički jezik EU-a u odnosu na poticanje višejezičnosti
Osnivanje sportskih timova EU-a
Uspostava nacionalnog praznika EU-a
Izrada putovnice EU-a
Uspostaviti twinning i programe razmjene za zaposlenike
Uspostava medijskih portala EU-a posvećenih temama EU-a
Uspostaviti jedinstvenu javnu radioteleviziju u EU-u kako bi se promicala suradnja građana s EU-om
Osigurati nacionalnim javnim radiotelevizijskim kućama da vrijeme posvećuju izvješćivanju EU-a
Uspostava obveznih rasprava o pitanjima EU-a u svakom nacionalnom parlamentu uz sudjelovanje povjerenika EU-a

Zaštita i jačanje demokracije

Promjena načina na koji se dodjeljuju sredstva EU-a
Borba protiv dezinformacija
Reguliranje lobiranja
Borba protiv korupcije
Izrada kodeksa ponašanja za političare
Poduzeti snažne mjere protiv vlada koje krše demokratska načela
Kontrola i ograničavanje vlasništva nad strateškom imovinom od strane antidemokratskih svjetskih sila

Slika 22. – Umna karta „Europska demokracija” – tema 2. dio



9. Migracije

Odpokretanja platforme, tema o migracijama prikupila je ukupno 2.700 doprinosa, uključujući 955 ideja, 1 539 komentara i 206 događanja. Najčešći doprinosi u okviru ove teme otkrivaju tri opća trenda. S jedne strane, jedna skupina interakcija poziva na veću solidarnost i bolje postupke integracije, dok na što se događa? ostali ruka, drugi doprinosi žele više djelovanja kako bi se kontrolirale i smanjile migracije. Zauzimajući prijelaznu poziciju, druga skupina sudionika željela bi poticati međunarodnu mobilnost, ali samo između gospodarski razvijenih demokracija. Sudionici su raspravljali i o priljevu ukrajinskih izbjeglica. U skladu s tim analiziraju se sljedeće teme:

- ♪ • **Zajednička migracijska politika EU-a**
- ♪ • **Humanistički stav prema migraciji**
- ♪ • **Integracija**
- ♪ • **Migracije izvan EU-a kao prijetnja**
- ♪ • **Nadzor državne granice**
- ♪ • **Rješavanje temeljnih uzroka migracija**

Otvor zaotvore

Nedavni događaji o migracijama iz političke perspektive EU-a dotaknuli su se izbjegličke politike EU-a i ukazali na potrebu za preispitivanjem izbjegličke politike i politike azila te potrebu za okvirom za zajedničku raspodjelu migranata diljem EU-a. Na događanju organiziranom u parlamentu Kanarskih otoka sudionici su raspravljali o pregovorima o Paktu o migracijama i azilu i pozvali na bolju zaštitu djece migranata bez pratnje (vidjeti [događanje](#)). Tijekom internetskog događanja u organizaciji talijanske katoličke organizacije raspravljalo se o predstojećem Europskom paktu o migracijama i azilu (vidjeti [događanje](#)).

Danska rasprava bila je usmjerena i na pitanje treba li Europa otvoriti ili zatvoriti svoje vanjske granice. To događanje dovelo je do znatnog angažmana s raznolikom publikom i otvorilo pitanja kao što su posljedice eksternalizacije europske granice, uspostave centara za azil u trećim zemljama i suradnje EU-a sa zemljama kao što su Turska i Libija. (vidjeti [događanje](#).)

U okviru drugog participativnog događaja raspravljalo se o tome predstavlja li migracija mogućnost ili prijetnju, koristeći se pitanjima kao što su zakonita i nezakonita migracija te diferencijacija u pogledu etničke pripadnosti i kulture, kao što je slučaj s ukrajinskim izbjeglicama (vidjeti [događaj](#)). Ta su pitanja istražena i tijekom događanja u Litvi (vidjeti [događanje](#).)

Kad je riječ o temi integracije, tijekom događaja u Francuskoj (vidi [događanje](#)) istaknuta je potreba za poboljšanom integracijskom infrastrukturom i programima za borbu protiv rasne mržnje i diskriminacije.

U vezi s ratom u Ukrajini organizirano je događanje kako bi se raspravilo o međunarodnoj solidarnosti i odgovoru EU-a na rat u Ukrajini, s posljedičnim migracijskim implikacijama (vidi [događaj](#)).

Nedavno je održan i događaj u Poljskoj u kojem su mladi Ukrajinci sudjelovali u raspravama o europskoj integraciji, migracijama i zabrinutosti za budućnost (vidjeti [događanje](#)).

Zajednička migracijska politika EU-a

Mnogi od njih zahtijevaju zajedničku migracijsku politiku EU-a. Oni su često popraćeni pozivima na veće poštovanje ljudskih prava i učinkovit sustav preraspodjele. Često se spominje i potreba za reformom Dublinskog sustava.

U okviru podteme zakonite migracije, osobe koje se zalažu za strože migracijske politike zahtijevaju zajedničku politiku EU-a o selektivnim migracijama, s kvotama, strožim postupcima odabira i prihvaćanja (vidjeti primjer [ideje](#)). Predlažu se alternativni pristupi zakonitoj migraciji, kao što je europski imigracijski sustav utemeljen na bodovima, koji se ponekad smatra nužnim za učinkovitiju regulaciju migracijskih tokova (vidjeti [ideju](#)). Sudionici i sudionice isto tako žele istražiti model kojim se omogućuje premještanje tražitelja azila u centre u partnerskoj zemlji radi preispitivanja slučaja (vidjeti [događanje](#)).

Doprinosi koji su otvoreniji migraciji također zahtijevaju jedinstven i učinkovitiji pristup, koji je u većoj mjeri u skladu s europskim (socijalnim) vrijednostima. Na primjer, u doprinosima se posebno raspravlja o jedinstvenom i učinkovitom postupku azila EU-a (vidjeti [ideju](#)), što upućuje i na potrebu za reformom Dublinske uredbe kako bi se spriječila nejednaka raspodjela tražitelja azila i migranata (vidjeti primjer [ideje](#)). Među tim doprinosima neki predlažu da se migrantima odobri privremena putovnica EU-a za pristup radnom i boravišnom pravu (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedna visoko prihvaćena ideja u okviru teme migracija jednako tako poziva na konkretniju i pravedniju europsku politiku o gospodarskim migracijama, s zakonitim kanalima za ulazak i integracijskom politikom koja se temelji na jednakom postupanju i potpunom poštovanju ljudskih prava (vidjeti [ideju](#)).

Jedan doprinos unapređuje ideju o stvaranju funkcije europskog povjerenika za azil i migracije, koji bi trebao djelovati u koordinaciji s drugim institucijama kako bi nadzirao zajednički sustav azila EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Građani se također zalažu za politiku EU-a o migraciji radne snage ili strategije EU-a za zapošljavanje studenata i kvalificiranih zaposlenika iz trećih zemalja. U tom pogledu jedan od sudionika ističe potrebu za povećanjem nadležnosti EU-a u području migracija kako bi mogao upravljati migracijama u skladu s načelima i vrijednostima Unije (vidjeti [ideju](#)). Skupina sudionika razvija ideju o poticanju selektivne vrste imigracije. Takvi sudionici obično vide migraciju u pozitivnom svjetlu zbog gospodarskih prednosti koje ona stvara.

Predlažu usmjeravanje na određene zemlje kako bi privukle svoje talente (vidjeti [ideju](#)) ili ublažavanje kriterija mobilnosti između gospodarski naprednih demokracija, na zapadu i u Aziji, posebno u kontekstu sporazuma o slobodnoj trgovini (vidjeti [ideju](#)).

Humanistički stav prema migraciji

Sudionici koji se pridržavaju humanističkog stajališta migracija zagovaraju promjenu diskursa o migrantima, posebno s obzirom na njihov doprinos kao zdravstveni radnici tijekom pandemije (vidjeti [događaj](#)).

U nekim se doprinosima zagovara stvaranje humanitarnih koridora ili punopravna politika otvorenih granica te se kritizira nedostatak solidarnosti prema migrantima (vidjeti primjer [ideje](#)). Među sudionicima koji dijele te ideje, inicijative usmjerene na patroliranje Sredozemnim morem radi vraćanja migranata ili sporazumi o kontroli tokova migranata, kao što je onaj između EU-a i Turske, općenito se smatraju neuspjehom migracijskog sustava EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)).

Sudionici i sudionice pozivaju na poštovanje ljudskih prava uz pomoć rješenja za suzbijanje nereguliranih migracija i migracijske politike EU-a s jednostavnijim i pristupačnijim postupcima azila u zemljama podrijetla, zakonitim i sigurnim migracijskim rutama te suzbijanjem trgovine ljudima kako bi se izbjegle smrti izbjeglica na granicama EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)).

Neki sudionici predlažu pravni okvir za zaustavljanje prisilnog vraćanja integriranih osoba i obitelji u nesigurne zemlje podrijetla (vidjeti [ideju](#)). Ostali sudionici podupiru strategiju dobrovoljnog, a ne prisilnog vraćanja, na temelju toga što se prvi, ako se provodi u dogovoru sa zemljama podrijetla, pokazao mnogo učinkovitijim (vidjeti [ideju](#)).

Neki od tih doprinosa odnose se i na pitanja nejednakosti koja utječu na postojeći postupak traženja azila. Na primjer, u njima se ističe činjenica da je udio muških tražitelja azila znatno veći od udjela žena koje traže azil ili obitelji (vidjeti [ideju](#)). Drugi izvješćuju o poteškoćama s kojima se suočavaju tražitelji azila LGBTIQ osoba te pozivaju na veću zaštitu i bolju potporu toj skupini (vidjeti [ideju](#)).

Integracija

Mnogi su prijedlozi povezani s integracijom migranata. Sudionici prepoznaju potrebu za stvaranjem učinkovitijih programa integracije, pri čemu se posebna pozornost posvećuje jezičnom osposobljavanju. Brojni sudionici raspravljaju i podržavaju ideju kojom se od EU-a traži da izradi integracijske programe, s različitim stajalištima (vidjeti [ideju](#)).

Među idejama o integraciji, mnoge pozivaju na praćenje daljnjih koraka za migrante kako bi se osigurala potpuna integracija u državama članicama EU-a. Jedna ideja vidi veliki potencijal u prepoznavanju i daljnjem aktiviranju migranata i članova zajednica primateljica kao pokretača promjena (vidjeti [ideju](#)). Važnost uključivanja migranata u lokalne projekte i volonterske aktivnosti napredovala je u brojnim prilikama (vidjeti primjer [ideje](#)). Jedan ispitanik naglašava važnost usvajanja transverzalnog pristupa integraciji, usredotočujući se na prenosivost politika donesenih na lokalnoj razini i pristup koji se proteže od institucija do lokalnih udruženja, pri čemu je EU odgovoran za pružanje takve vrste okvira (vidjeti [ideju](#)). Obrazovanje se smatra ključnim za integraciju, pri čemu ključnu ulogu imaju jezik i europske vrijednosti. S tim u vezi, sudionici i sudionice smatraju da postoji potreba za dovoljno financiranim programima za potporu uključivanju djece migranata školske dobi u javni obrazovni sustav (vidjeti [ideju](#)). Ostale ideje usmjerene su na tercijarno obrazovanje kao ključnu polugu za veću integraciju. U tom se pogledu jedan sudionik zalaže za bolji pristup mladim izbjeglicama sveučilišnim programima (vidjeti [ideju](#)). Poseban prijedlog bavi se pitanjem jezičnih prepreka, promičući ideju upotrebe umjetne inteligencije kako bi se prevladao jezični jaz (vidjeti [ideju](#)).

Uspješna integracija migranata na lokalno tržište rada smatra se korisnom za europsko gospodarstvo. To se posebno odnosi na stanje nakon pandemije, kao što je istaknuto na dvodnevnom događanju koje su zajednički organizirali Europska komisija i Europski gospodarski i socijalni odbor u Bruxellesu (vidjeti [događanje](#)). Jedan sudionik posebno ističe korisne ishode imigracije u gospodarski depresivna područja (vidjeti primjer [ideje](#)). Pozivaju se na informativne kampanje i programe kojima bi se građane EU-a senzibiliziralo za borbu protiv rasizma i prelazak na više društva. Jedan sudionik poziva na veću raznolikost među osobljem koje radi u tijelima za oblikovanje politika i javnim službama povezanim s migracijama (vidjeti [ideju](#)). U vezi s mišljenjima o rasizmu i isključenju s tržišta rada poziva se na jednako i pravedno postupanje prema državljanima trećih zemalja sa zakonitim boravkom (vidjeti [ideju](#)). Kad je riječ o diskriminaciji na tržištu rada, jedan sudionik upućuje na potrebu za

(popisom) podataka o etničkoj pripadnosti migranata kako bi se učinkovito informiralo donošenje politika (vidjeti [ideju](#)).

Neki sudionici izražavaju žaljenje zbog ograničenih prava osoba sa stalnim boravištem u EU-u. Napominju da Unija svojim osobama sa stalnim boravištem ne dodjeljuje pravo glasa i zahtijevaju da se glasačka prava temelje na boravištu (vidjeti [ideju](#)).

Neki sudionici smatraju da je to pitanje posebno važno kada je riječ o građanima Ujedinjene Kraljevine koji su živjeli u EU-u prije Brexita. Jedna od ideja koja je dovela do kontroverzne rasprave jest uvođenje ubrzanog postupka za dobivanje prava na razini EU-a za britanske građane koji su živjeli u EU-u prije Brexita (vidjeti [ideju](#)).

Migracije izvan EU-a kao prijetnja

Unatoč protivljenju nekih sudionika migracija, ideje koje otvoreno definiraju migracije kao prijetnju europskoj civilizaciji ili političkoj stabilnosti relativno su manje prihvaćene od ideja povezanih s integracijom i poštovanjem ljudskih prava. Ako je navedeno, izražavaju se zabrinutosti u pogledu europske civilizacije i političke stabilnosti te ih sudionici znatno podržavaju (vidjeti primjer visoko prihvaćene [ideje](#)).

Na događanju u Mađarskoj raspravljalo se o nekim temeljnim pravnim pitanjima povezanim s migracijama. Među pitanjima na koja se ovaj događaj nastojao odgovoriti, bilo je i „pravo (društva) na očuvanje vlastite nacionalne kulture, identiteta i načina života” s obzirom na masovnu migraciju (vidjeti [događaj](#)).

Komentatori na ovu vrstu doprinosa izraženi su u svojim idejama i doprinosima na temu migracija. Jedna od tema je osjećaj da migracije iz zemalja koje nisu članice EU-a predstavljaju prijetnju civilizaciji, identitetu, vrijednostima i kulturi EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Ti sudionici pozivaju na mjere za ograničavanje migracija izvan EU-a, strožu politiku repatrijacije i strategije kojima se ometa mobilnost migranata, kao što su strože granične kontrole (vidjeti primjer [ideje](#)).

Više sudionika upozorava na upotrebu nezakonite migracije kao (političkog) oružja, posebno upućujući na veliki priljev migranata iz Bjelarusu na litavsku i poljsku granicu (vidjeti primjer [ideje](#)). Kad je riječ o migrantskoj krizi na granici s Bjelarusom, mišljenja sudionika razilaze se.

Nadzor državne granice

Relativno velik broj ideja podupire čvrst stav prema imigraciji. Sudionici koji usvoje ovu liniju protive se reguliranju nezakonitih imigranata i pozivaju na daljnje osnaživanje europskih tijela za nadzor granica, kao što je Frontex. Međutim, neki od njih zalažu se za nacionalni, a ne europski pristup kontroli useljavanja, bojeći se da bi EU bio previše popustljiv prema tražiteljima azila.

Općenito, postoji potpora organiziranijim i koordiniranim naporima u pogledu nadzora granica, uz pozive na sveobuhvatnije granične kontrole, uključujući tijela nadležna za prisilno vraćanje (vidjeti primjer [ideje](#)), veću potporu Frontexu, bolju definiciju njegovih funkcija (vidjeti [ideju](#)) i pravno obvezujući pristup naporima traganja i spašavanja na Sredozemlju (vidjeti [ideju](#)). Međutim, na platformi se često raspravlja o ulozi Frontexa i inicijativa za pomorske ophodnje, pri čemu drugi sudionici traže veću kontrolu nad njihovim funkcioniranjem kako bi se osiguralo poštovanje ljudskih prava (vidjeti [ideju](#)). Prihvaćena ideja zahtijeva brzo protjerivanje iz EU-a za one migrante koji počinu teško kazneno djelo (vidjeti primjer [ideje](#)). Slična ideja kojom se traži vraćanje nezakonitih migranata dovodi do rasprave između sudionika u pogledu neposrednog repatrijacije i onih protiv njih (vidjeti [ideju](#)). Jedan ispitanik predlaže prekid strane pomoći zemljama koje ne prihvaćaju repatrijaciju svojih državljana (vidjeti [ideju](#)).

Drugi doprinosi zahtijevaju veću solidarnost i poštovanje ljudskih prava. Ovdje se raspravlja o centraliziranom distribucijskom sustavu EU-a koji se temelji na solidarnosti, financiranju za poboljšanje infrastrukture za prihvata na granicama (stamovanje i hrana) ili nadnacionalnoj agenciji za upravljanje europskim izbjegličkim kampovima, kojom zajednički upravljaju različite zemlje i financiraju se sredstvima EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)).

Nedavna rasprava o proširenju financiranja EU-a na financiranje izgradnje nacionalnih prepreka migrantima djelomično se odražava u nekim doprinosima kojima se zahtijeva veća financijska potpora EU-a njegovim državama članicama za jačanje fizičke zaštite granica (vidjeti [ideju](#)).

Međutim, kada sudionici pozivaju na veću financijsku potporu EU-a za rješavanje pitanja migracija na granicama, oni se ne zalažu uvijek za izgradnju novih prepreka. Neke od njih prepoznaju ključnu ulogu lokalnih i regionalnih vlasti koje djeluju na nacionalnim granicama te žele povećati financijska sredstva za projekte povezane s prihvatom i integracijom migranata (vidjeti primjer [ideje](#)).

Na događaju pod nazivom „Jače granice, snažnija Europa“, održanom u Budimpešti, sudionici su se zalagali za pragmatičniju i strožu graničnu politiku (vidi [događanje](#)).

Rješavanje temeljnih uzroka migracija

Manji dio ideja ide dublje u migracijsko pitanje i smatra da je, uz mjere politike kojima se upravlja migracijama u EU-u, potrebno poduzeti mjere za rješavanje temeljnih uzroka migracija drugdje. Suradnja između europskih i trećih zemalja, osobito afričkih, smatra se ključnom za rješavanje temeljnih uzroka migracija (vidjeti primjer [ideje](#)). Razmišljajući o budućnosti Europe, sudionici ističu potrebu za rješavanjem temeljnih uzroka migracija kako bi se riješila migracijska pitanja s kojima se EU trenutačno suočava. Uloga međunarodnih partnerstava, uključujući sporazume sa zemljama trećeg svijeta, u upravljanju migracijskim tokovima bila je predmet događaja u Portugalu (vidjeti [događanje](#)).

Prijedlozi u tom pogledu kreću se od uspostave jednakih trgovinskih odnosa, ulaganja u više planova razvojne pomoći i akademskog osposobljavanja te profesionalnog razvoja ljudi koji žive u zemljama trećeg svijeta (vidjeti [ideju](#)). Zajednička je zabrinutost da zemlje primateljice razvojne pomoći zloupotrebjavaju, što je čini neučinkovitom. U tom je pogledu jedan sudionik predložio poboljšanje sljedivosti sredstava i na taj način praćenje njihove upotrebe primjenom tehnologija lanaca blokova i pametnih certifikata (vidjeti [ideju](#)).

Za određenu skupinu doprinosa EU je zadužen jer je sudjelovao u regionalnoj destabilizaciji, primjerice subvencioniranim izvozom poljoprivrednih proizvoda u zemlje u razvoju (vidjeti [ideju](#)). Također, kako bi se riješile gospodarske nejednakosti između razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, neki sudionici zagovaraju promicanje održive poljoprivrede otporne na klimatske promjene u trećim zemljama (vidjeti [ideju](#)). To bi također pomoglo u borbi protiv „klimatskih migracija“ (vidjeti primjer [ideje](#) i [događanja](#)). Fenomen „klimatskih migracija“ u velikoj mjeri rješavaju sudionici koji žele veću usredotočenost javnosti na to pitanje i priznavanje statusa klimatskih izbjeglica u međunarodnom pravu (vidjeti [ideju](#)).

Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022)

Doprinosi na temu migracija u proteklom razdoblju ojačali su prethodno zapažene teme i podteme.

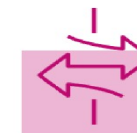
Brojni prijedlozi pozvali su na poboljšanje postojećih migracijskih sustava i sustava azila. U tom pogledu zajednički europski okvir za obradu zahtjeva za azil smatra se ključnim (vidjeti [ideju](#)), uključujući reformu Dublinskog sustava (vidjeti primjer [ideje](#)).

Nekoliko ideja predložilo je povezivanje svakog pridošlica s „referentom” koji je već nastanjen u zemlji dolaska (vidjeti primjer [ideje](#)). Drugi sudionici istaknuli su važnost zakonitih putova za migracije kako bi se olakšali procesi integracije (vidjeti [ideju](#)) i zagovarali omogućavanje radnih viza (vidjeti [ideju](#)) ili stvaranje sigurnijih migracijskih putova kako bi se ograničile žrtve migranata na putu prema Europi, posebno one na moru (vidjeti primjer [ideje](#)).

Nedavne migracije uglavnom su polarizirane, kao što je prethodno navedeno. S jedne strane, neki sudionici smatraju migraciju resursom za društvo (vidjeti primjer [ideje](#)). S druge strane, neki se sudionici protive daljnjoj migraciji jer se smatra da se mnogi migranti ne integriraju (vidjeti [ideju](#)). Kako bi se olakšala i potaknula integracija, jedan je sudionik pozvao na smanjenje birokracije kako bi se smanjile prepreke za migrante koji traže posao (vidjeti [ideju](#)). Također se zagovarala pozitivnija komunikacija o imigraciji kako bi se olakšala lakša integracija zemlje domaćina (vidjeti [ideju](#)).

Uspostaviti jedinstvenu politiku EU-a o selektivnoj migraciji: kvote i stroži postupci odabira
Reforma Dublinske konvencije za ravnopravnu raspodjelu tražitelja azila i migranata
Poziv na uspostavu migracijskog sustava kojim se poštuju ljudska prava, u skladu s vrijednostima EU-a
Povećane nadležnosti EU-a u području migracija
Razvoj politike EU-a o migraciji radne snage
Poziv na strože postupke prihvaćanja zakonitih migracija
Uspostaviti zajedničku imigracijsku politiku EU-a s centraliziranim tijelom za podnošenje zahtjeva i postupkom
Uspostava sustava partnerstava kojim se migrantima omogućuje podnošenje zahtjeva za azil u svojoj zemlji podrijetla
Omogućiti selektivnu vrstu imigracije koja će biti usmjerena samo na obrazovane migrante i poticati mobilnost između
gospodarski naprednih demokracija
Osnivanje europskog povjerenika za azil i integraciju

Zajednička migracijska politika EU- a



Migracije

Jednostavniji i pristupačniji postupci azila u zemljama
podrijetla i stvaranje humanitarnih koridora
Borba protiv nezakonitih migracija, suzbijanje trgovine
ljudima i krijumčara
Stvaranje zakonitih i sigurnih migracijskih ruta i kanala za
izbjegavanje smrtnih slučajeva
Uspostaviti pravni okvir za zaustavljanje deportacije
integriranih osoba u nesigurne zemlje podrijetla
Poticanje dobrovoljnih repatrijacija putem partnerstava sa
zemljama podrijetla i prisilnog vraćanja

Humanistički stav prema migraciji

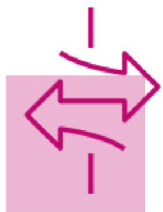
Smanjiti birokratske procedure za imigrante
Stvaranje integracijskih programa na razini EU-a u potrazi za
poslom
Senzibilizacija građana EU-a: ulaganje u obrazovanje
povezano s uključivanjem
Uspostaviti daljnje korake za migrante i tražitelje azila
Uspostaviti obrazovni sustav za potporu uključivanju djece
migranata školske dobi i dati prednost obrazovanju jezika i
vrijednosti
Suzbijati diskriminaciju i postupati prema migrantima i
državljanima trećih zemalja sa zakonitim boravkom na
jednak i pravedan način, na primjer na tržištu rada
Poboljšanje pristupa volonterskim aktivnostima za migrante
Povećanje raznolikosti osoblja u migracijskim službama i
političkim tijelima
Pružiti potporu britanskim građanima koji borave u EU-u
mnogo prije Brexita kako bi dobili prava na razini EU-a
ubrzanim postupkom
Dodijeliti pravo glasa osobama sa stalnim boravištem u EU-u
Poticanje prenosivosti politika i dobrih praksi povezanih s
integracijom među državama članicama EU-a
Povežite svakog pridošlica s „referentnim” imigrantom koji je
već nastanjen.

Integracija

Slika 23. – Mind mapa „Migracije” tema 1. dio

Migracije izvan EU-a kao prijetnja

Ograničavanje migracija izvan EU-a
Poduzeti mjere za reguliranje migracija izvan EU-a
EU treba razviti obrambeni stav protiv upotrebe nezakonitih migracija kao političkog oružja



Migracije

Nadzor državne granice

Sveobuhvatniji nadzor granica, dodjela ovlasti za odvracanje
Davanje prednosti poštovanju ljudskih prava u upravljanju migracijskim tokovima
Financiranje infrastrukture za prihvata granica (stambe i hrana)
Koordinirati napore u području potrage i spašavanja na Sredozemlju
Osnivanje nadnacionalne agencije za upravljanje europskim izbjegličkim kampovima
Zaštita centraliziranog distribucijskog sustava EU-a za tražitelje azila utemeljenog na solidarnosti
Povećana financijska potpora državama članicama za jačanje fizičke zaštite granica ili financiranje projekata prihvata na granicama
Mjere za trenutačno protjerivanje migranata koji počinju kazneno djelo i/ili nezakonitih migranata

Rješavanje temeljnih uzroka migracija

Poticanje namjenskih sporazuma i partnerstava sa zemljama podrijetla
Borba protiv klimatskih promjena u zemljama podrijetla radi borbe protiv klimatskih migracija i priznavanja statusa klimatskih izbjeglica
Uspostaviti ravnopravne trgovinske odnose
Ulaganje u više planova razvojne pomoći
Prekinuti sudjelovanje europske vojske u zemljama u razvoju i zaustaviti destabilizirajuće prakse kao što je subvencionirani poljoprivredni izvoz

Slika 24. – Mind mapa „Migracije” tema 2. dio



10.

Obrazovanje, kultura, mladi i sport

Ideje objavljene pod temom Obrazovanje, kultura, mladi i sport pokrivaju razne teme, s obzirom na njegovu multitematsku prirodu. Kao i drugdje na platformi, poziv na poticanje zajedničkog identiteta EU-a opetovano je temeljno raspoloženje za teme utvrđene u toj temi, pri čemu se doprinosi, među ostalim, odnose na razmjene, izloženost različitim kulturama i mobilnost. Ova tema je generirala ukupni volumen od 4.976 doprinosa, koji se sastoje od 2.063 ideje, 1.757 komentara i 1.156 događaja. Različite ideje mogu se grupirati u sljedeće teme:

- **Poticati zajednički identitet EU-a**
 - **Mobilnost unutar EU-a**
 - **Obrazovanje otporno na promjene u budućnosti**
 - **Radna nesigurnost i nezaposlenost među mladima**
 - **Europska baština**
 - **Pristup obrazovanju i kulturi**
 - **Kreativni i akademski stručnjaci**
- Uključivost u sportu**

Događanja

U proteklom razdoblju događaji su raspravljali o nizu tema, kao što su pristup tercijarnom obrazovanju, mobilnost i usklađivanje obrazovnih sustava i naslova. Na primjer, u ruralnom gradu u Francuskoj organizirano je participativno događanje s 30 mladih sudionika s ciljem rasprave o načinima poboljšanja mobilnosti mladih u ruralnim područjima (vidjeti događanje).

U Poljskoj, jednoj od zemalja koje su zabilježile najveći broj događanja za tu temu, sudionici su raspravljali i o ulozi mladih migranata iz Ukrajine, uključujući načine za jačanje njihove integracije (vidjeti događanje). Na tom događaju, koji je bio u obliku rasprave, sudionici su raspravljali o rješenjima kojima bi se djeci koja ne poznaju jezik pomoglo da se brzo prilagode novoj situaciji.

U Španjolskoj, drugoj zemlji s velikim brojem događanja povezanih s tom temom, teme o kojima se raspravljalo posebno su se odnosile na mogućnosti i izgled za zapošljavanje mladih. Na jednom događaju u regiji Navarra opći osjećaj među mladim sudionicima događaja bio je prilično pesimističan, a većina ih se žalila na nedostatak mogućnosti za emancipaciju i pozivanje na bolji školski prijevoz, povećanu dostupnost stipendija i veću pomoć u prijavi za programe mobilnosti (vidi događanje).

Poticanje zajedničkog identiteta EU-a

Kada je riječ o temi europskog identiteta, jedna od tema o kojima se najviše raspravlja jest učenje jezika.

Pod pojmom jezičnog obrazovanja kao sredstva za poticanje međukulturnih razmjena i načina na koji ono doprinosi zajedničkom identitetu EU-a, u nekoliko doprinosa naglašava se potreba za prevladavanjem jednojezičnog školovanja i poziva se na priznavanje heterogene i višejezične prirode Europe kao resursa (vidjeti primjer ideje). Slično tome, panel-rasprava u Berlinu istražila je višejezičnost Europe i načine prepoznavanja i poticanja raznolikosti na više jezika (vidi događanje). Drugi sudionik koji zagovara višejezičnost poziva na veću potporu poučavanju manjinskih jezika u školi (vidjeti ideju). Jedan sudionik predlaže uvođenje putnih vaučera koje financira EU za jezične razmjene (vidjeti ideju).

Uspostava jednog zajedničkog europskog jezika smatra se nečim što bi moglo potaknuti europsku integraciju prema mišljenju mnogih sudionika (vidjeti primjer ideje). O tome se također široko raspravlja pod temom drugih ideja (vidjeti primjer ideje). Rasprava se bavi različitim prednostima i nedostacima takvog zajedničkog europskog jezika i različitim mogućim jezicima, uključujući esperanto (vidjeti ideju i ideju, oba visoko prihvaćena), latinski (vidjeti primjer ideje), ili engleski (vidjeti primjer ideje). Razgovor o esperantu posebno je izazvao određeni interes na internetu, odražavajući živost rasprave o jednom neutralnom jeziku za sve države članice EU-a (vidjeti događanje).

Druga ideja među najčešće prihvaćenim idejama odnosi se na stvaranje europske javne radiotelevizije (vidjeti ideju.). Nekoliko ideja odnosi se na uspostavu više medijskih portala EU-a (TV, radio i društveni mediji) kako bi se europski građani bolje uključili u pitanja i pitanja EU-a, s krajnjim ciljem jačanja europskog identiteta i temeljnih vrijednosti (vidjeti primjer ideje). Poticanje optjecaja europskih medijskih produkcija, primjerice uspostavom zajedničkog medijskog tržišta EU-a, također je napredovalo kao ideja brojnih sudionika (vidjeti primjer ideje). Jedna je od ideja stvaranje posebne medijske platforme EU-a prilagođene učenju jezika (vidjeti ideju.).

Podtema ideja odnosi se na obrazovanje u kojem sudionici predlažu uvođenje obveznog tečaja o povijesti i institucijama EU-a u svim europskim srednjim školama kao alata za mlađe generacije za izgradnju interesa i osjećaja odgovornosti u pogledu EU-a, čime se poboljšava proces izgradnje identiteta EU-a (vidjeti primjer ideje). Znanje o europskoj povijesti smatra ključnim i drugim sudionikom, koji predlaže pokretanje europske ankete za mjerenje povijesne svijesti mladih (vidjeti ideju), dok se još jednim dijelom promiče ideja o stvaranju službenog udžbenika o europskoj povijesti (vidjeti ideju.).

Mnogi sudionici smatraju postojanje školskih događanja povezanih s EU-om ključnima (vidjeti primjer ideje), a jedan od njih predlaže osnivanje nastavnika zaduženog za koordinaciju događanja i programa povezanih s EU-om (vidjeti ideju.). Mnoge ideje povezane s poticanjem zajedničkog identiteta EU-a upućuju na različite oblike razmjene ili povezivanja između škola u različitim državama članicama radi poticanja prijateljstva među državama članicama (vidjeti ideju.). U jednoj se ideji predlaže promicanje proučavanja europske povijesti u školskim kurikulumima, uključujući povijest svake pojedine europske zemlje (vidjeti ideju.).

U podtemi sporta u vezi s poticanjem zajedničkog identiteta EU-a raspravlja se o organizaciji transnacionalnijih, međeuropskih sportskih događanja (vidjeti primjer ideje) i o mogućnosti

stvaranja europskog sportskog tima koji bi se mogao natjecati na međunarodnim događanjima (vidjeti primjer [ideje](#)). Nadalje, istaknuta je važnost zajedničkih simbola EU-a u pogledu stvaranja zajedničkog identiteta EU-a s, među ostalim, idejom o uključivanju zastava EU-a na sportsku opremu i uniforme sportaša iz država članica EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Druga ideja, koja je više prihvaćena i naširoko se spominje u drugim temama, zagovara uspostavu europskog državnog praznika 9. svibnja kako bi se potaknuo zajednički europski duh (vidjeti primjer [ideje](#)).

Promicanje europske kulture, kao što je glazba na raznim europskim jezicima, spominje jedan sudionik koji želi da se od radija zahtijeva prijenos najmanje 20 % neengleske glazbe (vidjeti [ideju](#)).

Hrana se smatra i načinom za izgradnju mostova između europskih zemalja i kultura (vidjeti [ideju](#)), što dovodi do toga da sudionik predloži stvaranje europske aplikacije za recepte koju financira EU (vidjeti [ideju](#)).

Mobilnost unutar EU-a

Tema mobilnosti unutar EU-a stvara relativno velik broj doprinosa.

Njima se promiču ideje za poboljšanje postojećih programa mobilnosti ili se donose novi izvorni prijedlozi.

Neki sudionici predlažu stvaranje internetskog portala pod vodstvom EU-a za podnošenje prijave za tečajeve visokog obrazovanja u EU-u. Ovaj portal također bi mogao omogućiti studentima da se istodobno prijave na različite programe unutar Europske unije (vidjeti primjer [ideje](#)).

Još jedna podtema koju je istaknulo nekoliko sudionika odnosi se na proširenje programa Erasmus kako bi se uključili mladi koji nisu na sveučilištima, na primjer proširenjem na srednjoškolce, uključujući one u strukovnom obrazovanju. To bi omogućilo onima koji nisu pohađali visoko obrazovanje da žive u inozemstvu, razmjenjuju dobre prakse, uče nove jezike i kulture te šire svoje vještine općenito (vidjeti primjer [ideje](#)).

Osim toga, sudionici su naglasili potrebu da se program Erasmus učini uključivijim za studente s niskim dohotkom. Jedna je ideja poboljšati prilagodbu stipendija u okviru programa Erasmus troškovima života u svakoj zemlji (vidjeti [ideju](#)). U tom pogledu jedan sudionik predlaže da se sveučilištu u određenoj zemlji povjeri zadaća dodjele stipendija u okviru programa Erasmus kako

bi se podnositelji zahtjeva mogli izravno prijaviti na željeno odredišno sveučilište, a ne na matičnom sveučilištu (vidjeti [ideju](#)). Želja za poboljšanjem postojećeg oblika programa naglašava svijest o važnosti programa mobilnosti u obrazovanju. To je vidljivo i iz postojanja različitih događaja povezanih s tom temom koji su povezani s dvjema prethodno navedenim idejama (vidjeti [događaj](#)).

Jedan sudionik poziva studente iz Ujedinjene Kraljevine da se reintegriraju u program Erasmus+ (vidjeti [ideju](#)).

Općenito, ideje o pristupačnosti i uključenosti programa Erasmus često se pojavljuju. Na primjer, najnoviji doprinosi upućuju na proširenje programa Erasmus na druge kategorije osposobljavanja, kao što su poljoprivreda i drugi obrti (vidjeti [ideju](#)).

Još jedno područje fokusa je inicijativa „DiscoverEU”. Neki sudionici predlažu proširenje inicijative DiscoverEU na sve mlade Europljane u dobi od 18 godina (vidjeti primjer [ideje](#)).

Naposlijetku, ideja o akademskoj mobilnosti odnosi se na ratifikaciju Ugovora o Lisabonskoj konvenciji o priznavanju kako bi se olakšala profesionalna i akademska mobilnost u Grčkoj (vidjeti [ideju](#)).

Jedinstvena ideja o mobilnosti, potencijalno iz zemalja koje nisu članice EU-a, odnosi se na stvaranje europskog programa stipendija „Student At Risk” za studente koji se kazneno progone u vlastitoj zemlji kako bi se zaštitila akademska sloboda (vidjeti [ideju](#)).

Obrazovanje otporno na buduće promjene

U mnogim se idejama izražava potreba za ponovnim razmatranjem obrazovanja u trenutnom digitaliziranom dobu, posebno nakon pandemije bolesti COVID-19, promijenjene su prakse poučavanja u školama i sveučilištima. Mnogi sudionici smatraju da je ponovno promišljanje obrazovanja u digitalnom dobu preduvjet za buduću globalnu konkurentnost i modernizaciju Europe (vidjeti primjer [ideje](#)).

Kako bi se olakšao pristup tečajevima, sudionici predlažu digitalne vjerodajnice i istraživačke materijale te stvaraju jedinstveni repozitorij svih akademskih resursa ili jedinstvenu europsku digitalnu platformu otvorenu svim akreditiranim visokim učilištima EU-a (vidjeti [ideju](#)). Ovaj poziv ide ruku pod ruku s potrebom za promicanjem IKT-a u školama i sveučilištima, među ostalim subvencioniranjem škola za kupnju hardvera (vidjeti primjer [ideje](#)).

U vezi s pitanjem odgovarajuće opreme i prostora za obrazovanje, prijedlog koji su korisnici platforme snažno podržali jest prijedlog Europskog plana za obrazovanje. To bi bila „Europska strategija usmjerena na podupiranje izravnih ulaganja u obrazovnu infrastrukturu i poboljšanje pristupačnosti, povezivosti i kvalitete obrazovanja i cjeloživotnog učenja” (vidjeti [ideju](#)). Još jedna visoko prihvaćena ideja predlaže uspostavu prava na cjeloživotno učenje i osposobljavanje (vidjeti [ideju](#)).

Sudionici često smatraju promicanje mekih vještina, a posebno umjetničkih aktivnosti, još jednim ključnim korakom u razvoju kritičkog razmišljanja učenika u EU-u i jačanju njihovih globalnih vrijednosti, posebno u mladoj dobi (vidjeti primjer [ideje](#)).

Provedba uključivih obrazovnih metoda i, općenitije, promicanje raznolikosti u obrazovanju smatra se važnim ciljem za budućnost obrazovanja u EU-u (vidjeti [ideju](#)). To također odražava ideje o nužnosti borbe protiv femicida (vidjeti [ideju](#)) i antisemitizma kroz obrazovanje (vidjeti [ideju](#)).

Podtema ideja odnosi se na potrebu za reformom obrazovnih praksi kako bi se dobile odrasle osobe koje mogu biti aktivni građani EU-a. Uz razmjene i obrazovanje o EU-u, kako je prethodno navedeno, ova podtema uključuje ideje o potrebi za poticanjem aktivnog društvenog sudjelovanja mladih učenika u školama (vidjeti [ideju](#)) ili uvođenja međukulturnih vještina s, primjerice, više praksi učenja stranih jezika (vidjeti [ideju](#)). Tijekom niza događanja (vidjeti primjer događanja) istražena je povezana ideja, odnosno raznolikost jezika i uloga koju njihova medijska izloženost može imati u olakšavanju učenja i stvaranju zajedničkog europskog identiteta. Skupina sudionika skrenula je pozornost na potrebu za preispitivanjem postojećeg obrazovnog sustava kako bi se mladi pripremili za svijet budućnosti. Sudionici i sudionice pozivaju na obrazovanje o ekonomiji i financijama (vidjeti [ideju](#)) i klimatskim promjenama (vidjeti primjer [ideje](#)), uključujući uspostavu Europskog klimatskog tijela (vidjeti [ideju](#)). Nadalje, pozivaju se na mehanizme za poboljšanje vještina mladih u području STEM-a (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika), npr. putem programa osnovnih vještina u području STEM-a na razini EU-a (vidjeti [ideju](#)). Osim toga, kako je istaknuto u temi digitalne transformacije, sudionici i sudionice pozivaju na osposobljavanje mladih u području digitalne dobrobiti (vidjeti primjer [ideje](#)). Pitanje digitalne dobrobiti može biti obuhvaćeno i područjem primjene općenitijeg poziva na veću potporu za mentalno zdravlje u školama (vidjeti [ideju](#)). Kad je riječ o obrazovanju prilagođenom budućnosti koji su osmislili neki sudionici, školski kurikulumi fleksibilni su (vidjeti [ideju](#)), a škole podupiru udruge učenika i aktivnosti kojima se učenici osposobljavaju da budu samostalne odrasle osobe (vidjeti [ideju](#)). U tom bi

pogledu prijedlog za povećanje utjecaja organizacija civilnog društva u školama mogao ići ruku pod ruku s tim „sudjelovatnijim” konceptom škole (vidjeti [ideju](#)). U skladu je s tim stajalištem i ideja poticanja sportske prakse i povećanja nastave sporta u školi (vidjeti [ideju](#)). Evaluacije nastavnika, koje u idealnom slučaju koordinira Europska unija, zagovaraju i drugi sudionici (vidjeti [ideju](#)).

U jednom dijelu ideja raspravlja se i o usklađivanju (strukovnog) obrazovanja s radnim svijetom (vidjeti primjer [ideje](#)) i potrebi za poticanjem poduzetničkih vještina u obrazovanju (vidjeti [ideju](#)). Neke ideje dodane na platformi usmjerene su na osposobljavanje za inovacije i poduzetništvo (vidjeti primjer [ideje](#)) te na potrebu za boljim priznavanjem informalnog učenja (vidjeti primjer [ideje](#)). U tom pogledu još jedan prijedlog uključuje uvođenje obvezne stručne orijentacije za procjenu talenata i interesa učenika u ranoj fazi školovanja (vidjeti [ideju](#)).

Još jedna tema koja se pojavila nakon širenja nastave na internetu tijekom pandemije jest tema školovanja kod kuće. Jedan sudionik poziva na priznavanje školovanja kod kuće u svim državama članicama EU-a (vidjeti [ideju](#)).

Ideju o uspostavi standardnog završnog ispita, zajedničkog za sve zemlje EU-a, predlaže jedan sudionik (vidjeti [ideju](#)).

Nesigurnost rada i nezaposlenost među mladima

Zapošljavanje mladih tema je koja se ponavlja na platformi, među ostalim i zato što je to strogo povezano s obrazovanjem i osposobljavanjem. Mnoge ideje o obrazovnim programima usmjerene su i na zapošljivost i prijelaz na tržište rada (vidjeti primjer [ideje](#)). Međutim, kad je riječ o mladima, sudionici smatraju da je pitanje nezaposlenosti i mladih koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju (NEET-ovi) ključno, a neke ideje povezane s tim vrlo su podržane (vidjeti primjer [ideje](#)). O temi nesigurnosti rada među mladima raspravlja više sudionika koji pozivaju na potporu mladima u nesigurnim radnim uvjetima kroz kvalitetna radna mjesta, pravednu naknadu i pristup socijalnoj zaštiti (vidjeti [ideju](#) i [ideju](#)). Kad je riječ o nesigurnim radnim mjestima, jedan ispitanik traži od EU-a da ukine neplaćeno stažiranje (vidjeti [ideju](#)). U drugima se predlaže proširenje određenih jamstava i oblika potpore zapošljavanju namijenjenih mladima (vidjeti [ideju](#)) ili čak provedba standarda kvalitete koji bi bili obvezujući za sva radna mjesta stvorena u

okviru planova oporavka EU-a i nacionalnih planova oporavka ([vidjeti ideju](#)). Posebnu pozornost posvećuju nekim državama članicama koje su više pogođene nezaposlenošću mladih, kao što su sredozemne ([vidjeti ideju](#)).

Događanje u Litvi bilo je usmjereno na brojne izazove s kojima se mladi suočavaju u razdoblju nakon pandemije, uključujući nezaposlenost. Na događanju se raspravljalo o tome jesu li u Strateškom programu Europskog vijeća za razdoblje 2019. 2024. u potpunosti razmotreni specifični problemi mladih ([vidjeti događanje](#)).

Europska baština

Relativno manja kategorija doprinosa odnosi se na zaštitu i slavljenje europske kulture i baštine, primjerice uvođenjem povjerenika EU-a za kulturu ([vidjeti ideju](#)) i općenito većim ulaganjem u očuvanje zajedničke kulturne baštine EU-a. Poziva se i na očuvanje tradicija koje su izrazile osobito manjinske skupine ([vidi događanje](#)), kao i vjerske kulturne baštine ([vidjeti ideju](#)).

Općenitije, predloženo je stvaranje virtualne knjižnice povezane s knjižnicama različitih država članica EU-a s ciljem da rijetke knjige i umjetnička djela budu dostupnija svim građanima EU-a ([vidjeti ideju](#)).

Pristup obrazovanju i kulturi

Tema pristupa obrazovanju je često spomenuta. To obuhvaća različite vrste nejednakosti u pristupu, kao i različite razine obrazovanja, s posebnim naglaskom na tercijarnom obrazovanju. Iako se o idejama koje se odnose na tu temu relativno manje raspravlja, neki su sudionici pozitivno pozdravili prijedlog da se pristup obrazovanju učini slobodnim za sve ([vidjeti ideju](#)).

Prijelaz koji sudionici smatraju ključnim jest prijelaz između srednjoškolskog i tercijarnog obrazovanja. U tom pogledu postoji više poziva sudionika da podupru studente u toj ključnoj tranziciji ([vidjeti primjer ideje](#)), među ostalim poboljšanim sveučilišnim orijentacijskim programima ([vidjeti ideju](#)). Neke su kategorije posebno u nepovoljnom položaju kada je riječ o pristupu tercijarnom obrazovanju. U tom pogledu poziva se na pružanje potpore etničkim manjinama i osobama s invaliditetom u pristupu tercijarnom studiju ([vidjeti ideju](#)). Drugi sudionici svjesni su da bi druge

prepreke obrazovanju mogle biti zemljopisne ili gospodarske prirode. Kako bi se prevladale te prepreke, više sudionika poziva na povećanje obrazovnih resursa u ruralnim područjima ([vidjeti primjer ideje](#)), a neki predlažu uspostavu različitih vrsta socijalnih naknada koje financira EU kako bi se zajamčila financijska autonomija učenika ([vidjeti primjer ideje](#)).

Nejednakost pristupa ne utječe samo na tercijarno obrazovanje, već i na kulturne objekte i muzeje. Stoga je poziv jednog sudionika da osobama s invaliditetom olakša pristup muzejima ([vidjeti ideju](#)). To je također bila tema kampanje We All Need Theatre ([vidi događaj](#)), posvećene posebno pristupačnosti kazališta za osobe s invaliditetom. Drugi prijedlog odnosi se na uvođenje muzejske propusnice EU-a kako bi muzeji postali pristupačniji ([vidjeti ideju](#)). Ta ideja odražava ideju uvođenja kulturnih propusnica ili vaučera koje je napredovalo više sudionika ([vidjeti primjer ideje](#)). Umjesto toga, druga je ideja usmjerena na rješavanje tog pitanja iz šire perspektive, predlažući povećanje javnog financiranja kulture, čime se smanjuje njezino oslanjanje na privatna sredstva ([vidjeti ideju](#)).

Posebna situacija nepovoljnog položaja koju je istaknuo jedan sudionik jest situacija bivših zatvorenika. Unatoč tome što su odslužili kaznu, mnogi bivši zatvorenici bore se da se vrate u normalan društveni život, što povećava rizik da postanu opetovani prijestupnici. Stoga su obrazovanje i osposobljavanje u zatvorima posebno važni ([vidjeti ideju](#)).

Kako bi se povećala svijest o tim pitanjima, jedan sudionik unaprijedi ideju o uspostavi Dana jednakih mogućnosti na europskoj razini ([vidjeti ideju](#)).

Kreativni i akademski stručnjaci

Kao što je već spomenuto, pitanje nesigurnosti rada, osobito među mladima, ono je koje je privuklo znatnu pozornost sudionika na platformi. Na kreativni sektor posebno utječu nesigurni poslovi.

Utjecaj pandemije bolesti COVID-19 na radne uvjete kulturnih djelatnika i kreativnih zajednica doveo je do ozbiljnog promišljanja o njihovu statusu i ulozi institucija EU-a u pružanju pravnog okvira kojim bi se poboljšala nesigurnost sektora ([vidjeti primjer ideje](#)). Jedan sudionik traži od EU-a da podrži kreativni sektor kako bi se osigurala pravedna naknada za kreativne radnike ([vidjeti ideju](#)). Prema drugom doprinosu, sredstva iz Fonda za oporavak trebala bi se koristiti za financiranje kulturnog sektora, a posebno knjižnog sektora ([vidjeti ideju](#)).

dok se jednim doprinosom posebno zahtijeva povećanje financijske potpore plesnim institutima (vidjeti [ideju](#)).

Profesionalizacija kulturnih radnika bila je ključna tema rasprave tijekom nekoliko događanja organiziranih diljem Europe u vezi s kulturom (vidjeti primjer [događanja](#)). Jedan sudionik predlaže da EU prizna status umjetnika, čime bi se olakšala i kulturna razmjena (vidjeti [ideju](#)).

Ostale preporuke u pogledu kreativne sfere odnose se i na potporu organizacijama koje djeluju na lokalnoj razini i na uspostavu integriranog sustava nacionalnog i regionalnog sufinanciranja kojim bi se olakšala veća međunarodna kulturna suradnja (vidjeti primjer [ideje](#)).

Akademski stručnjaci i istraživači još su jedna profesionalna kategorija na koju snažno utječe nesigurnost rada. Jedna ideja predlaže promjenu načina dodjele bespovratnih sredstava za istraživanje kako bi bila prikladnija za interseksijsko istraživanje (vidjeti [ideju](#)).

Uključivost u sportu

Ideje vezane uz sport, pogotovo kada se o tome raspravlja kao o predmetu, zauzimaju nešto manji prostor na platformi. Međutim, o temi sporta raspravljalo je više sudionika.

Kao što je već spomenuto, mnogi sudionici zagovaraju europsku sportsku reprezentaciju, a drugi pozivaju na više sportskih praksi u školama, no tema sporta često se spominje i u vezi s drugim temama, kao što je uključivost. Sudionici dovode u pitanje sposobnost sporta da bude uključiv (vidjeti primjer [ideje](#)) i predlažu ideje za poboljšanje uključivosti sporta (vidjeti primjer [ideje](#)). U jednom se doprinosu od EU-a traži da zajamči rodnu ravnopravnost u sportu, među ostalim uspostavom posebnog europskog tijela (vidjeti [ideju](#)). Na sastanku koji je organizirala Europa Press sudionici su raspravljali o tome je li sport seksualizirao još jedan sudionik koji je privukao širok raspon, u nekim slučajevima visokih sustava oporezivanja sveučilišta u EU-u, pozivajući na pravedno oporezivanje sveučilišta (vidjeti [ideju](#)).

Drugi aspekt sporta koji se često spominje jest nejednako javno znanje o manje mainstream sportu (vidjeti primjer [ideje](#)). U tom pogledu, prema jednoj ideji, institucije bi trebale intervenirati kako bi poduprle manje rasprostranjene sportske aktivnosti (vidjeti [ideju](#)).

Na događanju u Njemačkoj raspravljalo se o načinima na koje sport može doprinijeti djelovanju u području klime, a sudionici, koji su uglavnom bili

članovi sportskih klubova, podijelili su primjere dobre prakse (vidjeti [događanje](#)).

Nove ideje u proteklom razdoblju (21/02/2022 – 09/05/2022)

U najnovijim doprinosima nisu napredovale nove teme ili podteme.

Kad je riječ o idejama, nekoliko prijedloga odnosilo se na temu obrazovanja prilagođenog budućnosti, kao što je modernizacija školskih kurikuluma (vidjeti primjer [ideje](#)) ili reforma i usklađivanje različitih obrazovnih sustava (vidjeti primjer [ideje](#)). Predložena je i uspostava programa osposobljavanja za nastavnike, pri čemu su sudionici u jednom događanju u Italiji istaknuli potrebu za osposobljavanjem nastavnika o mogućnostima koje nudi EU (vidjeti [ideju](#) i [događanje](#)). Tema mentalnog zdravlja jednako je podignuta, a doprinositelj predlaže besplatnu psihološku pomoć u školama (vidjeti [ideju](#)).

Druga tema koja se često pojavila odnosi se na poticanje zajedničkog identiteta EU-a (vidjeti primjer [ideje](#)). Kao što je prethodno navedeno, sudionici smatraju da programi razmjene imaju ključnu ulogu u promicanju raznolikosti i povećanju povjerenja ljudi u EU (vidjeti [ideju](#)).

Brojne ideje povezane s mobilnošću unutar EU-a, pri čemu sudionici pozivaju na proširenje inicijativa za razmjenu (vidjeti primjer [ideje](#)).

Rasprava o mladima organizirana u Napulju u organizaciji Europe Direct stvorila je niz ideja o temi obrazovanja, kao što je potreba za stvaranjem zajedničkog europskog obrazovnog sustava, uz priznavanje akademskih kvalifikacija među različitim zemljama EU-a koje su navedene kao ključni korak u tom smjeru (vidjeti [ideju](#)). U još jednom prijedlogu izražena je potreba za povećanjem pristupa tercijarnom obrazovanju i kulturi (vidjeti [ideju](#)).

Kad je riječ o mladima, u doprinosima se raspravlja i o pitanjima zapošljavanja mladih koja su obuhvaćena i drugim temama. Osim toga, sudionik se zalaže za jačanje uloge mladih u medijima kako bi se osigurala pravedna zastupljenost i manje stereotipno, negativno izvješćivanje (vidjeti [ideju](#)).

Važnost sportskih i rekreacijskih aktivnosti istaknuli su i mnogi sudionici, koji su naglasili ključnu ulogu sportskog obrazovanja, ali i paneuropskih aktivnosti povezanih s time (vidjeti primjer [ideje](#) o sportskom obrazovanju).

Rjeđe se spominju ideje povezane s kreativnim i akademskim stručnjacima, kao i potpora prekograničnom akademskom istraživanju i suradnji u znanosti (vidjeti primjer ideje).

Uspostava više medijskih portala EU-a
 Poticati poznavanje europske povijesti uvođenjem tečaja o povijesti EU-a u školama i izradom priručnika za europsku povijest
 Jezici: usvojiti zajednički jezik (engleski/esperanto) ili poticati višejezičnost
 Europski državni praznik 9. svibnja
 Bespovratna sredstva Otkrijte besplatne međuželjezničke propusnice EU-a za sve 18-godišnjake u EU-u
 Organizirati više međudržavnih, međueuropskih sportskih događanja
 Formiranje europskih timova za međunarodna natjecanja
 Poticanje obrazovanja stranih jezika radi poticanja međukulturne razmjene
 Poticanje prijateljstva među državama članicama razmjenom ili povezivanjem škola

Poticanje zajedničkog identiteta EU-a



Obrazovanje, kultura, mladi i sport

Priznavanje akademskih kvalifikacija u državama članicama EU-a
 Promicanje međueuropske obrazovne mobilnosti
 Olakšati međueuropsku obrazovnu mobilnost putem internetskog portala pod vodstvom EU-a na kojem se prikupljaju tečajevi visokog obrazovanja
 Učiniti stipendiju Erasmus uključivijom i dostupnijom
 Ratificirati Ugovor iz Lisabona o priznavanju kako bi se olakšala profesionalna i akademska mobilnost u Grčkoj
 Reintegrirati studente iz Velike Britanije u Erasmus+ program

Mobilnost unutar EU-a

Bolje usklađivanje (strukovnog) obrazovanja s radnim svijetom
 Ulaganje u obrazovnu i obrazovnu infrastrukturu s Europskom investicijskom strategijom za obrazovanje
 Integrirati učenje mekih vještina
 Povećanje digitalizacije obrazovanja
 Integrirati razvoj STEM vještina u obrazovni sustav
 Uključivanje klimatskih promjena u obrazovni sustav
 Unapređivanje međukulturnih vještina i poticanje aktivnog društvenog sudjelovanja
 Primjena uključivih obrazovnih metoda i promicanje raznolikosti u obrazovanju
 Fleksibilniji školski kurikulumi s većim izborom školskih razreda
 Uspostaviti standardni završni ispit za svaku državu članicu EU-a
 Promicanje i uspostava cjeloživotnog učenja i osposobljavanja kao prava

Obrazovanje otporno na buduće promjene

Slika 25. – Umna karta „Obrazovanje, kultura, mladi i sport” dio 1.

Nesigurnost rada i nezaposlenost među mladima

Hitne i konkretne mjere za borbu protiv nezaposlenosti mladih
Osiguravanje boljih radnih uvjeta za mlade u EU-u
Prepoznavanje neformalnog učenja



Obrazovanje, kultura, mladi i sport

Europska baština

Slaviti, štiti i vrednovati europsku kulturu i baštinu
Uvođenje povjerenika EU-a za kulturu
Očuvanje tradicije i kulturne baštine manjinskih i vjerskih skupina

Pristup tercijarnom obrazovanju i kulturi

Potpora prijelazu iz srednjoškolskog u tercijarno obrazovanje kroz namjenske orijentacijske programe
Razmotriti ulogu etničkih, fizičkih i socioekonomskih nejednakosti u utvrđivanju nejednakog pristupa tercijarnom obrazovanju
Poboljšati dostupnost kulturnih lokaliteta, kao što su kazališta, osobama s invaliditetom
Osiguranje osposobljavanja i obrazovanja zatvorenika
Prepoznavanje neformalnog učenja

Kreativni i akademski stručnjaci

Osigurati pravni okvir za smanjenje nesigurnosti u kulturnom, kreativnom i akademskom sektoru
Profesionalizirati kulturne djelatnike
Jačanje prekogranične i međunarodne kulturne suradnje
Financiranje akademskog istraživanja i promjena načina dodjele sredstava
Korištenje sredstava iz Fonda za oporavak za potporu kulturnom sektoru

Uključivos t u sportu

Promovirati manje mainstream sportove
Povećanje etničke i rodne ukljućivosti u sportu
Sport kao sredstvo inkluzivnosti

Slika 26. – Umna karta „Obrazovanje, kultura, mladi i sport”, dio 2.



PRILOG I.: Popis trenutačno najviše podržanih i komentiranih ideja po temi

Najviše komentara i podržanih ideja po temi (19. travnja 2021. – 9.5.2022.)

U ovom su Prilogu od 9. svibnja 2022. predstavljene ideje koje su najviše prihvaćene i iznesene u komentarima za svaku temu, uključujući prijedloge pojedinaca, kao i ideje koje promiču organizacije. Uključuje i ideje registrirane pod temom „Ostale ideje”; u ostatku izvješća ideje u okviru te teme uvrštene su u jednu od devet tematskih tema ili nekoliko tema u slučaju međusektorskih pitanja. Cilj je ovog Priloga odraziti visoku razinu interesa za neke ideje na platformi ili raspravu o njima.

Imajte na umu da su potpore slične „sličnom/up-glasu” na društvenim medijima. Oni ukazuju na interes sudionika i opću pogodnost prema ideji, a da pritom ne daju naznake o bilo kakvom protivljenju ideji. Stoga broj odobrenih sredstava nije pokazatelj ukupne potpore ideji, već samo jedan od mnogih aspekata koje treba uzeti u obzir u analizi doprinosa platformi. Komentari mogu obuhvaćati niz povratnih informacija, od neutralnih do postizanja dogovora ili snažnog neslaganja. Za više informacija o analizi doprinosa na platformi vidjeti Prilog II.

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
Klimatske promjene i okoliš	Zamisao: Pravedna tranzicija (vidjeti ideju) Potvrde: 477 Sljedeći članakKomentari: 19	Zamisao: Promicanje nuklearne energije ako se energija iz obnovljivih izvora ne može upotrijebiti (prevela) (vidjeti ideju) Ovjera: 120 komentara: 162
	Zamisao: Zaustaviti sve subvencije za fosilna goriva (prevedene) (vidjeti ideju) Ovjera: 326 Komentari: 28	Zamisao: Poboljšati zaštitu prirode, okoliša, bioraznolikosti i ljudi koji razvijaju industrijske vjetroelektrane u Europi (vidjeti ideju) Ovjera: 36 Komentari: 96
	Zamisao: Učiniti europsku željezničku mrežu dostupnijom i preporučljivom kao zamjena za veze unutar EU-a (vidjeti ideju) Ovjera: 240 Komentari: 35	Zamisao: Učiniti nuklearnu energiju u središtu zelene transformacije (vidjeti ideju) Ovjera: 37 Komentari: 79
	Zamisao: Euro Trainscanner (preveden) (vidjeti ideju) Ovjera: 203 Komentari: 63	Zamisao: Smanjenje onečišćenja okoliša by Imigracijska politika (vidi idea) Ovjera: 8 Sljedeći članakKomentari: 74
	Zamisao: Zabrana ribolova živih mamaca u EU-u (vidjeti ideju) Ovjera: 177 Komentari: 23	Zamisao: Euro Trainscanner (preveden) (vidjeti ideju) Ovjera: 203 Komentari: 63

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
Zdravlje	<p>Zamisao: Znanstveno intenzivna zdrava tehnologija i razvoj i pristup (vidi ideja)</p> <p>Ovjera: 603 Komentari: 83</p>	<p>Zamisao: Zaustavite promjenu ljetnog računanja vremena: Doptingastronomikall y ispravno vrijeme i opsijskiy mandat pomicanje radno vrijeme 1 sat ranije (vidi ideju)</p> <p>Ovjera: 41 Komentari: 131</p>
	<p>Zamisao: Jednak pristup za cjenovno pristupačne visokokvalitetne javne usluge uključujući zdravstvo (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 462 Komentari: 17</p>	<p>Zamisao: Znanstveno intenzivno i zdravlje i longevitety tehnologije: razvoj i pristup (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 603 Komentari: 83</p>
	<p>Zamisao: Istraživanje mialgične encefalomijelitis (ME/CFS) (vidjeti ideju)</p> <p>Endorsements: 217 Komentari: 5</p>	<p>Zamisao: Učinkovitija pomoć zahvaljujući zajedničkom jeziku: Esperanto (prevedeno) (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 43 Komentari: 36</p>
	<p>Zamisao: Usredotočite se na istraživanje Anti-A ging i Longevit y (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 168 Komentari: 32</p>	<p>Zamisao: Višejezičnost u bolnici: Medicinsko osoblje školovano na međunarodnom jeziku Esperanto (prevedeno) (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 22 Komentari: 35</p>
	<p>Zamisao: Postupanje s promjenama kako bi se pojačale ovlasti EU-a u području zdravlja (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 117 Komentari: 7</p>	<p>Zamisao: Usredotočite se na istraživanje Anti-A ging i Longevit y (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 168 Komentari: 32</p>

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
Snažnije gospodarstvo, socijalno pravosuđe i radna mjesta	Zamisao: Funkcioniranje proračuna EU-a za Europljane: Fiskalna unija (vidjeti ideju) Ovjera: 581 Komentari: 33	Štosedogađa? Bezuvjetni osnovni prihodi (UBI) diljem EU -a kojima se osigurava materijalno postojanje osobe imogućnost sudjelovanja u društvu y (vidjeti ideju) Ovjera: 319 komentara: 127
	Zamisao: Novi gospodarski model i upravljanje EU- om (vidjeti ideju) Ovjera: 561 Komentari: 34	Zamisao: Koliko novca će Esperanto spasiti Europsku uniju? (vidjeti ideju) Ovjera: 79 Komentari: 85
	Zamisao: Europski stup socijalnih pravaza ekonomsko tržište na socijalnom tržištu (vidjeti ideju) Ovjera: 557 Komentari: 37	Zamisao: Bezuvjetni osnovni dohodak (prevedeni) (vidjeti ideju) Ovjera: 77 Komentari: 83
	Zamisao: Obnovljeni socijalni ugovor za Europu za pravedan oporavak (vidjeti ideju) Ovjera: 528 komentara: 32	Zamisao: Socijalni protokol u Ugovorima kako bi se zaustavilo odbacivanje plaća i uvjeta (vidjeti ideju) Ovjera: 329 Komentari: 66
	Zamisao: Socijalni protokol u Ugovorima za zaustavljanje dampainga plaća i uvjeta (vidjeti ideju) Ovjera: 329 Komentari: 66	Zamisao: Započnite borbu protiv poreznih oaza unutar i izvan EU -a (vidjeti ideju) Ovjera: 269 komentara: 52

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
EU u svijetu	<p>Zamisao: ETUC poziva na reformu trgovinske i ulagačke politike EU-a i ponovno pokretanje globalnog multilateralizma (vidi idea)</p> <p>Ovjera: 463 Komentari: 17</p>	<p>Zamisao: Stvaranje europskog Rmyja (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 441 Komentari: 204</p>
	<p>Zamisao: Stvaranje europskog Rmyja (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 441 Komentari: 204</p>	<p>Zamisao: Internetski portal „Europska unija – Vijesti” također bi trebao informirati u svijetu pomoćnijezik Esperanto (preveden) (vidi ideju)</p> <p>Ovjera: 40 komentara: 64</p>
	<p>Zamisao: Acting kao jedan: EU kao globalni akter (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 301 Komentari: 25</p>	<p>Zamisao: Ujedinjenje Europe: Nastavak proširenja EU -a (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 230 komentara: 61</p>
	<p>Zamisao: Strana politikay na razini EU-a natemelju apsolutne majority,a nejednoglasne y (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 258 Komentari: 51</p>	<p>Zamisao: Vanjska politika na razini EU-a natemelju apsolutne majority,a nejednoglasne y (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 258 Komentari: 51</p>
	<p>Ujedinjenje Europe: Nastavak proširenja EU-a (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 230 komentara: 61</p>	<p>Zamisao: Integracija snaga državačlanica na europskoj razini (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 22 Komentari: 33</p>

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
Vrijednosti i prava, vladavina prava , sigurnost	Zamisao: 10 milijuna glasova: učiniti katalonski službenim jezikom EU-a (vidjeti ideju) Ovjera: 923 Komentari: 119	Štosedogada? Zaštita ranjivog ljudskog života: vrijednost Europe (vidi idea) Ovjera: 244 Komentari: 190
	Zamisao: Nema dvostrukih standarda u obrani demokracije i vladavine prava (vidjeti ideju) Ovjera: 628 Komentari: 48	Zamisao: Stvaranje zajedničke europske vojske (vidjeti ideju) Ovjera: 68 Komentari: 183
	Zamisao: Jačanje provedbe instrumenata za ljudska prava (vidjeti ideju) Ovjera: 480 komentara: 14	Zamisao: Trisomija 21: Želimo još... (vidjeti ideju) Ovjera: 82 Komentari: 142
	Zamisao: Rodna ravnopravnost (vidjeti ideju) Potvrde: 468 Sljedeći članak Komentari: 21	Zamisao: Zaštita naših temeljnih vrijednosti: Mehanizam za demokraciju, vladavinu prava i financiranje mentalnih prava (vidjeti ideju) Ovjera: 257 Komentari: 116
	Zamisao: Zaštita naših temeljnih vrijednosti: Mehanizam za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava (vidjeti ideju) Ovjera: 257 Komentari: 116	Zamisao: Priznavanje esperanta kao jednog od kulturnih jezika građana EU-a. (vidjeti ideju) Ovjera: 223 Komentari: 90

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
Digitalna transformacija	<p>Zamisao: Pravedna digitalizacija (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 494</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 43</p>	<p>Zamisao: EU-CAP =platformazapraćenje europskih građana (vidjeti ideju)</p> <p>Ovlašćivači: 1</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 81</p>
	<p>Zamisao: Javna potpora softveru i hardveru otvorenog koda (prevedeno)(vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 153</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 9</p>	<p>Zamisao: Zabrana cryptocurrencies (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 14</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 53</p>
	<p>Zamisao: Prema etičkom A.I.: promicanje rasprave i izbjegavanje nejednakosti (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 125</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 6</p>	<p>Zamisao: Promicanje radijskih i televizijskih programa kojima se Esperantoinformira putem digitalnog distribucijskog kanala (DAB+ ili DVB-T2) i u svijetu pomoćnog jezika (prevedenog) (vidi idea)</p> <p>Ovjera: 26</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 47</p>
	<p>Zamisao: Europska proizvodnja čipova (prevedena) (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 120</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 34</p>	<p>Zamisao: Univerzalni dohodak zaodržavatelje otvorenog koda (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 59</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 43</p>
	<p>Zamisao: GDPR: Odbijanje prikupljanja osobnih podataka trebalo bi biti barem jednako jednostavno kao iprihvatanje osobnih podataka.</p> <p>Ovjera: 105</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 5</p>	<p>Zamisao: Pravedna digitalizacija (see ideja)</p> <p>Ovjera: 494</p> <p>Sljedeći članakKomentari: 43</p>

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
Europska demokracija	Zamisao: Za klarit y mehanizam na pravo na samoodređenje (vidjeti ideju) Ovjera: 1.009 Komentari: 211	Zamisao: Za klarit y mehanizam na pravo na samoodređenje (vidjeti ideju) Ovjera: 1.009 Komentari: 211
	Zamisao: Zajedno jači: Demokratska europska federacija (vidjeti ideju) Ovjera: 946 Komentari: 184	Zamisao: Potreban nam je zajednički europski jezik (vidjeti ideju) Ovjera: 121 Komentari: 191
	Zamisao: Hrabarvijećnik Veto! (Predstavka predstavnicima Konferencije) (vidjeti ideju) Ovjera: 784 Komentari: 88	Zamisao: Zajedno jači: Demokratska europska federacija (vidjeti ideju) Ovjera: 946 Komentari: 184
	Zamisao: Plan reformi za europsku demokraciju utemeljenu na građanima (vidjeti ideju .) Ovjera: 613 Komentari: 62	Zamisao: Izravno bira predsjednika Europske unije (vidjeti ideju) Ovjera: 222 Komentari: 114
	Zamisao: Ne možepostojati stvarna europska demokracija bez autonomne fiskalne moći EU-a (prevedena) (vidjeti ideju) Ovjera: 588 komentara: 38	Zamisao: Bolje jezične vještine – bolji demokraty. Engleski i esperanto! (vidjeti ideju) Ovjera: 180 Komentari: 110

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
Migracija	<p>Zamisao: Zajednička migracija i kaoylum polic y,koja se temelji na poštovanju prava i jednakom postupanju (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 484 Sljedeći članakKomentari: 56</p>	<p>Zamisao: Nema više imigracije iz neeuropskih ili neeuropskih zemalja (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 135 Sljedeći članakKomentari: 139</p>
	<p>Zamisao: Nema više imigracije iz neeuropskih ili neeuropskih zemalja (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 135 Sljedeći članakKomentari: 139</p>	<p>Zamisao: Uklanjanje neovlaštenihtražitelja/ migranta (prevedeno) (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 45 Sljedeći članakKomentari: 91</p>
	<p>Zamisao: Nema granica za humanosty: jedinstvena imigracijska politika y (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 90 Sljedeći članakKomentari: 12</p>	<p>Zamisao: Migracije i integracija (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 76 Sljedeći članakKomentari: 71</p>
	<p>Zamisao: Protjerivanje iz EU -a (prevedeno) (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 90 Sljedeći članakKomentari: 40</p>	<p>Zamisao: Podučavanje nacionalnog jezika putem esperanta: Promicanje organizacija koje to čine (prevedeno) (vidi idea)</p> <p>Ovjera: 28 Sljedeći članakKomentari: 59</p>
	<p>Zamisao: Migracije i integracija (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 77 Sljedeći članakKomentari: 71</p>	<p>Zamisao: Zajednička migracijskapolitika i politikautemeljena na poštovanju prava i jednakom postupanju (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 484 Sljedeći članakKomentari: 56</p>

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
Obrazovanje, kultura, youth i sport	Zamisao: EU-uje potrebno bolje učenje jezika (vidjeti ideju) Ovjera: 729 Komentari: 157	Zamisao: EU-uje potrebno bolje učenje jezika (vidjeti ideju) Ovjera: 729 Komentari: 157
	Zamisao: U mladosti. EU ne može financirati prekarity (vidjeti ideju) Ovjera: 477 Sljedeći članak Komentari: 20	Zamisao: Sretniji učenici jezika, uspješniji učitelji jezika (prevedeni) (vidjeti ideju) Ovjera: 141 Sljedeći članak Komentari: 98
	Zamisao: Cjeloživotno učenje i pravo na osposobljavanje kako bi postalistvarnost zauvijeku Europi (vidjeti ideju) Ovjera: 466 Sljedeći članak Komentari: 21	Zamisao: Poučavanje jezika u Europi (prevedeno) (vidjeti ideju) Ovjera: 184 Sljedeći članak Komentari: 83
	Zamisao: Lekcija o esperantu za učenike Europske unije (vidi idea) Ovjera: 238 Sljedeći članak Komentari: 62	Zamisao: Lekcija o esperantu za učenike Europske unije (vidjeti ideju) Ovjera: 235 Sljedeći članak Komentari: 62
	Zamisao: Izrađeno na European Public Broadcaster (vidi idea) Ovjera: 195 Sljedeći članak Komentari: 54	Zamisao: Esperanto – Međunarodni pomoćniy jezik (vidi ideju) Ovjera: 111 Sljedeći članak Komentari: 61

	Većina prihvaćenih	Najviše komentara
Ostale ideje	<p>Zamisao: Za europski suverený. Potrebne reforme (prevedene) (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 508 Sljedeći članakKomentari: 26</p>	<p>Zamisao: Esperanto, zajednički neutralan jezik, osmišljen kako bi bio eas yto learn, alat za ujedinjeniju Europskuuniju (vidi ideju)</p> <p>Ovjera: 261 Komentari: 233</p>
	<p>Zamisao: Službeno priznavanje esperanta kao jednog od jezika građana EU -a (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 325 Sljedeći članakKomentari: 138</p>	<p>Zamisao: Službeno priznavanje esperanta kao jednog od jezikagrađana EU -a (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 325 Sljedeći članakKomentari: 138</p>
	<p>Zamisao: Esperanto, zajednički neutralan jezik, osmišljen kako bi bio eas y to learn, alat za ujedinjeniju Europskuuniju (vidi ideju)</p> <p>Ovjera: 261 Sljedeći članakKomentari: 233</p>	<p>Zamisao: Pozdrav Europskoj zastavi (prevedeno)(vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 1 Sljedeći članakKomentari: 120</p>
	<p>Zamisao: Akcijski planza prijelaz na znanost bez životinja (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 236 Sljedeći članakKomentari: 23</p>	<p>Zamisao: EUroPean Union- Savezna država (prevedena) (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 126 Sljedeći članakKomentari: 82</p>
	<p>Zamisao: Zaustavite nimalnupatnju u egzotičnoj trgovini kućnim ljubimcima s pozitivnim popisom (vidi ideju)</p> <p>Ovjera: 228 Sljedeći članakKomentari: 8</p>	<p>Zamisao: Opcijaeuropskog jezika (prevedenog) (vidjeti ideju)</p> <p>Ovjera: 75 Sljedeći članakKomentari: 73</p>



Prilog II.: Metodologija

Parametri koji se koriste za analizu u ovom izvješću dolaze s platforme uživo na kojoj se podaci stalno moderiraju i ažuriraju, čak i tijekom razdoblja analize podataka istraživačkog tima. To može dovesti do malih odstupanja u brojčanim podacima.

Glavni parametri upotrijebljeni za kvantitativnu analizu su sljedeći:

- Numerički podaci o idejama koje učitavaju doprinositelji, bilo kao pojedinci ili kao predstavnici organizacije. Numerički podaci sastoje se od broja ideja – ukupno i unutar različitih tema.
- Numerički podaci o odobrenjima: potpore su slične „sličnom/up-glasu” na društvenim medijima. Oni pomažu u iskazivanju interesa sudionika i opće povoljnosti prema ideji, a da pritom ne daju naznake o bilo kakvom protivljenju ideji. Stoga broj odobrenja nije sam po sebi pokazatelj ukupne potpore ideji, već samo jedan od mnogih aspekata koji se uzimaju u obzir u analizi doprinosa na platformi. Numerički podaci sastoje se od broja odobrenih sredstava – općenito, unutar različitih tema i povezanih s određenom idejom (koriste se i za uvrštavanje ideja prema broju odobrenja).
- Numerički podaci o komentarima sudionika: analizom je obuhvaćena i količina komentara sudionika o idejama drugih sudionika jer se u njima navodi razina aktivnog angažmana na ideji. Kad je riječ o sadržaju, komentari mogu obuhvaćati niz povratnih informacija, od neutralnih do postizanja dogovora ili snažnog neslaganja. To se odražava u kvalitativnoj analizi (vidjeti u nastavku). Numerički podaci

sastoje se od broja komentara – općenito, unutar različitih tema i povezanih s određenom idejom (koriste se i za uvrštavanje ideja prema broju komentara).

- Numerički podaci o događajima: sudionici mogu stvarati događanja na platformi i učitati izvješća o događanjima. Brojčani podaci obuhvaćaju broj događaja – ukupno i unutar različitih tema.
- Sociodemografski podaci (anonimizirani): Od sudionika platforme traži se da prije suradnje s platformom dostave informacije o svojoj zemlji boravišta, obrazovnom podrijetlu, dobi, spolu i radnom statusu. Podaci se obrađuju anonimno. Budući da se te informacije dobrovoljno dijele (približno 70,5 % sudionika daje ih), postoje ograničenja u pogledu uvida koji se mogu pružiti u profilima sudionika. Ispitanicima je posebno malo vjerojatno da će pružiti informacije o svojem zanimanju, obrazovanju i zemlji boravišta. Za organizacije se može osigurati samo zemlja boravišta.

Glavni je fokus izvješća na **kvalitativnoj analizi** na temelju ideja, komentara i izvješća o događanjima kako bi se pružio pregled sadržaja platforme. Teme i pod teme utvrđene su u unaprijed definiranim temama.

U praksi je u okviru svake teme istraživački tim proveo ručnu analizu teksta i grupiranje svih predloženih ideja i zatvorenih događanja s izvješćima o događajima. Kako bi se podržao ovaj rad, sadržaj dostupan putem platforme obrađen je automatiziranim sustavom za analizu teksta, koji je korišten za pomoć analitičarima u razumijevanju velikih količina unosa teksta. Omogućuje grupiranje (clustering) doprinosa na različitim jezicima i omogućuje pretraživanje sličnih sadržaja na platformi i na različitim jezicima. Analitičari koriste sustav za analizu teksta kako bi olakšali višezječnu analizu sadržaja i lakše identificirali višestruke pojave slične ideje u različitim doprinosima. To pomaže u procjeni razine pojave utvrđene teme ili pod teme. Sustav za analizu teksta ocjenjuje samo sadržaj podnesen putem platforme. To uključuje pseudonimizirane odgovore na sociodemografski upitnik koji se upotrebljava za prikupljanje sociodemografskih podataka i drugi sadržaj (ideje, primjedbe i potvrde) podnesen na platformi (uključujući povezane metapodatke kao što je vrijeme unosa). Nakon toga, istraživački tim je pročitao ideje unutar utvrđenog klastera, kao i opise događaja i njihova izvješća o događajima kako bi pružio sažetak zajedničkih tema i mogućih pod tema, također primjećujući varijacije i potencijalne točke neslaganja u odjeljcima komentara. Također se spominju visoko ili često prihvaćene ideje koje pokrivaju temu ili pod temu. Identificirane teme i pod teme prikazane su redoslijedom stupnja

pojavnosti prema procjeni analitičara uz pomoć sustava analize teksta.

Krajnji cilj ovog kvalitativnog pristupa nije samo bilježenje tema ili ideja koje privlače najveću pozornost na platformi, već i bilježenje širine i raznolikosti ideja koje spadaju u jednu temu. Ako je nekoliko ideja podnesenih na platformi u praksi izraz iste ideje ili podteme, u sažetku se navode kvalitativne naznake o tome upućivanjem na „rekurentnu” ili „istaknutu” ideju ili podtemu.

Sažeci uključuju i poveznice na ilustrativne ideje ili događaje koji opisuju konkretan prijedlog ili daju dobar sažetak općeg argumenta utvrđene teme ili podteme.

U analizi događaja istraživački tim usredotočuje se na zatvorene događaje s izvješćem o događaju. Posebna se pozornost posvećuje participativnijim i promišljenijim savjetodavnim događanjima kako bi se uključili glasovi i mišljenja onih građana koji inače ne bi pronašli svoj put do digitalne platforme.

Raščlamba teme na teme i podteme ili ideje vizualno je prikazana u relevantnoj karti uma.